

340.1523

03360

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี
ปัญหาส่วนตัว ทักษะคติและนิสัยในการเรียน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท

ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินทร์ ชุชม
รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์

6 ก.ย. 2531

28 ส.ย. 2531

รายงานการวิจัยฉบับที่ 41
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2531

15999

166494

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท” เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท หรือสาเหตุแห่งความสำเร็จของการเรียนของนิสิตในระดับนี้ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่จัดว่ามีความสำคัญมากทั้งนี้เพราะงานวิจัยเรื่องนี้มิได้ส่งผลต่อตัวนิสิตซึ่งเป็นผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสถาบันการศึกษาที่จัดการสอนในระดับนี้ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนอกสถาบันการศึกษา เช่น ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายหรือการลงทุนในการศึกษา ปัญหาในการแนะแนวอาชีพ เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยเรื่องนี้จะทำให้ทราบถึงแนวทางที่จะช่วยให้ นิสิตได้ประสบความสำเร็จในการเรียน และแนวทางที่สถาบันการศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งนับเป็นการช่วยการจัดเรื่องการลงทุนทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงแนวทางในการแก้ปัญหาด้านแรงงาน การเลือกอาชีพ และการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับประเภทคนอีกด้วย ซึ่งนับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่ง

ผลของงานวิจัยชิ้นนี้ ช่วยชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาโทนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนเอง ได้แก่ ลักษณะนิสัยบางประการที่สามารถฝึกฝนได้ เช่น ความรับผิดชอบในตนเอง และปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับตัวผู้สอนโดยตรง อาทิเช่น ระบบการคัดเลือกเข้าเรียน สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถจัดและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ เพราะฉะนั้นโดยสรุปแล้วงานวิจัยชิ้นนี้ชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโทนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สามารถจัดกระทำหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ซึ่งนับเป็นข้อชี้ที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อสถาบันการศึกษาซึ่งเป็นผู้จัดหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท

หน่วยงานใคร่ขอขอบคุณคณะผู้ดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ อันได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพินทร์ ชุชม และรองศาสตราจารย์อัจฉรา สุขวรมณ์ ที่มีความวิริยะอุตสาหะ ดำเนินการวิจัยจนแล้วเสร็จ ได้รายงานการวิจัยที่มีคุณค่าเล่มนี้

ในนาม ประจักษ์

(ดร. เพ็ญแข ประจักษ์)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

คุณูปการ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโทนี้ ได้รับงบประมาณแผ่นดิน อนุมัติเงินอุดหนุนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยความสนับสนุนของอาจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจวบจันทร์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ รวมทั้งยังได้รับความกรุณาจากท่านรับเป็นผู้ให้ทิศทางการวิจัยและตรวจแก้ไขรายงานวิจัยฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ร่วมกับผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ที่สอนวิชาวิจัย 521 วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2529 ในการช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ เลิศ ชูนาถ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา ที่ให้คณะผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลจากทะเบียนประวัติของนิสิตปริญญาโท นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผจงจิต อินทสุวรรณ ได้กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำในประเด็นต่างๆ สำหรับการวิจัย และได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร. นพวรรณ โชติบัณฑ์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขบทคัดย่อภาษาอังกฤษ คณะผู้วิจัยจึงใคร่ขอแสดงความขอบคุณในความอนุเคราะห์และความร่วมมือที่ได้รับจากทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

อรพินทร์ ชูชม
อัจฉรา สุขารมณ

บทคัดย่อรายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการเรียน
กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินทร์ ชุชม
รองศาสตราจารย์ อัจฉรา สุขารมณ์

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 4 ประการ คือ ประการแรกเพื่อสำรวจลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท ประการที่สองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน ประการที่สามเพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ประการที่สี่เพื่อค้นหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยได้แก่ นิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 311 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกผลการสอบคัดเลือก แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท แบบสอบถามปัญหาส่วนตัว แบบสำรวจทักษะคิดและนิสัยในการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณชนิดสเตปไวส์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี เป็นโสด มีประสบการณ์ในการทำงาน ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีน้อยกว่า 2.50 และได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนอยู่ระหว่าง 3.25-3.50 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน ปัญหาด้านห้องสมุด ปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตร

2. นิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกันในเรื่องเพศ และประสบการณ์ในการทำงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทแตกต่างกัน กล่าวคือ นิสิตหญิง และนิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทสูง ส่วนนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกันในเรื่อง สถานภาพการสมรส ลำดับที่การเกิด จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษา ลักษณะการมาศึกษา ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทไม่แตกต่างกัน

3. กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีและคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท สำหรับกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย และปัญหาด้านอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท

4. กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน โดยทั้ง 4 ตัวพยากรณ์มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้ร้อยละ 35.10

กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับพบว่า กลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงเรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 ปัญหาด้านอาจารย์ และรายได้ โดยทั้ง 3 ตัวพยากรณ์มีอำนาจในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้ร้อยละ 44.10

Research Abstract

Relationships among Entrance Examination Scores, Past Achievement, Personal Problems, Study Habits and Attitudes, and Academic Achievement of Students at Master's Degree Level

by

Assistant Professor Oraphin Choochom

Associate Professor Ashara Sucaromana

There were four objectives in this study. Firstly, to explore the general characteristics of the Master's degree students. Secondly, to compare the academic achievement of the students from different statuses. Thirdly, to investigate relationships among the status, entrance examination scores, past achievement, personal problems, study habits and attitudes, and academic achievement of the students. Finally, to search for the most effective predictors which could predict the academic achievement of the students.

The sample group consisted of 311 first year students studying at the Master's degree level at Srinakharinwirot University (Prasarnmitr). The instruments used for collecting data were graduate entrance examination record, academic achievement record, personal problem questionnaire, and study habits and attitudes inventory. Data were analyzed by using percentage, t-test, one-way analysis of variance, and stepwise multiple regression analysis.

The results of the study were summarized as follows:

1. Most students at the Master's degree level were women and single. Their age ranged from 26 to 30 years with some work experiences. Their grade point average at the Bachelor's degree level was less than 2.50, while their grade point average for the first year at the Master's degree level ranged from 3.26 to 3.50.

Most students had problems in emotions and self-concept, academic adaptation, library, teacher, and curriculum.

2. There were significant differences at the .05 level in the first year academic achievement at the Master's degree level between students from different sexes, and work experiences. In other words, female students, and students with work experience were found to have significantly higher academic achievement at the Master's degree level. However, there were no significant differences in academic achievement among students as to their marital status, birth order, the number of entrance examinations taken at the Master's degree level, father's and mother's levels of education.

3. For the group with one major test, it was found that there was significant positive correlation at the .05 level among grade point average at the Bachelor's degree level, the major test and the first year academic achievement at the Master's degree level.

For the group with two major tests, it was found that there was significant positive correlation at the .05 level among the first major test, the Thai test, problems in teacher and the first year academic achievement at the Master's degree level.

4. For the group with one major test, it was found that the most effective predictors, listed consecutively in order of importance, were major test score, grade point average at the Bachelor's degree level, delay avoidance, and work method. This result revealed that these four predictors had the predictability power for the first year academic achievement at the Master's degree level of up to 35.10 percent.

For the group with two major tests, it was found that the most effective predictors, listed consecutively in order of importance, were the first major test score, problems in teacher, and income. The result indicated that these three predictors had the predictability power for the first year academic achievement at the Master's degree level of up to 44.10 percent.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(5)
คุณูปการ	(7)
บทคัดย่อรายงานการวิจัย	(9)
Research Abstract	(11)
สารบัญ	(13)
รายการตารางประกอบ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
ข้อจำกัดของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความเป็นมาและหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา	8
องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	10
สถานภาพของนิสิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	12
พื้นฐานความรู้ทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	15
ปัญหาส่วนตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	19
ทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	28
สมมุติฐานของการวิจัย	34

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท	46
1.1 สถานภาพของนิสิต	46
1.2 ปัญหาหรืออุปสรรคขณะที่นิสิตศึกษาในระดับปริญญาโท	55
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ที่มีสถานภาพต่างกัน	57
ตอนที่ 3 ผลของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการ เรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท	58
ตอนที่ 4 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท	71
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	78
สรุปผลการวิจัย	78
การอภิปรายผลการวิจัย	82
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	143

รายการตารางประกอบ

ตาราง

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาโท ชาย-หญิง ในแต่ละวิชาเอก	35
2	ค่าความเชื่อมั่น ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดของแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน	39
3	ค่าความเชื่อมั่น ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดของแบบสอบถามปัญหาส่วนตัว	41
4	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามอายุ	46
5	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามสถานภาพการสมรส	46
6	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	47
7	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี	47
8	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามคณะที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี	48
9	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามสถานที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี	48
10	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามจำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	49
11	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัยในขณะศึกษาในระดับปริญญาโท	49
12	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ	50
13	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่มีงานทำ จำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อ	50
14	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่มีงานทำ จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	50
15	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามจำนวนครั้งที่เคยสมัครสอบเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท	51
16	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามระยะเวลาห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีและการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	51
17	จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่มีงานทำ จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	52

ตาราง

	หน้า
18 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามลักษณะการมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	53
19 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโทภาคต้น	53
20 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโทภาคปลาย	54
21 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน	54
22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามเพศ	57
23 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	58
24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน	59
25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน	67
26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา จำนวน 14 คน	70
27 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน	72
28 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน	73
29 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน	74
30 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน	75
31 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน	76
32 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน	77

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนทั่วไป ทั้งนี้เพราะการศึกษาทำคนให้เป็นคน ฉลาด มีสติปัญญารอบรู้ ดังนั้นประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลายต่างก็ให้ความสำคัญของการศึกษาในฐานะที่เป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นระบบการผลิตกำลังคนระดับสูงที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคนตามความต้องการของประเทศในการช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยที่ความต้องการกำลังคนในระดับสูงกว่าปริญญาตรีในสาขาต่าง ๆ ยังขาดอยู่มาก พิจารณาได้จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525–2529) จำนวนนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาโทรับเข้าใหม่ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่าง ๆ มีจำนวนการรับนิสิตนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2529: 13) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็เช่นเดียวกัน มีนโยบายที่จะขยายการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้พัฒนาก้าวหน้า โดยการเพิ่มจำนวนการรับบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ๆ ทั้งในระดับมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต เพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพสนองความต้องการของประเทศในด้านกำลังคนให้สอดคล้องกับแผนงานพัฒนาการศึกษาและเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 6 (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2530: 4) จากนโยบายหลักดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงพยายามดำเนินงานในระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพมากที่สุด เพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้นแตกต่างจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี คือ การศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นผลลัพธ์ (Effect) ของสังคม ผลิตบัณฑิตไปตามความต้องการของสังคม ลักษณะหลักสูตรและการสอน รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นสาเหตุของสังคม ส่วนการศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิตนั้นเป็นการผลิตบุคคลที่มีความรู้สูงขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง เพื่อออกไปเป็นผู้นำสังคม ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 :58 – 59) แต่การศึกษาในระดับนี้เป็นการลงทุนที่มีอัตราสูงมากระดับหนึ่งของรัฐ และสูงกว่าระดับการศึกษาที่ผ่านมา โดยค่าใช้จ่ายต่อคนในระดับอุดมศึกษามากกว่าค่าใช้จ่ายต่อคนในระดับประถมศึกษาถึง 27 เท่า (Blung. 1968 : 7) ดังนั้นจึงต้องมีเกณฑ์ที่เหมาะสมในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติตรงต่อความต้องการและสามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยไม่ก่อให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา ในปัจจุบันการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ถือเอาความสามารถทางด้านวิชาการเป็นสำคัญ

และในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒก็เช่นเดียวกัน ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตวิทยาลัย ส่วนใหญ่พิจารณาจากคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกเป็นหลัก ประกอบกับคะแนนวิชาภาษาไทย คะแนนวิชาภาษาอังกฤษ และผลการสอบสัมภาษณ์ (ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ...2529) แต่อย่างไรก็ตาม ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอว่า ถ้าจะให้การศึกษาในระดับนี้ได้ผลสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ ควรพิจารณาคุณสมบัติที่สำคัญอื่น ๆ นอกเหนือจากความสามารถดังกล่าวประกอบด้วย เช่น พื้นฐานทางการศึกษาเดิม ประสบการณ์ในการทำงาน ความสามารถในการวิเคราะห์เป็นต้น (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 147-150) โดยที่การศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีนั้นได้มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับคะแนนสอบคัดเลือกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น งานวิจัยของ พงศ์ธร โพธิ์พลศักดิ์ (พงศ์ธร โพธิ์พลศักดิ์ 2527 : 3-4) พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกไม่สามารถนำมาใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาการประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาเอกพลศึกษา สำหรับสาขามัธยมศึกษา พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษสามารถร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตครุศาสตร์สาขานี้ได้ เช่นเดียวกับการศึกษาของ อัญญา กรคณิตนันท์ (อัญญา กรคณิตนันท์ 2527 : 4) ที่ยืนยันว่าวิชาที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรปริญญาบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์ คือ หมวดวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาไทย ส่วนการศึกษาในระดับสูงกว่านี้ยังไม่พบว่าได้มีการศึกษาค้นคว้าว่าคะแนนสอบคัดเลือกมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับนี้มากนักน้อยเพียงใด แต่พบผลที่น่าสนใจว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท เมื่อศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาโทของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 4 และกฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : 3-4)

จะเห็นได้ว่า การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่พิจารณาจากความรู้ความสามารถทางวิชาการเป็นหลัก เพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้ที่สอบคัดเลือกผ่านเข้ามาได้นั้น น่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง และจะประสบผลสำเร็จในการเรียน แต่การที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่ก็ตาม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา ความถนัดเพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Non - intellectual Factors) เข้ามาเกี่ยวข้อง ดังที่ เมอห์เรนส์ (Mehrens) ได้กล่าวว่า ผู้เรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถหรือสติปัญญาอย่างเดียว องค์ประกอบอื่นก็อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น ทักษะของผู้เรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษาต่อครูอาจารย์ ต่อสถาบันที่เรียนและวิชาที่เรียน ตลอดจนนิสัยในการเรียน (Mehrens and Lehmann. 1973 : 403) เช่นเดียวกับ แมดดอกซ์ (Maddox) มีความเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคล และการทำงานอย่างจริงจังเท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับวิธีการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญาและความสามารถทางสมองประมาณร้อยละ 50-60 ขึ้นอยู่กับความพยายามและวิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพประมาณร้อยละ 30-40 และขึ้น

อยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อีกประมาณร้อยละ 10–15 (Maddox, 1965 : 9) นอกจากนี้ยังพบว่าบุคคลที่มีสติปัญญาใกล้เคียงกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน น่าจะสืบเนื่องจากปัญหาส่วนตัวในด้านต่าง ๆ (Peterson, 1967 : 2076–A)

จากการศึกษาในระดับชั้นอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การศึกษาระดับปริญญาโท เกี่ยวกับเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา โดยเฉพาะองค์ประกอบที่เกิดจากตัวผู้เรียนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงน่าสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยต่อไปว่า ในระดับปริญญาโทนั้น องค์ประกอบใดบ้างทางด้านผู้เรียนที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ตลอดจนศึกษาตัวมีองค์ประกอบใดบ้างที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาระดับนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนซึ่งจะเป็นผลดีต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน
3. เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท
4. เพื่อค้นหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ประชากร ได้แก่ นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2529

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้นหรือตัวพยากรณ์ ประกอบด้วย
 - 1.1 ตัวแปรด้านสถานภาพ
 - 1.2 ตัวแปรด้านคะแนนสอบคัดเลือก
 - 1.3 ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี
 - 1.4 ตัวแปรด้านปัญหาส่วนตัว
 - 1.5 ตัวแปรด้านทศนคติและนิสัยในการเรียน

2. ตัวแปรตามหรือตัวเกณฑ์ ประกอบด้วย

- 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
- 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย
- 2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่าเป็นตัวแทนของนิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่มีระบบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อและระบบการศึกษาในระดับปริญญาโทแบบเดียวกันกับการศึกษาครั้งนี้
2. มาตรฐานการวัดและการประเมินผลในระดับปริญญาตรี แม้จะต่างสถาบันและต่างสาขาวิชาก็ตาม ถือว่ามีมาตรฐานเดียวกัน
3. มาตรฐานการวัดและการประเมินผลในระดับปริญญาโทของอาจารย์ผู้สอนทุกท่านมีมาตรฐานเดียวกัน เชื่อถือได้ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญามหาบัณฑิต พ.ศ. 2526 จะนั้นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทในแต่ละสาขาวิชา อยู่ในระบบเดียวกันจึงได้มาตรฐาน และเชื่อถือได้เช่นเดียวกัน

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อจำแนกตามวิชาเอกแล้วมีจำนวนน้อย ดังนั้นจึงไม่สามารถศึกษาได้ครอบคลุมในแต่ละวิชาเอกได้ในบางปัญหา
2. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะองค์ประกอบด้านผู้เรียนในเรื่องสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการเรียน ดังนั้นอาจมีองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาในครั้งนี้ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ตลอดปีการศึกษา 2529

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 เฉพาะภาคต้น ปีการศึกษา 2529

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 เฉพาะภาคปลาย ปีการศึกษา 2529

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรในการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนิสิตปริญญาโท

คะแนนสอบคัดเลือก หมายถึง คะแนนที่ปรกติ (Normalized T-score) ของนิสิตปริญญาโทที่ ได้จากการสอบในวิชาต่างๆ เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทประจำปีการศึกษา 2529 โดยนิสิต จะได้คะแนนต่าง ๆ ดังนี้

1. คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก หมายถึง คะแนนที่ปรกติที่นิสิตได้จากการสอบวิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งวัดในด้านความรู้ ความเข้าใจ ในวิชาเอกนั้น ๆ โดยสอบแบบทดสอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว ได้แก่ วิชาเอก การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษา การบริหารการศึกษา จิตวิทยา การแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ บรรณารักษศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์การศึกษา ศิลปศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ พลศึกษา สุขศึกษา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ส่วนวิชาเอกการวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ต้องสอบข้อสอบวิชาเอก 2 ฉบับ ดังนั้นคะแนนวิชาเอกจึงมีลักษณะดังนี้

คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 หมายถึง คะแนนที่ปรกติที่นิสิตได้จากการสอบแบบทดสอบวิชาเอกฉบับที่ 1 ซึ่งวัดในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถทั่วไปทางคณิตศาสตร์และสถิติ และความสามารถเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องกับวิชาเอกนั้น

คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 หมายถึง คะแนนที่ปรกติที่นิสิตได้จากการสอบแบบทดสอบวิชาเอกฉบับที่ 2 ซึ่งวัดในด้านความรู้ ความเข้าใจ ในวิชาเอกนั้น ๆ

2. คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย หมายถึง คะแนนที่ปรกติที่นิสิตได้จากการสอบแบบทดสอบวิชาภาษาไทยทั่วไป ซึ่งวัดความสามารถในการใช้ภาษาไทย

3. คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง คะแนนที่ปรกติที่นิสิตได้จากการสอบแบบทดสอบวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป ซึ่งวัดความสามารถในการเข้าใจภาษาอังกฤษ

กลุ่มที่สอบคัดเลือกวิชาเอกเพียงฉบับเดียว หมายถึง นิสิตปริญญาโทที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2529 โดยสอบแบบทดสอบต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ แบบทดสอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว แบบทดสอบวิชาภาษาไทยทั่วไป และแบบทดสอบวิชาอังกฤษทั่วไป มีทั้งหมด 22 วิชาเอก ได้แก่ วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษา การบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ บรรณารักษศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์การศึกษา ศิลปศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ พลศึกษา สุขศึกษา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

กลุ่มที่สอบคัดเลือกวิชาเอกสองฉบับ หมายถึง นิสิตปริญญาโท ที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2529 โดยสอบแบบทดสอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้คือ แบบทดสอบวิชาเอกฉบับที่ 1 แบบทดสอบวิชาเอกฉบับที่ 2 แบบทดสอบวิชาภาษาไทยทั่วไป และแบบทดสอบวิชาภาษาอังกฤษทั่วไป มีทั้งหมด 3 วิชาเอก ได้แก่ วิชาเอกการวัดผลการศึกษา จิตวิทยาพัฒนาการ และการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

สภาพภาพของนิสิต หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของนิสิตประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนิสิต ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ลำดับที่การเกิด จำนวนพี่น้อง ภูมิลำเนา รายได้ ประเภทที่อยู่อาศัย และบุคคลที่ปรึกษาปัญหา
2. ลักษณะภูมิหลังทางการศึกษาและการทำงาน ได้แก่ ผลการเรียนในระดับปริญญาตรี สาขาวิชา สถานศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาในระดับปริญญาโท จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษาต่อ ลักษณะการมาศึกษา ระยะห่างระหว่างสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ ประสบการณ์ในการทำงาน ประเภทของหน่วยงาน ลักษณะหน้าที่ของงานที่ทำ ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ รายได้ และสถานที่ทำงาน
3. ลักษณะทางครอบครัว ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และจำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงขั้นปริญญาตรี

ทัศนคติในการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ ที่มีต่อการเรียนการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ คือ

1. การยอมรับในตัวครู หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อถือ ความศรัทธาของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ ในวิธีการสอน การประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน บุคลิกลักษณะ และการให้คำแนะนำช่วยเหลือ
2. การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา หมายถึง การที่นิสิตเห็นความสำคัญของการศึกษา ความต้องการที่จะศึกษา และความสำเร็จในการเรียน

นิสัยในการเรียน หมายถึง หักกะในการเรียนการศึกษาที่ได้รับฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบคือ

1. การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา หมายถึง ความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในตนเอง มีการวางแผนในการเรียน จัดระบบการเรียนและการทำงาน
2. วิธีการทำงาน หมายถึง วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาช่วยส่งเสริมให้การเรียนการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ปัญหาส่วนตัว หมายถึง ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนิสิตปริญญาโท ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา แบ่งปัญหาออกเป็น 8 ด้าน คือ

1. ปัญหาด้านสุขภาพ ได้แก่ ปัญหาของนิสิตในเรื่องสุขภาพทางร่างกาย และโรคภัยไข้เจ็บ
2. ปัญหาด้านการเงิน ได้แก่ ปัญหาของนิสิตในเรื่องภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบการเงิน และความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน

3. ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ปัญหาของนิสิตในเรื่องความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพ นิสัย และอารมณ์ของตนเอง

4. ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว ได้แก่ ปัญหาของนิสิตในเรื่องความรักความอบอุ่นจากทางบ้าน ความรับผิดชอบในครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางบ้าน

5. ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน ได้แก่ ปัญหาของนิสิตในเรื่องความสามารถในการเรียน และความช่วยเหลือจากเพื่อนในการเรียน

6. ปัญหาด้านห้องสมุด ได้แก่ ปัญหาของนิสิตที่มีต่อห้องสมุดในเรื่องความสามารถในการใช้ห้องสมุด บริการของห้องสมุด ความพอเพียงของหนังสือ และสภาพแวดล้อมในห้องสมุด

7. ปัญหาด้านอาจารย์ ได้แก่ ปัญหาของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ในเรื่องความรู้ความสามารถของอาจารย์ ในด้านการเรียนการสอน ความรับผิดชอบของอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต

8. ปัญหาด้านหลักสูตร ได้แก่ ปัญหาของนิสิตที่มีต่อหลักสูตรในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ตลอดจนภาควิชาที่เกี่ยวข้องในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ว่าควรพิจารณาถึงองค์ประกอบใดบ้างในการคัดเลือกบุคคล เช่น อาจจะใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีเป็นองค์ประกอบร่วมในการพิจารณาบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับนี้

2. เป็นประโยชน์กับนิสิตระดับปริญญาโท ว่าควรจะพัฒนาในเรื่องใดบ้างจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน

3. ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับนี้ในการคิดค้นวิธีการในการช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเป็นอุปสรรคที่ทำให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เพื่อช่วยลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้แบ่งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในเรื่องนี้ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

1. ความเป็นมาและหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา
2. องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.1 สถานภาพของนิสิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.2 พื้นฐานทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3 ปัญหาส่วนตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความเป็นมาและหลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา

ความหมายของบัณฑิตศึกษา

การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี ดังเช่นที่ วิจิตร ศรีสอ้าน (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 57) กล่าวว่า “บัณฑิตศึกษา” มาจากคำว่า “Graduate Study” ซึ่งแปลว่า การศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากคนเรียนเป็นบัณฑิตแล้ว หมายความว่า เป็นการศึกษาก่อนขึ้นสำหรับผู้ที่เป็บัณฑิต หรือเป็นการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีนั่นเอง ได้แก่ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงหรือที่บางแห่งเรียกว่า ประกาศนียบัตรบัณฑิตระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โดยที่ลักษณะของบัณฑิตศึกษาโดยทั่วไปควรเป็น ดังนี้ (วิจิตร ศรีสอ้าน 2522 : 22-26)

1. ลักษณะของบัณฑิตศึกษานั้นส่วนหนึ่งจะมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) คือ มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะเสริมสร้างความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งให้เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ
2. มีลักษณะที่เรียกว่า Research Oriented คือเน้นในเรื่องของการวิจัยค้นคว้าถือว่าการวิจัยเป็นกิจกรรมสำคัญ
3. ลักษณะทั่วไปประการที่สามคือ เรื่อง Professionalization ซึ่งส่วนใหญ่จะมีในระดับประกาศนียบัตร 1 ปี โดยมีจุดประสงค์เพื่อที่จะให้คนทำงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. ลักษณะสุดท้ายคือ เรื่อง Scholarship เพื่อเน้นให้บัณฑิตเป็นนักวิชาการที่มีความสามารถทางวิชาการสูงพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาของตนได้ ซึ่งลักษณะนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

เช่นเดียวกัน ชัยพร วิชาวุธ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 191) แสดงความคิดเห็นว่าการบัณฑิตศึกษา อาจจำแนกออกได้เป็น 3 อย่างคือ

1. การบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาเพิ่มเติมต่อจากระดับปริญญาตรีเพื่อให้มีความรู้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และมีวิธีการศึกษาไม่แตกต่างจากระดับปริญญาตรี วิทยานิพนธ์ไม่มีความจำเป็น
2. การบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อสร้างและเพิ่มพูนทักษะการประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง เช่น ทักษะการเป็นนักบริหารงานบุคคล เป็นนักจิตวิทยาคลินิกเด็ก ฯลฯ การฝึกปฏิบัติมีความจำเป็นมากที่สุด วิทยานิพนธ์ไม่มีความจำเป็น ถ้าหากจะให้ทำวิทยานิพนธ์ก็เพื่อให้เรียนรู้กระบวนการวิจัยเพื่อจะได้สามารถ “อ่าน” และติดตามผลงานวิจัยในวิชาชีพของตน
3. การบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อผลิตนักวิจัยและนักวิชาการในแต่ละสาขาวิชา วิทยานิพนธ์เป็นหัวใจของการบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการทดสอบความสามารถในการวิจัยและการวิจารณ์

นอกจากนี้การจัดบัณฑิตศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในเครือ ASAIHL คือ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และไทย ต่างเห็นร่วมกันว่าการบัณฑิตศึกษาควรจะมีจุดมุ่งไปสู่จุดต่าง ๆ ดังนี้ (กานดา ณ กลาง และคนอื่น ๆ 2522 : 39)

ประเด็นแรก เนื่องจากแต่ละประเทศกำลังเร่งพัฒนาตนเองในทุกด้าน ฉะนั้นจึงต้องการกำลังบุคคลในระดับสูง เพื่อไปพัฒนาประเทศในทุกด้านและทุกหน่วยงานไม่ว่าเป็นของรัฐ หรือของเอกชน การจัดบัณฑิตศึกษาจึงควรมุ่งไปสู่จุดนี้ คือพยายามผลิตคนในระดับสูงเพื่อเป็นกำลังแก่ชาติในด้านต่าง ๆ

ประเด็นที่สอง การบัณฑิตศึกษาควรเป็นแหล่งของการวิจัย ซึ่งจะนำไปพัฒนาประเทศได้ทุกสาขาวิชาที่ประเทศนั้นจะมีกำลังผลิตคน เพราะฉะนั้นการบัณฑิตกับการวิจัยจึงต้องไปด้วยกัน

ประเด็นที่สาม การบัณฑิตศึกษาควรเป็นเรื่องของการสืบเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ทางปัญญา ไม่ใช่เพื่อสนองความต้องการของสังคมในขณะนั้นเท่านั้น

จากความหมายของการบัณฑิตศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปได้ว่าการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นการศึกษาหลังขั้นปริญญาตรีที่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา การค้นคว้าวิจัย และเพื่อยกระดับวิชาชีพกับสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ

ความเป็นมาและหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เริ่มการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาขึ้นในปีการศึกษา 2499 ในสมัยที่ยังเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ณ วิทยาเขตประสานมิตร โดยการเปิดสอนระดับปริญญาโท เริ่มครั้งแรกในสาขาสังคมวิทยาพัฒนาการ ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก (ปัจจุบันคือสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์)

ในปีการศึกษา 2504 วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ได้เปิดรับสมัครและคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท 8 สาขาวิชา คือ การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษาและฝึกหัดครู การบริหารการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การวัดผลการศึกษา โสตทัศนศึกษา และบรรณารักษศาสตร์

ในปีการศึกษา 2506 วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ได้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะชั้น 12 สาขา ได้แก่ ภาษาและวรรณคดีไทย ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ชีววิทยา ฟิสิกส์ เคมี คณิตศาสตร์ การวัดผลการศึกษา โสตทัศนศึกษา บรรณารักษศาสตร์ และการแนะแนว

ในปีการศึกษา 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และในปีเดียวกันนั้นก็ได้เปิดหลักสูตรการศึกษาชั้นประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะในสาขาการศึกษาพิเศษ (การสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน)

ในปีการศึกษา 2522 ได้ขยายการศึกษาสาขาการศึกษาพิเศษเป็นระดับปริญญาโท

ปัจจุบันนี้ วิทยาเขตประสานมิตร ได้เปิดสอนหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต 26 วิชาเอก คือ การศึกษาปฐมวัย การประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษา การบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว จิตวิทยาการศึกษา การวัดผลการศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาพิเศษ (สาขาผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน) จิตวิทยาพัฒนาการ บรรณารักษศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์ การศึกษา ศิลปศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ วิทยาศาสตร์การศึกษา พลศึกษา สุขศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต 2 สาขาวิชา คือ สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ และสาขาฟิสิกส์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 1 สาขาวิชาคือ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ และระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 สาขาวิชา คือ การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (บัณฑิตวิทยาลัย 2529: 1-3)

2. องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างมากในวงการศึกษานักการศึกษาทั้งหลายถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้เพื่อที่จะตอบปัญหาในเรื่องความสำเร็จ และความล้มเหลวในการเรียน พร้อมกับประยุกต์ความรู้ที่ได้ไปใช้ช่วยเหลือและป้องกันปัญหาที่มีผลต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด (Caroll. 1971 : 326) โดยเฉพาะในการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นการผลิตกำลังคนในระดับสูง ดังนั้นการลงทุนในระดับนี้จึงควรถูกให้ได้รับผลคุ้มค่ามากที่สุด แต่ในการที่นิสิตนักศึกษาจะประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างซึ่งส่งผลให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน โดยที่คอสส์ไมเออร์ (Klausmeir. 1961 : 28-29) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการที่จะอธิบายถึงประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยที่คุณลักษณะของผู้เรียนจะต้องประกอบไปด้วย

1. วุฒิภาวะทางสมอง (Mental Maturity) ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางสติปัญญา ความสามารถด้านความรู้ ความคิด
2. วุฒิภาวะทางกายภาพ (Physical Maturity) ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางทักษะ รวมทั้งสุขภาพ
3. คุณลักษณะทางด้านจิตใจ (Affective Characteristic) ที่รวมความสนใจ ทศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ
4. เพศ
5. อายุ
6. ภูมิหลังทางบ้านและสังคม

เช่นเดียวกับการศึกษาวิจัยของบลูม (Bloom. 1976 : 167-176) ได้กล่าวถึงตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ตัวแปร ตัวแปรแรกคือพฤติกรรมด้านความรู้ความคิด (Cognitive Entry Behavior) หมายถึงความสามารถทั้งหลายของผู้เรียนที่ทำให้เขาเรียนได้ ซึ่งประกอบด้วยความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ตัวแปรที่สองคือ คุณลักษณะทางด้านจิตใจ (Affective Entry Characteristics) หมายถึงสภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ ได้แก่ ความสนใจและทัศนคติที่มีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน และลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งคุณลักษณะต่างๆ ทางด้านจิตใจนั้นบางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงได้ บางอย่างก็จะคงอยู่ ส่วนตัวแปรตัวสุดท้ายได้แก่ คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) ซึ่งได้แก่การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และรู้ผลว่าตนเองกระทำถูกต้องหรือไม่ (Feedback) โดยที่พฤติกรรมทางด้านความรู้ความคิดรวมกันมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงร้อยละ 50 คุณลักษณะทางด้านจิตใจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 25 และตัวแปรด้านคุณภาพของการสอนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 25 แต่เมื่อพิจารณาพฤติกรรมทางด้านความรู้ความคิดรวมกับคุณลักษณะทางด้านจิตใจนั้นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงร้อยละ 65 และเมื่อพิจารณาตัวแปร 3 ด้านรวมกันคือ พฤติกรรมด้านความรู้ความคิดของผู้เรียน รวมกับคุณลักษณะทางด้านจิตใจและคุณภาพการสอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถึงร้อยละ 90 โดยมีร้อยละ 10 เป็นความแปรปรวนส่วนที่เหลือ ซึ่งมีผลน้อยมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นอกจากนี้การศึกษาของ แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 9) พบว่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา และความสามารถประมาณร้อยละ 50-60 ประสิทธิภาพและนิสัยในการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30-40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10-15 ด้วยเหตุนี้เองการที่ผู้เรียนจะเรียนได้สำเร็จหรือไม่ก็ตาม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาหรือความสามารถทางการเรียนแต่เพียงอย่างเดียว ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่ไม่ใช่องค์ประกอบทางสติปัญญาเข้ามาเกี่ยวข้องดังที่ เมอห์เรนส์ (Mehrens. 1973 : 402) ได้กล่าวว่าผู้เรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถหรือสติปัญญาเพียงอย่างเดียว องค์ประกอบ

อื่นที่อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียนและทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา ต่ออาจารย์ ต่อวิชาที่เรียน ต่อสถานที่ที่เรียน นอกจากนี้ในการศึกษาของ ทราฟเวอร์ (Travers. 1956 : 396-402) ปรากฏว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลการเรียนของผู้เรียน นอกเหนือจากสติปัญญาก็คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อนสนิท ปัญหาส่วนตัว สภาพทางบ้าน และวิธีเรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้าน เช่น องค์ประกอบทางด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ทั้งทางด้านสติปัญญา และด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา องค์ประกอบทางด้านสถานที่เรียน และองค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะนิสิตปริญญาโท มคอ. ประสานมิตร เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อตัดปัญหาในการอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่จะขึ้นอยู่กับลักษณะทางสถานที่ศึกษา โดยศึกษาเฉพาะสถานภาพของนิสิต คณะนอสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติและนิสัยในการเรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบในด้านผู้เรียนและสภาพแวดล้อม เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 โดยที่องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากน้อยเพียงใดนั้น จะเห็นได้จากเอกสารและงานวิจัยที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

2.1 สถานภาพของนิสิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ประกอบด้านสถานภาพของผู้เรียน เช่น เพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ ตลอดจนระดับการศึกษาของบิดามารดา ต่างก็มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สำหรับการวิจัยในเรื่องดังกล่าวนี้ในระดับอุดมศึกษามีไม่มากนัก ดังเช่นผลงานวิจัยที่เสนอตามสถานภาพต่างๆ ของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

เพศ

ผลงานวิจัยในเรื่องเพศกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในช่วงปี 2509-2511 พบว่า นักเรียนหญิงสอบชั้น ม.ศ. 5 ได้ดีกว่าชาย แต่ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยนั้น ชายสอบได้ดีกว่า สำหรับการศึกษาปีแรกในมหาวิทยาลัย หญิงมีความสามารถดีกว่าชายมากในคณะวิทยาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แต่ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นิสิตชายมีความสามารถสูงกว่า และยังพบว่านิสิตนักศึกษาหญิงมีความสามารถสูงกว่าในวิชาภาษาอังกฤษและชีววิทยา แต่นิสิตนักศึกษาชายมีความสามารถสูงกว่าในวิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ (แครฟท์ ม.ป.ป. : 64) และการศึกษาของ เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ พบว่าเพศก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรี จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา (เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ 2514 : 49-57) และมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จิตราภา กุลชลบุตร 2523 : 25) ส่วนในเรื่องเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษา ก็พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยภูมิภาควิทยา โดย

นักศึกษาหญิงมีโอกาสสำเร็จตามกำหนดเวลามากกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญ (สัมพันธ์ พันธุ์พฤษ 2519 : ง-จ) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสาวณีย์ ดิษฐ์วัฒน์ ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และยังพบผลเพิ่มเติมนอกเหนือจากนี้ว่า นิสิตชายมีโอกาสสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลา และออกกลางคันสูงกว่านิสิตหญิงอย่างมีนัยสำคัญ (เสาวณีย์ ดิษฐ์วัฒน์ 2520 : ข-ค) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนหญิงมีส่วนของผู้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ได้มากกว่านักเรียนชาย (วิเชียร เกตุสิงห์ 2522 : 164) จากการศึกษาของ แอสติน ในสหรัฐอเมริกา พบว่า นักศึกษาหญิงจะทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงกว่านักศึกษาชาย โดยเฉพาะในชั้นปีที่ 1 แต่นักศึกษาหญิงมีแนวโน้มที่จะออกกลางคันมากกว่านักศึกษาชาย (Astin. 1971 : 3-20) แต่มีงานวิจัยบางส่วนที่พบว่าเพศไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น พจน์ สะเพียรชัย พบว่า เพศไม่มีผลต่อการเรียนของนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปี พ.ศ. 2504 (พจน์ สะเพียรชัย 1963 : 172) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เอ็ลเซอโรด ที่ศึกษานักศึกษาในมหาวิทยาลัยแมรี่แลนด์ ปี ค.ศ. 1969-1970 ปรากฏว่า เพศไม่มีผลต่อเกรดเฉลี่ยของภาคเรียนที่หนึ่งของนักศึกษาปีหนึ่งแต่อย่างใด (Elseroad. 1972 : 103) และในการศึกษาลักษณะการสำเร็จการศึกษาของครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการสำเร็จตามกำหนดเวลา และหลังกำหนดเวลา (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 117)

อายุ

อายุเป็นตัวแปรที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาในชั้นปริญญาโท เพราะการศึกษาในช่วงนี้ไม่มีขีดจำกัดในเรื่องอายุของผู้เรียน และผลการวิจัยหลายเรื่องก็พบว่า อายุมีอิทธิพลเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น การวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา กับอายุมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.147$) แสดงว่านิสิตอายุน้อยได้คะแนนสูง และนิสิตที่อายุมากได้คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อย (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2514 : 49-57) และจากการวิจัยในเรื่องนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยก็พบผลเช่นเดียวกันว่า นักเรียนยิ่งมีอายุน้อย ยิ่งมีอัตราสอบได้สูง ในการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย และนักเรียนที่มีอายุน้อย มีความสามารถในการสอบ ม.ศ. 5 และในการศึกษาปีแรกในมหาวิทยาลัยสูงกว่านักเรียนที่มีอายุมาก (แครฟท์ ม.ป.ป. : 66) เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า อายุมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลักษณะที่ว่า ถ้าเป็นกลุ่มอายุน้อยแล้วส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในขณะที่กลุ่มอายุมากส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สูงเท่าใด (จิตรภา กุลชลบุตร 2523 : 48) ซึ่งพบผลแบบเดียวกันนี้ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : 63) แต่ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัвраมคำแหง พบว่า อายุเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถมาจำแนกกลุ่มของบัณฑิตระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ นอกจากนั้นได้อย่างมีนัยสำคัญ (ศศิธร แม้นสงวน 2523 : 59) เช่นเดียวกับการศึกษาของ นันทนา รัตนอาภา ที่พบว่า อายุไม่มีความ

สัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร ของ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 117) ส่วนผลการวิจัยของ เอ็ลเซอร์โรด ได้ผลว่า ข้อมูลส่วนตัว เช่น เพศ อายุ ไม่ส่งผลต่อเกรดเฉลี่ยภาคแรกของชั้นปีที่หนึ่ง (Elseroad. 1972 : 103) ในขณะที่ผลการวิจัยของ เดนนิส พบว่า อายุในขณะที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มนิสิต 2 กลุ่ม ได้แก่ นิสิตที่ออกกลางคัน และนิสิตที่สำเร็จการศึกษาโดยพบว่า พวกที่มีอายุมากกว่าจะประสบผลสำเร็จในการศึกษา (Dennis. 1981 : 1508-A)

ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว

องค์ประกอบที่สำคัญอีกอันหนึ่งคือ ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Status) ของ ครอบครัว อันได้แก่ ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพ รายได้ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมากในระดับการศึกษาระยะแรก เช่น ในระดับ ประถมศึกษาและมีชัยมศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ อาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (อรพินทร์ ชูชม และคนอื่นๆ 2527 : 53) ส่วนในการศึกษาในระดับปริญญาตรีพบว่า คุณวุฒิของ บิดามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ($r = .1207$) แต่ไม่พบว่าคุณวุฒิของมารดามีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (จันทร์ ดิยะวงศ์ 2528 : 102) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาคพบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของ ครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของบุตร (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2514 : 49-57) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ศศิธร แม้นสงวน ที่พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของบัณฑิตในแต่ละ คณะทุกคณะในมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถนำมาจำแนกกลุ่มของบัณฑิต ระหว่างกลุ่มที่มี สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญ (ศศิธร แม้นสงวน 2523 : 59) แต่การศึกษาของ แอสติน ที่ทำการวิจัยกับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาจำนวน 36,581 คน พบว่า นักศึกษาที่มีผู้ปกครองด้อยทางการศึกษาและด้อยทางด้านเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่จะได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า และ ออกกลางคันมากกว่า ซึ่ง แอสติน ได้ให้ข้อคิดว่าการที่นักศึกษามีผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง จะได้คะแนนเฉลี่ยสูง นั้น อาจเป็นเพราะแรงผลักดันจากตัวนักศึกษาเอง หรืออาจมุ่งสำเร็จสูงตามผู้ปกครอง (Astin. 1971 : 3-20) และจากการศึกษาของ ไรท์ และบิน ในปี ค.ศ. 1974 ที่ศึกษาอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อ การเรียนของนักศึกษาระดับวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 1,631 คน ตัวแปรที่ศึกษาใน ครั้งนี้ ได้แก่ เพศ รายได้ของครอบครัว อาชีพของบิดาและการศึกษาของมารดา ตัวแปรที่เป็นตัวแปรเกณฑ์ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัย จากผลการศึกษาพบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นตัวทำนายคะแนนเฉลี่ยได้ดี ที่สุดในกลุ่มตัวแปรที่เป็นสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยกัน (Wright and Bean. 1974 : 277-283) และ พบว่า อาชีพและการทำงาน รายได้ รายจ่าย ของนิสิตมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีส่วนสัมพันธ์กับ

สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อปีเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ร่วมกันทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยทั้งหมด (กฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : ง-จ)

ในการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น สถานภาพของนิสิตที่รวบรวมมานั้นมีข้อค้นพบที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้แน่นอน แต่ก็เป็นที่น่าสนใจในการทำวิจัยต่อไปว่า ผลการวิจัยจะออกมาในรูปใด โดยผู้วิจัยคาดว่าสถานภาพของผู้เรียนน่าจะเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบ้าง

2.2 พื้นฐานทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชุมพล สุรินทร์บุรณ์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 147-148) ได้กล่าวถึงการคัดเลือกตัวบุคคลเข้าศึกษาในบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติที่ตรงต่อจุดมุ่งหมาย และได้ผลสมบูรณ์ตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากใช้วิธีการคัดเลือกเอาความสามารถทางด้านวิชาการเป็นสำคัญแล้ว ควรพิจารณาถึงคุณสมบัติอื่น ๆ ในการคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. ความสามารถทางการวิเคราะห์ ความสามารถทางด้านนี้นับว่า เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในระดับการศึกษาชั้นสูง เป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนได้ในการศึกษาทุกระดับ โดยใช้ประสบการณ์และเหตุผลเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ และยังช่วยส่งเสริมบรรยากาศการศึกษาให้น่าสนใจมากขึ้น ฉะนั้นในการคัดเลือกผู้ที่มีประสบการณ์โดยผ่านการทดสอบ การวิเคราะห์เหตุผลในการพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ตามสาขาวิชาที่ตนสมัครเข้าศึกษา จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่ง

2. ความสามารถในทางด้านการใช้ภาษา ในที่นี้หมายถึงการใช้ภาษาเพื่อการพูดและการเขียน ในการเชื่อมความสัมพันธ์และการประสานงานถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตนในการประกอบอาชีพในอนาคตสามารถที่จะใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น การวิจารณ์ และการติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงเห็นควรว่าน่าจะมีการทดสอบความสามารถในทางด้านนี้บ้าง

3. พื้นฐานการศึกษาเบื้องหลัง หลักสูตรในการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเป็นการวางพื้นฐานเพื่อระดับการศึกษาที่สูงกว่า บางสาขาวิชานั้นมีลักษณะเป็นวิชาชีพ ซึ่งสมควรที่จะคัดเลือกบุคคลที่มีประสบการณ์ด้านงานปฏิบัติมาแล้วเป็นระยะเวลาพอสมควร ทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เท่าที่ปรากฏมาแล้วจะเห็นได้ว่านิสิตที่มีประสบการณ์ด้านงานปฏิบัติแล้วมักจะแสดงความคิดเห็นออกมาอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่านิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนเลย ความคิดอ่านที่แสดงออกมาก็มีความหนักแน่นและความเชื่อมั่นในตนเอง ส่วนบางสาขาวิชาที่เน้นหนักด้านวิชาการมีทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ การมีประสบการณ์มีความสำคัญน้อยกว่าในการคัดเลือกนิสิตเพื่อศึกษาต่อในบัณฑิตวิทยาลัย จึงควรพึงเล็งถึงผลงานทางด้านวิจัยหรือความรู้ด้านวิชาการตามหลักเกณฑ์ที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนดไว้

สำหรับงานวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนั้น ได้ครอบคลุมพื้นฐานทางการศึกษาในเรื่องผลการเรียนเดิมก่อนเข้าศึกษาต่อ และคะแนนสอบคัดเลือก

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ผลการเรียนเดิม โดยเฉพาะผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คะแนนที่ได้จากการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย เป็นตัวพยากรณ์ผลการเรียนในระดับวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัยในประเทศมีอยู่พอสมควรในระดับปริญญาตรี โดยในวงการวิจัยทางการศึกษาได้ให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าวนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 ซึ่งเป็นการศึกษาครั้งแรกที่สุด เกี่ยวกับการสอบร่วมว่ามีผลแท้จริงเพียงไร โดยมีการเปรียบเทียบคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษาเหล่านี้ กับคะแนนกลางปีที่นิสิตนักศึกษาเหล่านี้ได้รับจากการศึกษาในมหาวิทยาลัย ตัวอย่างที่นำมาใช้ศึกษาคือนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 1,059 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้นั้น มีค่าไม่เป็นที่น่าพอใจทางสถิติ และผู้วิจัยเสนอว่าควรจะต้องมีการวิจัยต่อไป เพื่อหามาตรฐานที่ดีกว่าเดิมสำหรับใช้คัดเลือกนิสิตนักศึกษา (สภาการศึกษาแห่งชาติ 2505 : 9) วิทยุ สารธร ได้ศึกษาเรื่องทำนองเดียวกันนี้กับผลการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 3,325 คน พบว่าคะแนนการสอบเข้ามหาวิทยาลัยกับคะแนนที่นิสิตเหล่านี้ได้รับในการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย มีค่าสหสัมพันธ์ .385 วิชาที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดคือ วิชาภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ประเภทวิชาวิทยาศาสตร์ ($r = .82$) และวิชาที่มีความสัมพันธ์กันต่ำที่สุดคือ วิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ประเภทอักษรศาสตร์ ($r = -0.03$) โดยที่ผู้วิจัยได้สรุปว่า การสอบเข้ามหาวิทยาลัยควรจะต้องเป็นวิธีที่ใช้ประกอบอันหนึ่งในการสอบคัดเลือกนิสิตนักศึกษา แต่ไม่ควรจะมองข้ามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเหล่านี้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและควรจะต้องหาวิธีการคัดเลือกอย่างอื่นด้วย (วิทยุ สารธร ม.ป.ป. : 1-33) สำหรับการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาที่เข้าศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ในปี พ.ศ. 2504 นั้น พบว่า คะแนนการทดสอบรวมทุกวิชามีความสัมพันธ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาน้อย แต่คะแนนการทดสอบเพียง 5 วิชา ปรากฏว่าได้ผลการทำนายถึง .53 การทำนายผลนี้สำหรับนิสิตชายได้ .65 และนิสิตหญิงได้ .44 แต่นิสิตชายและนิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน (พจน์ สะเพียรชัย ม.ป.ป. : 1-30) นอกจากนี้ในการศึกษาวิจัยของ ประคอง กรรณสูตร แห่งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ต้องการทราบว่าการสอบ ม.ศ. 5 และการสอบร่วมเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นมีผลแท้จริงเพียงใด การศึกษานี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิต 134 คน ที่เข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์แผนกอักษรศาสตร์ พ.ศ. 2507 โดยนำคะแนนมาพิจารณา 3 หมวดวิชา คือ หมวดภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า คะแนนที่นิสิตเหล่านั้นสอบได้เมื่อเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผลการเรียนในระดับชั้นปีที่หนึ่ง และปีที่สองในมหาวิทยาลัย และยังพบอีกว่าคะแนนวิชาภาษาอังกฤษเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด ส่วนภาษาไทยเป็นตัวทำนายที่เลวที่สุด (ประคอง กรรณสูตร ม.ป.ป. : 1-30) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แครฟท์ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่การศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย พบผลเช่นเดียวกับการศึกษาของ ประคอง กรรณสูตร กล่าวคือ คะแนนการสอบวิชาภาษาอังกฤษทั้งในระดับ ม.ศ. 5 และในการสอบร่วม เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุดในการทำนายผลการเรียนในมหาวิทยาลัย และวิชาอื่นๆ ก็สามารถทำนายผลการเรียนในคณะต่างๆ ได้แตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ แครฟท์ ยังเสนอแนะถึงปัจจัยที่ควรพิจารณา

ในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย คือ ผลการเรียนชั้น ม.ศ. 1-4 คะแนนการทดสอบความถนัด คำรับรองของโรงเรียนมัธยมศึกษา ชีวประวัติ ผลการสัมภาษณ์ และคะแนนการสอบ ม.ศ. 5 โดยแยกเป็นรายวิชา (แครฟท์ ม.ป.ป. : 61-75)

งานวิจัยในระยะหลังในเรื่องดังกล่าวนี้ ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ มีจำนวนน้อยมาก และที่พบส่วนใหญ่ศึกษาในขณะที่ยังเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เช่น ระวีวรณ ทุมชัย ได้ประเมินประสิทธิภาพของข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี หลักสูตร 2 ปี นิสิตระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและนิสิตปริญญาโท ซึ่งนอกจากจะศึกษาเรื่องดังกล่าวแล้ว ยังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษา กับผลการเรียนในวิทยาลัย ซึ่งพบว่า ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความหมายต่อผลการเรียนในวิทยาลัยมากที่สุดในทุกระดับการศึกษา โดยที่คะแนนสอบคัดเลือกเข้ามีความหมายน้อยต่อผลการเรียนในระดับต่าง ๆ ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร (Thumchai, 1969 : 240-241) ส่วนการวิจัยของ ฤกษ์ดี จินตสนธิ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกและคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก รุ่นที่ 2 โดยจำแนกตามสาขาวิชาเอก 8 วิชาเอก คือ ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ มีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยสะสม 6 ภาคเรียนแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในวิชาเอกคณิตศาสตร์ ($r = .39$) วิทยาศาสตร์ ($r = .57$) ภาษาอังกฤษ ($r = .44$) ประวัติศาสตร์ ($r = .31$) และภาษาไทย ($r = .39$) (ฤกษ์ดี จินตสนธิ 2515 : 46-47) สำหรับการศึกษานี้ ฤกษ์ดี จินตสนธิ ได้ได้ศึกษาประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่ใช้คัดเลือกนิสิตเข้าเรียนในชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ปีการศึกษา 2513 จำนวน 390 คน โดยแบ่งตามสาขาวิชาเอกได้ 12 วิชาเอก คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ชีววิทยา เคมี สังคมศึกษา ศิลปศึกษา คหกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษปรากฏว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก จากแบบทดสอบ 6 ฉบับกับเกรดเฉลี่ยสะสม สำหรับกลุ่มวิชาเอกคณิตศาสตร์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วิชาเอกอื่นนอกนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก จากแบบทดสอบ 6 ฉบับ กับเกรดเฉลี่ยในวิชาเอกมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน 2 วิชาเอก คือ วิชาเอกคณิตศาสตร์ และวิชาเอกภาษาอังกฤษเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ในหลายวิชาเอกเมื่อเกรดเฉลี่ยสะสมเป็นตัวเกณฑ์และคะแนนสอบคัดเลือกจากแบบทดสอบ 6 ฉบับ เป็นตัวพยากรณ์นั้น ตัวพยากรณ์แต่ละตัวส่วนใหญ่มีสหสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และในบางวิชาเอกค่าสหสัมพันธ์บางค่าเป็นลบ แสดงว่าแบบทดสอบดังกล่าวไม่ใช่องค์ประกอบที่จะใช้พยากรณ์ผลการเรียนในหลักสูตรการศึกษาดังกล่าวได้ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรจะได้ทำการวิจัยเพื่อให้ทราบว่าส่วนใดบ้างที่บกพร่อง กล่าวคือ แบบทดสอบที่ใช้คัดเลือกบกพร่องอย่างไรบ้าง หรือการเรียนการสอน การฝึกอบรม มีกระบวนการที่จะสร้างเสริมสติปัญญาของผู้เรียนแบบใด (ฤกษ์ดี จินตสนธิ 2516 : 66-69) จากการศึกษาของ รัฐพันธ์ ภาณุจนรังสรรค์ พบว่า ตัวแปรที่ดีที่

สุดที่ใช้ทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนิสิตพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา ชั้นปีที่ 1 คือ คะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 2 คือบุคลิกภาพด้านความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ และความต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ชั้นปีที่ 1-3 ทั้งหมด คือคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัย และบุคลิกภาพด้านความต้องการก้าวร้าว (รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์ 2522 : 3-4) ส่วนการศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบผลการวิจัยในทำนองเดียวกันว่าคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และเกรดเฉลี่ยปีแรก มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จิตราภา กุลชลบุตร 2523 : 45) และในมหาวิทยาลัยมหิดล ในการศึกษาในระดับปริญญาตรี แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ตอน ช่วงตอนแรกเป็นการจัดให้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน และช่วงตอนหลังเป็นการจัดให้เรียนวิชาชีพในคณะอื่น พบผลการวิจัยที่น่าสนใจว่า ผลการเรียนในคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือเอาคะแนนรวมทุกวิชาของปี 1 กับ ปี 2 มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนคณะอื่นทั้งที่เป็นผลการเรียนในแต่ละปีและผลการเรียนรวมตลอดหลักสูตร วิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นอย่างน้อยทุกหลักสูตร ยกเว้นหลักสูตรทันตแพทยศาสตร์ และรังสีเทคนิค (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2528 : 64) สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยกับคะแนนสอบคัดเลือกของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2521 และ 2522 โดยจำแนกแต่ละสาขาวิชา พบว่า สาขาประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัย และสาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกพลศึกษา คะแนนสอบคัดเลือกไม่สามารถนำมาใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ สาขามัธยมศึกษาสายวิทยาศาสตร์และสายศิลปะ กลุ่มตัวทำนายที่ดีที่สุดได้แก่วิชาภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ก ข สาขาการสอนวิชาเฉพาะวิชาเอกศิลปศึกษา สาขาศิลปศึกษาและอุตสาหกรรมศิลป์ และวิชาเอกธุรกิจศึกษา (สายวิทยาศาสตร์) ตัวทำนายได้แก่ วิชาภาษาไทย ส่วนสาขาอื่นๆ ที่เหลือ ตัวทำนายแตกต่างกันไปในแต่ละสาขาไม่ซ้ำกัน (พงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ 2527 : 3-4)

งานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาโทมีไม่มากนัก เช่น นันทนา รัตนอาภา ที่ศึกษาถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรของครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยไม่ได้พิจารณาจากคะแนนการสอบคัดเลือกเข้า พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ในทุกภาควิชา และโดยส่วนรวม แต่พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทในบางภาควิชาได้แก่ ภาควิชามัธยมศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาพลศึกษา และภาควิชาพยาบาลศึกษา และยังพบอีกว่าลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโท มีความสัมพันธ์กับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญ (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 3-4) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณีย์ อุทุมพร ที่พบว่าเกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรีเป็นตัวองค์ประกอบร่วมที่สำคัญตัวหนึ่งในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนิสิตมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : 3-4)

สำหรับการวิจัยในต่างประเทศนั้นมีอยู่มาก เช่น ลอง ได้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต
 ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมอร์ฟอร์ด โดยใช้เกรดเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คะแนนจากแบบทดสอบความ
 สามารถทางภาษา และคะแนนการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเป็นตัวพยากรณ์ ผลจากการวิจัยปรากฏว่า
 เกรดเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนชั้นมหาวิทยาลัยได้ดีที่สุด ได้
 ค่าสหสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยผลการเรียนชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นตัวเกณฑ์สูงถึง .60 (Long. 1960 : 1100) การ
 ศึกษาวิจัยของ สแกนเนล ก็เช่นเดียวกับลอง คือพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย ของ
 นักศึกษามหาวิทยาลัยในรัฐไอโอวา โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา (เกรด 4) และ
 ชั้นมัธยมศึกษา (เกรด 12) เป็นตัวพยากรณ์ และเกรดเฉลี่ยปลายปีหนึ่งเป็นตัวเกณฑ์ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์
 สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าอยู่ระหว่าง .45 - .63 และเมื่อใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมทั้ง 4 ปี ในมหาวิทยาลัยเป็นตัว
 เกณฑ์ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .53 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็น
 ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย (Scannell. 1960 :
 130-133) สำหรับงานวิจัยของ คีเฟอร์ พบว่า เกรดที่ได้รับผ่านมาแล้วจะเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดต่อเกรด
 ที่จะได้รับต่อไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี ในสาขาศิลปศึกษา และการคาดคะเน
 ผลสัมฤทธิ์ด้วยตนเอง เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีตัวหนึ่งเหมือนผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ
 เกรดเฉลี่ยที่ได้รับจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีแนวโน้มในการพยากรณ์ลดน้อยลง สำหรับนักศึกษาในการ
 ศึกษาชั้นสูงต่อไป (Keefe. 1969 : 53-56) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของฮาลเพอริน และแอบ-
 แรมส์ ที่ค้นพบว่า ทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงปริญญาตรีที่กำลังศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น คะแนน
 ที่ได้จากการสอบกลางเทอมครั้งแรก คะแนนการสอบกลางเทอมครั้งที่สอง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติกับคะแนนเฉลี่ยสะสมภาคสุดท้ายที่ระดับ .05 โดยที่คะแนนที่ได้จากกลางเทอมแรก และกลางเทอมครั้ง
 ที่สองมีความสัมพันธ์กันที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับเกรดเฉลี่ยสะสมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์
 กับผลการเรียนอื่น ๆ แต่ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดในการพยากรณ์คะแนนที่ได้จากการสอบไล่ครั้งสุดท้าย คือคะแนน
 ที่ได้จากการสอบกลางเทอมครั้งที่สอง ตามด้วยคะแนนที่ได้จากการสอบกลางเทอมครั้งแรก (Halperin and
 Abrams. 1978 : 763-771)

จากเอกสารการค้นคว้าที่กล่าวมาแล้ว พอเป็นแนวทางสรุปได้ว่า พื้นฐานทางการศึกษาในเรื่อง
 ผลการเรียนเดิม และคะแนนสอบคัดเลือก มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับต่อมา และ
 สามารถใช้เป็นตัวพยากรณ์ได้ด้วย

2.3 ปัญหาส่วนตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในทางการเรียนไม่ใช่ว่าจะเรียนอะไรก็เรียนได้ ปัญหาในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงไร ดังนั้น รอสส์ แอล มูนีย์ (Ross L. Mooney) ได้สร้างแบบสำรวจปัญหา
 มูนีย์ (Mooney Problem Check List : MPCI) ขึ้น ในปี ค.ศ. 1940 เพื่อให้นักศึกษาแสดงปัญหาออกมา

โดยเป็นรายการปัญหาที่บุคคลอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ว่าตนมีปัญหานั้นๆ หรือไม่ สามารถใช้วัดระดับปัญหาของนักศึกษา โดยกำหนดคะแนนให้

แบบสำรวจปัญหานี้ มีประโยชน์มากในการประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูล ช่วยเปิดเผยปัญหาของนักศึกษาแต่ละคนได้เป็นอย่างดีและยังมีประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ช่วยอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์แนะแนวในการสัมภาษณ์ ช่วยประหยัดเวลาที่ใช้สัมภาษณ์ เพราะนิสิตนักศึกษาสามารถแสดงปัญหาต่าง ๆ ของตนได้อย่างรวดเร็ว และมองเห็นปัญหาทั้งหมดที่จะปรึกษาอาจารย์แนะแนวได้
2. ช่วยในการสำรวจนิสิตนักศึกษาในกลุ่ม เพื่อช่วยในการวางแผนในการหาทางช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยค้นหาวานิสิตนักศึกษามีปัญหาอะไรบ้าง นิสิตนักศึกษาต้องการความช่วยเหลืออย่างไรเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้อง และศึกษาว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาด้านใดมากที่สุดเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรต่าง ๆ และการแนะแนวต่อไป
3. เป็นประโยชน์ในการแนะแนวเป็นกลุ่ม และการจัดโปรแกรมการปฐมนิเทศ
4. ช่วยให้อาจารย์เข้าใจปัญหาการเรียนการสอนในชั้นมากขึ้น ทำให้อาจารย์เข้าใจนิสิตนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น
5. ช่วยในการวิจัยปัญหาของนิสิตนักศึกษา แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างของปัญหาที่เกี่ยวกับอายุ เพศ ภูมิหลังทางสังคม ความสามารถในการเรียน ลักษณะความสนใจ ความชอบของนักศึกษา และค้นหาปัญหาที่เกิดแทรกขึ้นมาได้

แบบสำรวจปัญหานี้มี 6 แบบ ซึ่งเหมาะกับบุคคลที่มีวัยและระดับการศึกษาต่างกัน โดยแบบสำรวจปัญหานี้ที่ใช้กับนิสิตนักศึกษา คือ แบบซี (The College Form : C) ประกอบไปด้วยปัญหาต่าง ๆ

11 ด้าน (Mooney and Gordon. 1950 : 3-4) ได้แก่

1. ด้านสุขภาพและการออกกำลังกาย
2. ด้านการเงินสภาพความเป็นอยู่และการงาน
3. ด้านกิจกรรมทางสังคมและการพักผ่อนหย่อนใจ
4. ด้านสัมพันธภาพในสังคม
5. ด้านความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน
6. ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ
7. ด้านบ้านและครอบครัว
8. ด้านศาสนาและศีลธรรม
9. ด้านการปรับตัวทางการเรียน
10. ด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ
11. ด้านหลักสูตรและการสอน

ในต่างประเทศได้มีการนำแบบสำรวจปัญหามุนี้นี้ ฟอรัมซี มาใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ดีเซนา (Desena. 1966 : 351-355) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย จำนวน 126 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ กลุ่มละ 42 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาด้านการเงิน สภาพที่อยู่อาศัย และการหารายได้มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่มีปัญหาทางสังคมน้อยกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ลำดับความสำคัญของปัญหาที่พบมากในทั้ง 3 กลุ่มคือ ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านกิจกรรมทางสังคมและการพักผ่อนหย่อนใจ ด้านสัมพันธภาพในสังคม ด้านอนาคตเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ด้านความรู้สึกลึกซึ้งเกี่ยวกับตน ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ เช่นเดียวกับการศึกษาของปีเตอร์สัน (Peterson. 1967 : 2076-A) ซึ่งได้ทำการศึกษาระยะยาวถึงลักษณะที่ไม่ใช่สติปัญญาของนักศึกษาที่ตกออกกลางคัน กับพวกที่เรียนจบของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยยูทาห์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักศึกษาที่ตกออกกลางคัน มีลักษณะการมองปัญหาและความสนใจจำกัด มองอนาคตในแง่ร้าย เกียจคร้าน เฉื่อยชา สับสน ไม่เข้าสังคม ส่วนนักศึกษาที่เรียนจบ มีลักษณะที่เชื่อมั่นในตนเอง มีความยอมรับตนเองสูง มีสติมั่นคง ลักษณะที่มีแนวโน้มจะแสดงให้เห็น ได้แก่ พุดจาคล่อง มีความสง่า เป็นที่เชื่อถือของสังคม มีความฉลาดรอบรู้ มินิสัยในการเรียนดี มีปัญหาทางด้านส่วนตัว ครอบครัวย และปรับตัวน้อยกว่ากลุ่มนักศึกษาที่ตกออกกลางคัน ส่วนการศึกษาของเคอล (Curl. 1972 : 4455-A-4456-A) ค้นพบว่าสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้จากแบบทดสอบมาตรฐาน จากแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนและจากแบบสำรวจปัญหามุนี้นี้ โดยการขาดแคลนทางการเงินของนักศึกษาเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับการวิจัยในประเทศไทย ได้มีการนำแบบสำรวจปัญหามุนี้นี้มาใช้ เช่น ทรงศรี สนธิทรัพย์ และอรพินทร์ นิมิตรนิววัฒน์ (ทรงศรี สนธิทรัพย์ และอรพินทร์ นิมิตรนิววัฒน์ 2522 : 3-4) ได้ดัดแปลงแบบสำรวจปัญหามุนี้นี้ แบบซี ซึ่งประกอบด้วยปัญหา 9 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ ด้านการเงิน ด้านกิจกรรมและบริการของมหาวิทยาลัย ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน ด้านเพศ ด้านบ้านและสภาพความเป็นอยู่ภายในครอบครัว ด้านการปรับตัวทางการเรียน ผลจากการวิจัยของ ทรงศรี สนธิทรัพย์ พบว่า นิสิตนักศึกษาปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษาหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรมีปัญหาส่วนตัวมากกว่านิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จตามกำหนดเวลาของหลักสูตร ในหมวดการเงิน บ้านและสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว ส่วนการวิจัยของ อรพินทร์ นิมิตรนิววัฒน์ พบว่าปัญหาส่วนตัวด้านการเงิน ด้านกิจกรรมและบริการของมหาวิทยาลัย ด้านเพื่อนและการเข้าสังคม ด้านเพศ ด้านการปรับตัวทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางโดยที่ปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านบุคลิกภาพ ด้านเพศ และด้านอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน สามารถใช้ทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลาง ส่วนปัญหาส่วนตัวด้านสุขภาพ ด้านการเงิน ด้านกิจกรรมและบริการของมหาวิทยาลัย ด้านความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ด้านความเป็น

อยู่ของครอบครัว ด้านการปรับตัวทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค โดยที่ปัญหาส่วนตัว ด้านการปรับตัวทางการเรียน ด้านการเงิน ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน และด้านเพศ สามารถใช้พยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค สำหรับการวิจัยของ นันทนา รัตนอาภา (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 118) พบว่านิสิตครุศาสตรมหาบัณฑิตกลุ่มที่สำเร็จหลังกำหนดเวลามีปัญหาส่วนตัวมากกว่ากลุ่มที่สำเร็จตามกำหนดเวลา ในหมวดปัญหา ด้านการปรับตัวการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) และเมื่อพิจารณาจำแนกตามภาควิชา พบว่า ในภาควิชามัธยมศึกษา นิสิตกลุ่มที่สำเร็จหลังกำหนดเวลามีปัญหาส่วนตัวมากกว่ากลุ่มที่สำเร็จตามกำหนดเวลาอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$) ในหมวดปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และหมวดปัญหาด้านการปรับตัวทางการเรียน ส่วนภาควิชาอื่น ๆ ปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญ

จากเอกสารงานวิจัยในเรื่องปัญหาส่วนตัวของมุนีนี้นั้น โดยส่วนรวมแล้วพบว่ามีปัญหาส่วนตัวทางด้านเท่านั้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงได้เลือกเอาเฉพาะปัญหาของมุนีนี้อย่างด้านเท่านั้นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาศึกษาครั้งนี้ นอกจากนี้ยังเพิ่มปัญหาด้านนอกเหนือจากแบบสำรวจปัญหาของมุนีนี้นี้ ที่พบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาศึกษา ดังเอกสารและงานวิจัยที่จะเสนอในส่วนต่อไป

บทบาทของผู้เรียน และอาจารย์ ในด้านการเรียนการสอน

ในการที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จทางการเรียนหรือไม่นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทของทั้งผู้เรียนและผู้สอน เช่น จากการวิจัยของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 171-184) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนรายวิชา บัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ในเรื่องลักษณะของอาจารย์ผู้สอน ในวิชาที่นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียน ถ้าพิจารณาโดยส่วนรวม ลักษณะดังกล่าวจะได้แก่ “มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี” “ให้โอกาสนิสิตแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นของนิสิต” “เป็นกันเองกับนิสิต” และ “มีประสบการณ์” ตามลำดับ
2. ในเรื่องวิธีสอนของอาจารย์ ในวิชาที่นิสิตเห็นว่าประสบความสำเร็จในการเรียนนี้โดยส่วนรวมแล้ว นิสิตรายงานว่าใช้วิธี “การบรรยาย” มากที่สุด รองลงมาคือ “การอภิปราย” และ “ให้ทำรายงานจากการศึกษาค้นคว้า”
3. ในเรื่องวิธีการเรียนของผู้เรียน ในวิชาที่นิสิตเห็นว่าประสบความสำเร็จในการเรียนนี้โดยส่วนรวมตอบว่า “ความตั้งใจเรียน” มากที่สุด “อ่านหนังสือผลงานวิจัย ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม” และ “ทำงานที่อาจารย์มอบหมายให้ด้วยความรับผิดชอบ” มากเป็นอันดับรองลงมา

4. ในเรื่ององค์ประกอบที่ทำให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนมากที่สุดตามทัศนะของนิสิตเอง เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่าขึ้นอยู่กับ “ผู้สอน” รองลงมา คือ “ความขยันและตั้งใจของผู้เรียน” และ “ผู้เรียนมีความพร้อม”

ในเรื่องรูปแบบของการสอนในวิชาที่นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนสามารถสรุปออกมาได้ 3 รูปแบบใหญ่ ๆ ตามทัศนะของนิสิต คือ

- ก. ความรู้กว้างขวาง เทคนิคการสอน เอาใจใส่
- ข. ประสิทธิภาพ การบรรยาย ความตั้งใจ
- ค. งานวิจัย อภิปรายวิเคราะห์ เปิดโอกาส

ผลจากการวิจัยเรื่องนี้อาจสรุปได้ว่า ความสำเร็จของการเรียนการสอนนั้น ขึ้นอยู่กับผู้เรียนและผู้สอนพร้อมกันไป

ส่วนการศึกษาของ อุทุมพร ทองอุไทย และทองอินทร์ วงศ์โสธร (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 133-140) เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนระดับบัณฑิต คณะครุศาสตร์ โดยศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์ บัณฑิตศึกษา และนิสิตบัณฑิตศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คณาจารย์ประเมินการสอนของตนเอง แตกต่างจากที่นิสิตประเมิน โดยสภาพการเรียนการสอนที่คณาจารย์ปฏิบัติอยู่เป็นส่วนมาก 5 ข้อแรกตามความเห็นของคณาจารย์ คือ มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน เน้นเนื้อหาสำคัญมาสอน มีความสนใจและสนุกในการสอน ประเมินการเรียนของนิสิตอย่างยุติธรรม บรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องแม้จะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา และนิสิตให้ความเห็นว่า ลักษณะการสอนที่อาจารย์บัณฑิตคณะครุศาสตร์ปฏิบัติกันมาก 5 อันดับแรกคือ มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง ส่งเสริมการอภิปรายอย่างเสรี กำหนดจุดมุ่งหมายการสอนชัดเจน นำเนื้อหาสาระสำคัญมาสอน

2. คณาจารย์ยอมรับว่า ลักษณะการเรียนการสอนในปัจจุบันที่เป็นอยู่ไม่ใช่แบบฉบับลักษณะการเรียนการสอนที่ตนต้องการจะเป็น โดยคณาจารย์ให้ความเห็นว่า สภาพการเรียนการสอนตามอุดมคติ คณาจารย์ควรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางถูกต้อง ขวนขวายหาความรู้ให้กับตนเอง มีการเตรียมการสอนอย่างดี กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนให้ชัดเจน และสนับสนุนให้นิสิตคิดเอง

3. คณาจารย์และนิสิตมองสภาพลักษณะการเรียนการสอนที่ควรจะเป็นคล้ายคลึงกัน

นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังเสนอแนะวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาโดยให้คณาจารย์ปรับปรุงความรู้ให้ทันสมัย กว้างขวางและถูกต้อง ควรมีการเตรียมการสอนอย่างดีมีโอกาสดูพัฒนารายวิชา กำหนดจุดมุ่งหมายการสอนให้ชัดเจน สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง อาจารย์และนิสิตควรมีความสัมพันธ์กันดี ควรมีการปรับปรุงห้องสมุดให้มีหนังสือและวารสารเพียงพอและทันสมัย มีการประสานงานระหว่างอาจารย์ผู้สอนและห้องสมุด

ผลการวิจัยของ อุทุมพร ทองอุไทย และทองอินทร์ วงศ์โสธร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 151–167) ซึ่งได้ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนิสิต บัณฑิตศึกษาเข้าใหม่ในปีการศึกษา 2521 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยความต้องการของนิสิต ในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น นิสิตส่วนใหญ่ต้องการความรู้ที่นำไปปฏิบัติหรือใช้งานได้ พร้อมกับ ความรู้ที่เป็นความรู้ใหม่ทันสมัย ในด้านผู้สอนก็อยากให้ผู้สอนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในวิชาที่สอน มีความรู้ เนื้อหา และมีการเตรียมการสอนต่าง ๆ ดี ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น อยากมีโอกาสนอภิปรายแลกเปลี่ยน ความเห็นในชั้นเรียน ได้ฝึกปฏิบัติด้านต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคล ในการประเมินผลก็อยากให้ พิจารณาทั้งผลสอบและการทำรายงาน บางกลุ่มไม่ต้องการให้มีการสอบ และบางกลุ่มอยากให้มีการให้คะแนนใน การร่วมอภิปรายในชั้นเรียนด้วย

เช่นเดียวกับการศึกษาวิจัยของ เจลิม มลิลา กับกลุ่มประชากรตัวอย่างได้แก่ กลุ่มนิสิตนักศึกษากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มผู้บริหารมหาวิทยาลัย และกลุ่มผู้บริหารหรือข้าราชการทบวงมหาวิทยาลัย ต่างเน้นตรงกันว่า ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ดี โดยทั่วไปมีลักษณะที่สำคัญอย่างยิ่ง 12 ลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ 2530 : 997–998) คือ

1. มีความรู้ความสามารถ ตรงตามสาขาวิชาที่สอน
2. มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ประกอบการสอน
3. มีการใฝ่หาหลักการ วิธีการ และเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้
4. รู้จักรักษาความลับของศิษย์และผู้อื่น
5. มีความรู้ดีมาก
6. มีการใช้เทคนิคและทักษะประกอบการสอนอย่างเหมาะสม
7. ตรงต่อเวลา
8. ชอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียน
9. มีความเที่ยงตรงและยุติธรรม
10. มีความสนใจที่จะใช้ห้องสมุดและแหล่งวิชาการความรู้เสมอ ๆ
11. มีการเตรียมสอนอย่างละเอียดรอบคอบและสม่ำเสมอ
12. มีหลักและวิธีการสอนที่ดี และถูกต้องตามหลักวิชา

นอกจากนี้การสอนในระดับอุดมศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวประกอบ 5 ตัว ซึ่ง เกี่ยวข้องกับบทบาทของอาจารย์ (จินตนา มาพวง 2520 : 59–60) คือ

1. ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิต คือการให้เกียรตินิสิต เป็นกันเอง นอกห้องเรียนยินดีติดต่อกับนิสิตด้วยความจริงใจ ทำตัวดีสม่ำเสมอ เชื่อมมั่นในตนเอง ชมและวิจารณ์ผลงานของนิสิตอย่างยุติธรรม ให้ความช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. วิธีสอน คืออธิบายเนื้อหาวิชาอย่างชัดเจนถูกต้อง แบ่งเวลาให้เนื้อหาแต่ละเรื่องได้เหมาะสม และมีการนำผลจากการประเมินผลการสอนมาแก้ไขปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป

3. บุคลิกภาพของอาจารย์ คือมีการชวนขยายหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรู้กว้างขวางและทันสมัย เชื่อมั่นในตนเอง สุขุมรอบคอบใช้เหตุผลตัดสินปัญหา

4. ทักษะของอาจารย์ที่มีต่อวิชาที่สอน คือสอนวิชาที่ทำให้อาจารย์มีชื่อเสียงมาก มีผลงานทางวิชาการที่เชื่อถือได้

5. การประเมินผล คือมีการตรวจและแจ้งผลการสอบอย่างรวดเร็ว และยุติธรรม รู้เทคนิคการออกข้อสอบอย่างดี กระตือรือร้นในการสอน และแบ่งเนื้อหาแต่ละเรื่องได้อย่างเหมาะสม

ในการวิจัยอีกเรื่องหนึ่งนั้น สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 117-127) ได้สรุปปัญหาสำคัญของการบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามทัศนะของคณาจารย์บัณฑิตศึกษา ที่เข้าร่วมประชุมการเสริมสมรรถภาพของการบัณฑิตศึกษา จำนวน 50 คน ดังนี้ คือ

1. นิสิตขาดทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ขาดการติดต่อกับสมาคมวิชาชีพ และหน่วยงานภายนอก
3. อาจารย์ขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย
4. อาจารย์ไม่มีเวลาทุ่มเทให้การสอนและการวิจัย
5. นิสิตขาดความมั่นใจในตนเอง
6. บริการการเรียนการสอนไร้ประสิทธิภาพ
7. นิสิตไม่จับบทบาทในการเรียนการสอน
8. ผู้บริหารไม่สามารถมอบหมายงานอย่างทั่วถึง
9. นิสิตมีพื้นความรู้ทางวิชาการไม่ดี
10. การบัณฑิตศึกษาไม่เป็นศูนย์ทางวิชาการ

ปัญหาที่สำคัญมากได้แก่ ปัญหา นิสิตขาดทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื่องจากนิสิตไม่รู้จักการใช้ภาษาเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ และภาษาพูดก็ไม่รู้จักพูด อภิปรายไม่เป็น ดังนั้นผู้วิจัยในปัญหานี้จึงเสนอแนะว่า ในการสอบคัดเลือกน่าจะพิจารณาถึงความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษของผู้สมัครด้วย

ในการศึกษาวิจัยอีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาที่ นิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความต้องการสอดคล้องกันตั้งแต่ 4 ภาควิชาขึ้นไป มีดังนี้ (ประพัฒน์ จำปาไทย 2525 : 158-161) คือ

1. ด้านเนื้อหาวิชา ต้องการให้
 - 1.1 เน้นหนักไปในด้านการนำไปใช้
 - 1.2 ทันท่วงที ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ
 - 1.3 มีความลึกซึ้งในสาขาวิชา
 - 1.4 สอดคล้องตามสาขาวิชาที่เรียน
 - 1.5 สอดคล้องกับความต้องการของสังคมไทย
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องการให้
 - 2.1 ศึกษาด้วยตนเองโดยมีอาจารย์แนะนำ
 - 2.2 อภิปรายเพื่อแก้ปัญหา
 - 2.3 นิสิตมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนและร่วมในการเรียน
 - 2.4 บรรยายภาคทฤษฎี
 - 2.5 นำทฤษฎีไปใช้แก้ปัญหา (ปฏิบัติจริง)
 - 2.6 สอนทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ
3. ห้องสมุด ต้องการให้
 - 3.1 เจ้าหน้าที่บริการด้วยความเต็มใจ มีมนุษยสัมพันธ์
 - 3.2 มีหนังสือ วารสาร จุลสารมากพอกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา
 - 3.3 มีหนังสือใหม่ ๆ ทันสมัย
 - 3.4 อากาศถ่ายเทสะดวก เย็นสบาย
 - 3.5 มีหนังสือเพียงพอโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นภาษาไทย
 - 3.6 สภาพหนังสือเป็นระเบียบเรียบร้อย
4. ด้านอาจารย์ผู้สอน ต้องการให้
 - 4.1 เป็นกันเองกับนิสิต
 - 4.2 มีความรู้สูงทั้งเนื้อหาวิชาและประสบการณ์
 - 4.3 ยอมรับความคิดเห็นของนิสิต
 - 4.4 ยุติธรรม มีคุณธรรม
 - 4.5 ถ่ายทอดความรู้ได้ดี
5. ด้านบทบาทและบุคลิกภาพของเพื่อนนิสิต ต้องการให้
 - 5.1 มีความจริงใจ
 - 5.2 ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 5.3 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

5.4 ร่วมทำงานกับผู้อื่นได้

5.5 มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

5.6 ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

บทบาทของห้องสมุด

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนา ความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา การค้นคว้าวิจัย และเพื่อยกระดับวิชาชีพกับสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในลักษณะการค้นคว้าวิจัย และการเสาะแสวงหาความรู้อย่างลึกซึ้งในเฉพาะด้านนั้น ถือได้ว่าเป็นลักษณะสำคัญของการศึกษาระดับนี้ ฉะนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้จึงมุ่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า ศึกษาวิจัยด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยมีอาจารย์เป็นผู้แนะแนวทาง แต่การที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดในการศึกษาระดับนี้ นั้นการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ที่จัดให้แก่บัณฑิตศึกษาก็นับว่ามีส่วนเอื้ออำนวยต่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษาในระดับนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการบริการทางวิชาการที่สำคัญและจำเป็นมาก คือ ห้องสมุด เพราะการศึกษาในระดับนี้เน้นเพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีภูมิปัญญา เป็นนักค้นคว้าวิจัย นักวิชาการ นักบริหารและผู้ประกอบวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 141-145) ผู้เรียนจำเป็นที่จะต้องค้นคว้า และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างมาก และแหล่งที่จะช่วยผู้เรียนให้สามารถค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ คือ ห้องสมุด ห้องสมุดจึงมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน

วิลสัน (Wilson, 1966 : 242) กล่าวถึง ห้องสมุดว่าควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

1. ห้องสมุดจะต้องช่วยมหาวิทยาลัย โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งความรู้ด้านการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกทางการค้นคว้าหาความรู้
2. ห้องสมุดจะต้องช่วยมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม การขยายวงเนื้อหาความรู้ออกไปอย่างกว้างขวาง โดยการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการสอนและการค้นคว้าอย่างพร้อมมูล
3. ห้องสมุดจะต้องจัดบริการไว้อย่างเพียงพอสำหรับนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ โดยมีศูนย์กลางที่เหมาะสม มีทรัพยากรที่เพียงพอ และมีบุคลากรที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วเป็นอย่างดี

งานวิจัยเกี่ยวกับการบริการทางวิชาการด้านห้องสมุดแก่นิสิตนักศึกษา จากการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ความคิดเห็น และความต้องการต่าง ๆ ของนิสิตบัณฑิตศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จากผู้วิจัยหลายท่าน พบผลที่สอดคล้องกันในเรื่อง ที่นิสิตนักศึกษาเห็นว่าควรเพิ่มจำนวนหนังสือ และวารสารให้มากขึ้น ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทยมีไม่เพียงพอกับความต้องการ และเห็นว่าควรขยายเวลาทำการของห้องสมุดให้มากขึ้น (ณพิตร กฤตติกากุล 2521 : 217-220 และสุภาภรณ์ สวัสดิ์ 2522 : 119-121) .

ห้องสมุดถือได้ว่าเป็นแหล่งที่จะให้บริการทางวิชาการแก่นิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาได้มากที่สุด ฉะนั้นการจัดการเกี่ยวกับห้องสมุดจึงนับว่ามีความสำคัญมาก ห้องสมุดควรจะต้องมีหนังสือวารสาร เอกสาร จำนวนมากและทันสมัย มีสภาพบรรยากาศที่เหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มีการบริการให้แก่ นิสิต นักศึกษาโดยบรรณารักษ์ เป็นต้น

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารพบว่าปัญหาอื่น ๆ ที่น่าสนใจศึกษาเพิ่มเติม จากแบบสำรวจปัญหาของ มุขนี้อยู่ คือ ปัญหาด้านห้องสมุด ด้านอาจารย์ และด้านหลักสูตร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาชั้นบัณฑิต ศึกษา ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ปัญหาส่วนตัวจึงครอบคลุมปัญหาด้านสุขภาพ ด้านการเงิน ด้านอารมณ์และ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ด้านบ้านและครอบครัว ด้านการปรับตัวในทางการเรียน ด้านห้องสมุด ด้าน อาจารย์ และด้านหลักสูตร โดยผู้วิจัยคาดว่าปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน

2.4 ทักษะและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทักษะและนิสัยในการเรียนจัดเป็นคุณูปกรณ์ที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่แมดดอกซ์ (Maddox. 1963 : 16) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลและการทำงาน อย่างหนักเท่านั้น ยิ่งขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพอีกด้วย นอกจากนี้บราวน์และโฮลท์ซแมน (Brown & Holtzman. 1965 : 5-27) ผู้สร้างแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนขึ้น ได้คาดคะเนว่าองค์ประกอบ เกี่ยวกับทัศนคติและนิสัยในการเรียนน่าจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตนักศึกษามากกว่าตัวแปรทาง ด้านบุคลิกภาพและอื่น ๆ

นิสัยในการเรียน หมายถึง เทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาช่วย ส่งเสริมให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น การวางแผนการเรียน การจดบันทึก การทำบันทึกย่อ การอ่าน และการทบทวน เป็นต้น นิสัยในการเรียนเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้และการฝึกฝน ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงแก้ไขได้ นิสัยในการเรียนจะเกิดขึ้นและมีพลังมากขึ้นถ้าพฤติกรรม การเรียนนั้นได้รับความสำเร็จ ความพอใจหรือสามารถแก้ปัญหาได้ การกระทำนั้น ๆ ก็จะได้รับ การกระทำซ้ำ แล้วซ้ำอีก จนกลายเป็นนิสัยติดตัวไป (Maddox. 1963 : 46)

สมิธ (Smith. 1970 : 2-35) ได้เสนอวิธีการจัดระบบวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพดังนี้ คือ

1. ปรับปรุงแนวทางและวิธีการเรียน โดยการวางแผนแบ่งเวลาเรียนและเวลาทำงานให้มี ประสิทธิภาพ เช่น กำหนดตารางเวลาในการเรียน โดยแน่ใจว่าได้ให้เวลาแต่ละวิชาอย่างพอเพียงและบังคับให้ตนเอง ปฏิบัติตามนั้น

2. จัดสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลาทำงาน

3. ตั้งสมาธิอย่างแน่วแน่ ปราศจากสิ่งรบกวน จนกว่างานจะแล้วเสร็จ

4. ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จในแต่ละวัน

การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพคือ การเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยความเข้าใจ มีการทบทวนในการเรียนรู้ และประหยัดแรงงาน โดยที่การเรียนรู้จะให้ผล ประกอบด้วยสิ่งสำคัญเบื้องต้น 2 ส่วน คือ (ชม ภูมิภาค 2516 : 33)

1. ทักษะและแรงจูงใจ คือมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้สอน ต่อสิ่งที่เรียน และมีความปรารถนาใคร่จะเรียน เห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียน

2. วิธีเรียนให้ได้ผลนั้นต้องปฏิบัติ ดังนี้

2.1 การทบทวนด้วยตนเอง (Self-recitation)

2.2 การแบ่งเวลาปฏิบัติเป็นตอน ๆ หลาย ๆ ตอน (Distributed Period) การแบ่งเวลาเป็นตอน ๆ ระยะสั้น ๆ ดีกว่าใช้เวลาตลอดรวดเดียว เช่น ตอนแรกดูเนื้อเรื่องตลอดเสียก่อนแล้วจึงศึกษาเป็นตอน ๆ

2.3 จัดสิ่งแวดล้อมให้ดี เช่น ปราศจากสิ่งรบกวน แสงสว่างดี ที่นั่งสบาย

พร้อมทั้งปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Smith. 1970 : 2-35)

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือความเร็วและความเข้าใจในเนื้อหา การอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่า หรือทบทวนเรื่องราวเดิมซ้ำ ๆ ได้หลายครั้งในช่วงเวลาที่จำกัด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหานั้นจะต้องพยายามจับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน และจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหา ข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของผู้เขียนเพื่อจำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน หรือแสดงจุดอ่อนที่ผู้อ่านยังไม่เข้าใจ

3. การจดโน้ต เป็นการจดบันทึกส่วนที่สำคัญที่ได้อ่านหรือรับฟัง การจดบันทึกจะช่วยให้จำได้

4. การทบทวน หลังจากที่ได้เรียนมาแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนเรื่องที่ได้เรียนมา ในระยะเวลาหนึ่ง เพื่อจะคงความรอบรู้ในเรื่องนั้น ๆ ไว้

5. การเขียน การเขียนรายงานหรือทำการบ้านที่ทำไม่ได้ดี อาจเนื่องมาจากไม่รู้เรื่องนั้นจริง ๆ หรือไม่สามารถแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นการเขียนได้ ซึ่งสามารถปรับปรุงได้โดยการศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องนั้น ๆ

6. การใช้ห้องสมุด

7. การใช้เครื่องมือช่วยในการเรียน เช่น แผนที่ ตาราง จะช่วยทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ในเรื่องการศึกษาทัศนคติ ได้รับความสนใจเป็นพิเศษด้วยเหตุผลที่เชื่อว่าทัศนคติต่อวิชามีบทบาทสำคัญในอันที่จะช่วยส่งเสริมหรือสกัดกั้นการเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ กล่าวคือผู้เรียนจะสามารถเรียนวิชานั้นได้ดี ถ้าหากผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้น (สมหวัง หิรัยานุวัฒน์ 2524 : 137-150) ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้สอน ต่อสิ่งที่เรียน และมีความปรารถนาใคร่จะเรียนเห็นความสำคัญของสิ่งที่เรียน (ชม ภูมิภาค 2516 : 33)

แม้ว่าทัศนคติจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ แต่ไม่ควรทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรด้านทัศนคติเพียงอย่างเดียว ควรใช้ตัวแปรอื่นร่วมในการทำนายด้วย

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาทั้งทัศนคติและนิสัยในการเรียน จำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบตามแนวของ บราวน์และโฮลท์ซแมน (Brown & Holtzman. 1965 : 5-27) ดังนี้ คือ

1. ทัศนคติในการเรียน (Study Attitude) จำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1.1 การยอมรับในตัวครู (Teacher Approval) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความเชื่อถือ ความศรัทธาของนิสิตนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ในวิธีการสอน การประเมินผล ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน การแต่งกาย กิริยา วาจา ท่าทาง การวางตนกับนิสิตนักศึกษา การปกครอง การให้สิทธิเสรีภาพ การให้คำแนะนำช่วยเหลือนิสิตนักศึกษา

1.2 การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา (Education Acceptance) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาเห็นความสำคัญของการศึกษา การเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาสภาพทางการศึกษา ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ความต้องการที่จะศึกษา และความสำเร็จในการเรียนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนปรารถนาหรือเพื่อการศึกษาต่อ

2. นิสัยในการเรียน (Study Habit) จำแนกออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

2.1 การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (Delay Avoidance) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ คือความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้สำเร็จ โดยไม่ผัดวันประกันพรุ่ง ความรับผิดชอบในตนเอง การตัดสินใจที่แน่นอนในการทำงาน การวางแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า จัดระบบการเรียนและการทำงาน รู้จักคาดการณ์ล่วงหน้า และจัดแบ่งเวลาให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน

2.2 วิธีการทำงาน (Work Method) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะในการเรียนให้ได้ผลดีในด้านการอ่าน การท่องจำบทเรียน การจดบันทึกย่อ การทำรายงาน หรือการบ้าน การทบทวนบทเรียน การใช้หนังสือและห้องสมุด การใช้อุปกรณ์การเรียนอื่น ๆ รูปภาพ แผนที่ กราฟ ตาราง ไดอะแกรม การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิจัยในเรื่องดังกล่าวนี้ได้มีผู้ศึกษาไว้บ้างพอสมควร เช่น อำนวย เลิศขยันดี (อำนวย เลิศขยันดี 2514 : 92) ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนิสิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร โดยใช้ตัวแปรสี่ตัวแปร ได้แก่ ความเอาใจใส่ในการเรียน การปรับตัวทางการเรียน ความกังวลใจในการศึกษา และทัศนคติต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ตัวแปรทั้ง 4 ตัว ต่างมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 คือการปรับตัวทางการเรียน และสำหรับตัวแปรทางด้านทัศนคติต่อวิทยาลัย

วิชาการศึกษา ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า นิสิตที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยย่อมมีผลการเรียนดีด้วย ผลการวิจัยที่ค้นพบนั้นเป็นไปในแนวเดียวกับการศึกษาของ อวยชัย วยสุวรรณ (อวยชัย วยสุวรรณ 2521 : 51-53) ที่ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางสติปัญญา เพื่อพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตระดับปริญญาตรีปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา จำนวน 238 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวแปรทางด้านทัศนคติ ๔ ประการคือ ทัศนคติต่อมหาวิทยาลัย ทัศนคติต่อการเรียน ทัศนคติต่ออาจารย์ผู้สอน และทัศนคติต่อวิชาชีพครูนั้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนก็คือ ทัศนคติต่อการเรียน และวิชาที่เรียน โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และมีผลสูงที่สุดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ

นอกจากนี้ในการศึกษาสาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันนั้น สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2524 : 137-150) ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2513 และ 2514 จำนวน 161 คน โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป็นรายกรณี ผลการวิจัยสรุปสาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันได้ดังนี้

1. การแบ่งเวลาไม่เหมาะสม และไม่ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน
2. การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชา และคณะที่เรียน

นอกจากนี้ยังมีส่วนประกอบที่เป็นสาเหตุของการออกจากมหาวิทยาลัย ได้แก่ การมีพื้นความรู้ และสติปัญญาไม่ดีพอ และการมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ในการวิจัยอีกเรื่องหนึ่งของวรรณ ปุณโซติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 963) พบว่า ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตจะสูงหรือต่ำย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ อาจารย์และนิสิตนักศึกษา ถ้าอาจารย์มีความสามารถในการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิตนักศึกษา และนิสิตนักศึกษามีความสามารถในการเรียนหรือศึกษาหาความรู้ย่อมจะทำให้มหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จในการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวนกว่า 50% มีพฤติกรรมการเรียนที่เป็นลักษณะที่ดีของวิธีศึกษาเกือบเป็นประจำหรือเกือบทุกครั้ง 21 ข้อ ในเรื่องมีความมานะตั้งใจเรียน ตั้งใจฟัง ไม่ยอมขาดเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่กำหนดเวลา ทำความเข้าใจก่อนลงมือทำงาน เตรียมอุปกรณ์การเรียนพร้อมเสมอ จดงานหรือขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ พยายามทำความเข้าใจและจำได้ดี แบ่งเวลาศึกษาแต่ละวิชาอย่างทั่วถึง จับใจความสำคัญและบททวนในการอ่าน วางแผนดูหนังสือเตรียมสอบ วิชาที่ไม่ชอบก็พยายามเรียนและทำงานจนเสร็จ เวลาสอบอ่านคำชี้แจงและคำสั่งจนเข้าใจ วางโครงเรื่องสั้น ๆ ก่อนลงมือเขียนตอบ แบ่งเวลาตอนท้ายอ่านและตรวจคำตอบก่อนส่งอาจารย์ นิสิตนักศึกษากลุ่มนี้มีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเกือบทุกข้อ นอกจากนี้ อาจารย์ นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียน สาเหตุที่มีความสำคัญมากที่สุด และ

รองลงไปในระดับที่ 1 ถึง 5 คือ วิธีเรียน วิธีสอน พื้นความรู้เดิมระดับมัธยมปลาย ทศนคติของนิสิตนักศึกษา ต่อคุณค่าของการศึกษา และความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา

สำหรับการวิจัยในต่างประเทศนั้น ได้เริ่มสนใจศึกษาตั้งแต่ บราวน์และโฮลท์ซแมน (Brown & Holtzman, 1956 : 214-217) ได้สร้างแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนขึ้น (The Survey of Study Habits and Attitudes-SSHA) โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้น 12 ของโรงเรียนมัธยมออสติน จำนวน 455 คน เป็นชาย 227 คน และหญิง 228 คน แล้วนำเอาคะแนนทัศนคติและนิสัยในการเรียนไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนซึ่งได้จากคะแนนสอบปลายปี ผลปรากฏว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและหญิงมีค่าเท่ากับ .48 และ .51 ตามลำดับ และต่อมาได้นำแบบสำรวจที่เคยใช้ในการวิจัยครั้งก่อน ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเดิมที่เรียนต่อในมหาวิทยาลัย ผลจากการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชายและหญิงมีค่าเท่ากับ .85 และ .80 ตามลำดับ (Brown & Holtzman, 1965 : 22) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ โคเวลล์ และ เอ็นทวิสเติล (Cowell and Entwistle, 1971 : 85-89) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ทัศนคติ และนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต วิทยาลัยเทคนิคชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 ผลจากการวิจัยพบว่า เมื่อนำคะแนนจากแบบทดสอบย่อยของแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าแบบสำรวจย่อยแต่ละฉบับของแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตวิทยาลัยเทคนิค นอกจากนี้ในการศึกษาของ ไดเนอร์ (Diener 1970 : 396-400) ที่ได้ศึกษานิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในมหาวิทยาลัย อาร์แคนซอ จำนวน 138 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างถือเอาคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นคะแนนเฉลี่ยกับคะแนนความถนัดทางการเรียน ถ้าความแตกต่างของคะแนนสูงกว่า 15 คะแนน จัดเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ถ้าความแตกต่างของคะแนนต่ำกว่า 15 คะแนน จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ตามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มละ 75 คน และ 64 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนของ บราวน์ และโฮลท์ซแมน แบบสำรวจความสนใจในอาชีพของคูเดอร์ และแบบสอบบุคลิกภาพของคูเดอร์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนแตกต่างกันคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แต่ผลการวิจัยของลัม (Lum, 1960 : 109-115) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติ และนิสัยในการเรียนระหว่างนิสิตหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะมีคะแนนความถนัดทางการเรียนเท่ากัน แต่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ คะแนนเฉลี่ยต่างกัน ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถคือ ผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าความถนัดทาง

การเรียน ส่วนผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนความถนัดทางการเรียน เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนของ บราวน์ และโฮลท์ซแมน ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการสอนทักษะทางการเรียนกับนักศึกษาผู้ใหญ่ (Stick and John. 1977 : 478-481) ซึ่งอายุโดยเฉลี่ยของนักศึกษา คือ 39 ปี และแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองมีนักศึกษาจำนวน 35 คน ได้รับการสอนเรื่องทักษะทางการเรียน โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในเรื่อง การอ่าน การจดบันทึก การใช้ห้องสมุด การสอบ การทำรายงาน การวางแผนในการจำ และการวางแผนในการประกอบอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมมีจำนวนนักศึกษา 17 คน ไม่ได้รับการสอนทักษะทางการเรียน นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มคือ กลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง ถูกทดสอบด้วยแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน ทั้งก่อนและหลังจากการทดลอง โดยแบบสำรวจนี้เป็นเครื่องมือให้รายงานตนเอง เพื่อวัดพฤติกรรม 4 ด้าน ดังนี้คือ ด้านการที่นักศึกษาลึกเล็งความล่าช้าและผิดพลาด ด้านการที่นักศึกษาจัดระบบการศึกษา ด้านการที่นักศึกษายกย่องครู และด้านความพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา ผลจากการวิจัยพบว่า การทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มทดลองทุกด้าน ยกเว้นด้านการที่นักศึกษายกย่องครู แสดงว่าทักษะทางการเรียนที่ได้รับการสอนแล้ว นักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะทางการเรียนขึ้นได้ทำให้นักศึกษามีทัศนคติและนิสัยในการเรียนดีขึ้นด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของแอนนิส และเค็นท์ (Annis and Kent. 1978/1979 : 92-95) ที่ได้ศึกษาถึงผลของการใช้เทคนิคทางการเรียน วิธีการศึกษาที่ชอบ และความคุ้นเคยในการอ่านเรื่องที่กำหนดให้กับนักศึกษาวิทยาลัย จำนวน 262 คน โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเวลาทบทวนก่อนการสอบ ได้คะแนนดีกว่ากลุ่มที่ไม่มีเวลาทบทวน และกลุ่มนี้ใช้เทคนิคทางการเรียนที่ตนเองชอบ จะได้คะแนนดีกว่ากลุ่มที่ใช้เทคนิคทางการเรียนที่ตนเองไม่ชอบ จากการวิจัยครั้งนี้เป็นที่ยืนยันได้ว่าเทคนิคการศึกษา และความชอบของนักศึกษา ตลอดจนความคุ้นเคยเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะสร้างประสิทธิภาพทางการเรียน และผลจากการวิจัยครั้งนี้ยังเสนอแนะว่า เทคนิคทางการเรียนที่ดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การขีดเส้นใต้ และการจดบันทึก ในการศึกษาของบราวน์ และคณะ (Brown and others. 1971 : 285-289) ที่ศึกษาถึงประสิทธิภาพของการแนะนำของนิสิตต่อนิสิตด้วยตนเอง ในด้านการปรับตัวทางการเรียนของนิสิตที่มีแนวโน้มจะถูกละทิ้งกลางคันของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ได้คะแนนมาตรฐานจากแบบทดสอบอเมริกัน คอลเลจ (American College Test : ACT) ต่ำกว่า 15 คะแนน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง ได้แก่ กลุ่มที่ยอมรับคำแนะนำจากนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นที่สูงกว่า จำนวน 111 คน และกลุ่มควบคุมได้แก่ กลุ่มที่ไม่ยอมรับคำแนะนำจากนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นที่สูงกว่า จำนวน 111 คน ผลจากการวิจัยปรากฏว่า

1. คะแนนความแตกต่างก่อนและหลังจากแนะนำ จากแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน และแบบทดสอบประสิทธิภาพในการเรียนของนิสิตกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนนิสิตกลุ่มควบคุมไม่มีการเปลี่ยนแปลง

2. คะแนนภายหลังการแนะนำจากแบบสำรวจทักษะทางการเรียนของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

3. กลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และจากการใช้แบบสอบถามประเมินผลการแนะนำ ปรากฏว่านิสิตกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นที่ดีต่อการแนะนำระหว่างนิสิตด้วยกันเอง จากเอกสารและงานวิจัยที่รวบรวมมาจะเห็นได้ว่าทัศนคติและนิสัยในการเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทัศนคติและนิสัยในการเรียนนั้น สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขปรับปรุงได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทแตกต่างกัน
2. สถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติและนิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท
3. สถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติและนิสัยในการเรียน สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2529

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2529 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากจำนวนนิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2529 ทั้งหมด แต่เนื่องจากข้อมูลของนิสิตบางคนไม่สมบูรณ์ครบถ้วน จึงตัดข้อมูลส่วนนี้ทิ้งไปไม่นำมาใช้ในการวิจัยจึงเหลือกลุ่มตัวอย่างเพียง 311 คน เป็นนิสิตชาย 139 คน (44.7 %) และนิสิตหญิง 172 คน (55.3 %) ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามวิชาเอกได้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาโท ชาย-หญิง ในแต่ละวิชาเอก

วิชาเอก	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
การศึกษาปฐมวัย	—	13	13
การประถมศึกษา	5	11	16
การมัธยมศึกษา	8	24	32
การอุดมศึกษา	8	5	13
การบริหารการศึกษา	16	6	22
จิตวิทยาการแนะแนว	3	11	14
การวัดผลการศึกษา	8	9	17
เทคโนโลยีทางการศึกษา	18	6	24
บรรณารักษศาสตร์ (กศ.ม.)	2	10	12

ตาราง 1 (ต่อ)

วิชาเอก	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
การศึกษาผู้ใหญ่	13	4	17
จิตวิทยาพัฒนาการ	4	7	11
พลศึกษา	12	2	14
สุขศึกษา	3	15	18
ภาษาศาสตร์การศึกษา	—	5	5
ภาษาไทย	4	4	8
ภาษาอังกฤษ	2	4	6
ภูมิศาสตร์	4	3	7
ประวัติศาสตร์	4	2	6
คณิตศาสตร์	1	2	3
ชีววิทยา	4	4	8
เคมี	—	7	7
ฟิสิกส์	1	1	2
ศิลปศึกษา	6	2	8
วิทยาศาสตร์ศึกษา	5	9	14
บรรณารักษศาสตร์			
และสารนิเทศศาสตร์ (ศศ.ม.)	1	5	6
การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์	7	1	8
รวม	139	172	311
ร้อยละ	(44.7)	(55.3)	(100)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. แบบบันทึกผลการสอบคัดเลือก
2. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท
3. แบบสอบถามทัศนคติและนิสัยในการเรียน กับปัญหาทางการเรียนจำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิต
ตอนที่ 2 แบบวัดทัศนคติและนิสัยในการเรียน
ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาส่วนตัว

รายละเอียด และลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แสดงไว้ดังนี้

1. แบบบันทึกผลการสอบคัดเลือก เป็นแบบบันทึกผลการสอบคัดเลือกเข้าเป็นนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2529 ประกอบด้วยสาขาวิชา รายชื่อ เพศ สถานที่อยู่ อายุ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก คะแนนภาษาไทย และคะแนนภาษาอังกฤษ

2. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท เป็นแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2529 ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้คือ เลขประจำตัว รายชื่อ วุฒិทางการศึกษา ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมภาคต้น ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมภาคปลาย และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทั้งสองภาคเรียน

3. แบบสอบถามนิสิต 1 ฉบับ เรื่อง ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับปัญหาทางการเรียน จำแนกเป็น 3 ตอน ซึ่งแต่ละตอนมีลักษณะ ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิต โดยทั่วไปเป็นแบบสอบถามที่มีข้อความที่มีลักษณะทั้งแบบให้เลือกตอบ และแบบเติมคำ มีข้อความทั้งหมด 29 ข้อ เพื่อให้นิสิตรายงานเกี่ยวกับสถานภาพของนิสิตในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของนิสิต ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ลำดับที่เกิด เป็นต้น

1.2 ลักษณะทางภูมิหลังทางการศึกษาและการทำงานของนิสิต ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวนครั้งที่เคยสมัครสอบเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะหน้าที่ของงานที่ทำ เป็นต้น

1.3 ลักษณะทางครอบครัว ประกอบด้วย ข้อความเกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดามารดา จำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงขั้นปริญญาตรี เป็นต้น

ตอนที่ 2 แบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน ฟอรัมซี (The Survey of Study Habits and Attitudes : Form C) ของ บราวน์ และโฮลท์ซแมน (Brown and Holtzman 1965) และปรับปรุงมาจากแบบสำรวจเจ้านิสัยและทัศนคติในการเรียนของ สุจิตร์ ศิริรัตน์ (สุจิตร์ ศิริรัตน์ 2522)

2.1 ลักษณะของแบบสำรวจ แบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียนมีลักษณะเป็นข้อความบอกเล่า ประกอบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ มีเนื้อหาที่ถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษา และการประพฤติปฏิบัติในเรื่องนิสัยในการเรียน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 องค์ประกอบดังนี้คือ

2.1.1 ทัศนคติในการเรียน (Study Attitude) จำนวน 28 ข้อ แยกออกเป็น 2 องค์ประกอบย่อยคือ

2.1.1.1 การยอมรับในตัวครู (Teacher Approval) จำนวน 15 ข้อ

2.1.1.2 การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา (Educational Approval) จำนวน 13 ข้อ

2.1.2นิสัยในการเรียน (Study Habit) จำนวน 32 ข้อ แยกออกเป็น 2 องค์ประกอบ

ย่อย คือ

2.1.2.1 การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (Delay Avoidance) จำนวน 15 ข้อ

2.1.2.2 วิธีการทำงาน (Work Method) จำนวน 17 ข้อ

โดยที่ทัศนคติในการเรียน (Study Attitudes) เป็นการรวมองค์ประกอบด้านการยอมรับในตัวครู และการยอมรับคุณค่าทางการศึกษาเข้าด้วยกัน และนิสัยในการเรียน (Study Habits) เป็นการรวมองค์ประกอบด้านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงานเข้าด้วยกัน

ลักษณะของข้อความในแบบสำรวจชุดนี้ ประกอบด้วยข้อความทางบวก (Positive) จำนวน 24 ข้อ และข้อความทางลบ (Negative) จำนวน 36 ข้อ

การตอบแบบสำรวจ ให้นิสิตอ่านข้อความในแบบสำรวจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนิสิต ในระดับไหนมากที่สุด เพียงระดับเดียว โดยที่ข้อความแต่ละข้อมีคำตอบให้นิสิตเลือก ซึ่งได้จัดอันดับไว้ 5 ระดับ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

การตรวจให้คะแนน เนื่องจากแบบสำรวจนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าและประกอบไปด้วยข้อความทางบวกและทางลบ ฉะนั้นการตรวจให้คะแนนจึงเป็น 2 ระบบ ดังนี้

ข้อความทางบวก

ถ้าตอบในช่อง บ่อยครั้งที่สุด/เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง บ่อย/เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง ปานกลาง/เฉย ๆ	ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง บางครั้ง/ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง ไม่เคยเลย/ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน

ข้อความทางลบ

ถ้าตอบในช่อง บ่อยครั้งที่สุด/เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง บ่อย/เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง ปานกลาง/เฉย ๆ	ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง บางครั้ง/ไม่เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน
ถ้าตอบในช่อง ไม่เคยเลย/ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน

การให้คะแนนแบบดังกล่าว คนใดได้คะแนนรวมมากแสดงว่า คนนั้นมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนดี ถ้าคนใดได้คะแนนรวมน้อยก็แสดงว่ามีทัศนคติและนิสัยในการเรียนไม่ดี

2.2 คุณภาพของแบบสำรวจ แบบสำรวจชุดนี้ครั้งแรกผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวนทั้งหมด 80 ข้อ และผู้วิจัยได้ทดลองใช้กับนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 50 คน และได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสำรวจเพื่อหาคุณภาพต่างๆ ดังต่อไปนี้

ค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อความเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ 25% คำนวณหาค่าสถิติ เพื่อใช้ค่าสถิติที่เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีอำนาจจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อความที่สามารถใช้ได้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 60 ข้อ โดยที่ข้อความที่คัดเลือกไว้นั้นครอบคลุมความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสำรวจ

ในเรื่องความเป็นเอกพันธ์ (Homogeneous) ของแบบสำรวจผู้วิจัยได้หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละด้านกับคะแนนรายข้อ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งข้อคำถามที่คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 60 ข้อ นั้นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูง คือมีค่าอยู่ระหว่าง .29 ถึง .74 แสดงว่าแบบสำรวจชุดนี้มีความเป็นเอกพันธ์ กล่าวคือ วัดในเรื่องเรื่องเดียวกัน

ความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ทั้งฉบับเท่ากับ .93 ซึ่งมีค่าสูงมาก แสดงว่าแบบสำรวจฉบับนี้มีความคงที่ในการวัด และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดเท่ากับ 7.67 ดังได้แสดงรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบไว้ในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 ค่าความเชื่อมั่น ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของกรวัดของแบบสำรวจทัศนคติและนิสัยในการเรียน

องค์ประกอบของแบบสำรวจ	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัด
การยอมรับในตัวเอง	15	.84	10.77	3.73
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	13	.75	7.05	3.53
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	15	.84	8.83	3.53
วิธีการทำงาน	17	.74	7.67	3.91
รวม	60	.93	28.98	7.67

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาส่วนตัว เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวทางของแบบสำรวจปัญหาของมูนนี่ ฟอรัมซี (The Mooney Problem Check List : The College From C) และจากการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่มีผลต่อการเรียนของนิสิตปริญญาโทจากตำราและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสอบถามนิสิตปริญญาโทถึงปัญหาต่างๆ ที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

3.1 ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามปัญหาส่วนตัว ประกอบด้วยข้อความที่มีเนื้อหาที่ถามถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 58 ข้อ โดยแบ่งเป็นปัญหาต่าง ๆ ออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้คือ

- 3.1 ปัญหาด้านสุขภาพ
- 3.2 ปัญหาด้านการเงิน
- 3.3 ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง
- 3.4 ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว
- 3.5 ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน
- 3.6 ปัญหาด้านห้องสมุด
- 3.7 ปัญหาอาจารย์
- 3.8 ปัญหาด้านหลักสูตร

แบบสอบถามปัญหาส่วนตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

การตอบแบบสอบถาม ให้ผู้สืตอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อความนั้นเป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการศึกษาของนิสิต มากน้อยเพียงใดซึ่งนิสิตต้องเลือกตอบเพียงระดับเดียวในแต่ละข้อความ โดยข้อความแต่ละข้อมีระดับของปัญหาให้เลือก 5 ระดับตามความมากน้อยของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยที่ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นมีความหมายดังนี้

- ระดับ 5 มีปัญหามาก หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเสมอจนเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาอย่างมาก
- ระดับ 4 มีปัญหาค่อนข้างมาก หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค่อนข้างมาก
- ระดับ 3 มีปัญหปานกลาง หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร
- ระดับ 2 มีปัญหาค่อนข้างน้อย หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นแทบจะไม่เกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาเล็กน้อย
- ระดับ 1 ไม่มีปัญหา หมายความว่า ข้อความที่ระบุนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
- การตรวจให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนแบบสอบถามปัญหาส่วนตัว

ดังนี้

ถ้าตอบว่า มีปัญหามาก	ให้ 5 คะแนน
ถ้าตอบว่า มีปัญหาค่อนข้างมาก	ให้ 4 คะแนน
ถ้าตอบว่า มีปัญหปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบว่า มีปัญหาค่อนข้างน้อย	ให้ 2 คะแนน
ถ้าตอบว่า ไม่มีปัญหา	ให้ 1 คะแนน

การให้คะแนนแบบดังกล่าว คนใดได้คะแนนรวมในปัญหาแต่ละด้านมาก แสดงว่าคนนั้นมีปัญหาในด้านนั้น ๆ มาก ถ้าคนใดได้คะแนนรวมในปัญหาแต่ละด้านน้อย แสดงว่า คนนั้นมีปัญหาในด้านนั้น ๆ น้อย

3.2 คุณภาพของแบบสอบถาม แบบสอบถามชุดนี้ ครั้งแรกผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาทั้งหมด 58 ข้อ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กับนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 50 คน และได้ทำการตรวจสอบคุณภาพของแบบสำรวจ เพื่อหาคุณภาพต่างๆ ดังต่อไปนี้

ค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อความเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ 25% คำนวณหาค่าสถิติที เพื่อใช้ค่าสถิติที่เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีอำนาจจำแนกกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อความที่สามารถใช้ได้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 58 ข้อ โดยข้อความที่คัดเลือกไว้นั้นครอบคลุมความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ในเรื่องความเป็นเอกพันธ์ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรวมแต่ละด้านกับคะแนนรายข้อ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ซึ่งข้อคำถามที่คัดเลือกไว้ใช้จริงจำนวน 58 ข้อ นั้นมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับคะแนนรวมสูง คือมีค่าอยู่ระหว่าง .29 ถึง .89 แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้ มีความเป็นเอกพันธ์ กล่าวคือ วัดในเนื้อเรื่องเดียวกัน

ความเชื่อมั่น ผู้วิจัยได้หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอน-บาค ได้ค่าความเชื่อมั่นชนิดความคงที่ภายในทั้งฉบับเท่ากับ .93 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดมีค่าเท่ากับ 6.95 ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่น ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดของแบบสอบถามปัญหาส่วนตัว

ปัญหาส่วนตัว	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น	ความเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการวัด
ด้านสุขภาพ	7	.63	4.19	2.55
ด้านการเงิน	7	.90	6.43	2.03
ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด เกี่ยวกับตนเอง	7	.74	4.17	2.13
ด้านบ้านและครอบครัว	7	.80	5.69	2.55
ด้านการปรับตัวในทางการเรียน	8	.87	6.99	2.52
ด้านห้องสมุด	7	.85	5.98	2.32
ด้านอาจารย์	7	.85	4.71	1.82
ด้านหลักสูตร	8	.88	6.78	2.34
รวม	58	.93	26.25	6.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้หลายครั้งด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งแรก ผู้วิจัยได้ใช้แบบบันทึกผลการสอบคัดเลือกบัณฑิตที่รายการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในแบบบันทึกผลการสอบคัดเลือก โดยบันทึกในภาคต้นปีการศึกษา 2529 จากข้อมูลที่ได้จากทะเบียนประวัติในใบสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ข้อมูลดังกล่าวนี้ได้รวบรวมไว้ที่กองบริการการศึกษา
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่สอง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามนิสิต เรื่องทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับปัญหาทางการเรียน ทำการสอบวัดกับนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2529 ทุกสาขาวิชาและทุกคน โดยขอความร่วมมือจากคณาจารย์ที่สอนวิชาวิจัย 521 ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2529 ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ขาดหายไปบางคน โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ในภาควิชาต่างๆ ที่กลุ่มตัวอย่างนั้นศึกษาอยู่ ประกอบกับการติดตามทวงถามทางไปรษณีย์
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 3 ผู้วิจัยได้ใช้ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท บันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน โดยบันทึกในภาคต้น ปีการศึกษา 2530 ข้อมูลดังกล่าวนี้ได้รวบรวมไว้ที่กองบริการการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บได้ และตรวจจรรยาบรรณแล้วจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตปริญญาโท ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 311 คน ไปบันทึกลงในแผ่นดิสเก็ตต์ (Diskette) เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS^X) และวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สำรวจลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และสถิติภาคบรรยาย (Descriptive Statistics)
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยใช้สถิติทีทดสอบ (t-test) ในกรณีที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2 กลุ่ม
ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-way Analysis of Variance)
3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ทั้งกลุ่มรวม และเมื่อพิจารณาในแต่ละวิชาเอก

4. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มและลดตัวแปรเป็นขั้นๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อที่ว่าเมื่อใช้เฉพาะกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญแล้ว จะสามารถอธิบายความแปรปรวน (หรือพยากรณ์) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้ร้อยละเท่าไร โดยที่ตัวพยากรณ์ตัวแรกที่เข้าสู่สมการถดถอยจะต้องเป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์สูงสุด ส่วนตัวพยากรณ์ตัวใดที่จะเข้าสู่สมการถดถอยต่อไป ตัดสินได้จากค่าสหสัมพันธ์บางส่วน (Partial Correlation) ของตัวพยากรณ์ที่เหลือ ขณะที่ตัวพยากรณ์แต่ละตัวเข้าไปในสมการถดถอยค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) จะเพิ่มขึ้น จนกระทั่งค่าที่เพิ่มขึ้นนี้เพิ่มอย่างไม่มีนัยสำคัญจึงสิ้นสุดการพยากรณ์

ในการสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน โดยการนำเอาค่าต่างๆ ได้แก่ ค่าคงที่ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญมาแทนค่าลงในสมการพยากรณ์ โดยพิจารณาจากผลการทดสอบความมีนัยสำคัญ ของค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากการเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว (R^2_{change}) เข้าไปในสมการถดถอยจนกระทั่งค่า F ที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ดังกล่าว ในขั้นนั้นไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์สุดท้ายในขั้นนั้น จะนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ไม่ได้ ถึงแม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่ถูกทดสอบด้วยค่าสถิติส่วนรวมเอฟ (Overall F. test) จะมีนัยสำคัญก็ตาม ดังนั้นกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญจึงเป็นกลุ่มตัวพยากรณ์ที่อยู่ในขั้นก่อนขั้นนี้ และการค้นหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญก็จะสิ้นสุดลง นำมาสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \hat{Y} &= a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3 + \dots + b_k x_k \\ \text{เมื่อ } \hat{Y} &\text{ แทน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่ได้จากการ} \\ &\text{พยากรณ์ด้วยตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} \\ a &\text{ แทน ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์} \\ b_1, b_2, \dots, b_k &\text{ แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์แต่ละตัว ในรูปคะแนนดิบ} \\ x_1, x_2, \dots, x_k &\text{ แทน คะแนนดิบของตัวพยากรณ์แต่ละตัว} \end{aligned}$$

และสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\begin{aligned} \hat{Z} &= \beta_1 Z_1 + \beta_2 Z_2 + \beta_3 Z_3 + \dots + \beta_k Z_k \\ \text{เมื่อ } \hat{Z} &\text{ แทน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่ได้จากการ} \\ &\text{พยากรณ์ด้วยตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} \\ \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k &\text{ แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์แต่ละตัวในรูปคะแนนมาตรฐาน} \\ Z_1, Z_2, \dots, Z_k &\text{ แทน คะแนนมาตรฐานของตัวพยากรณ์แต่ละตัว} \end{aligned}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท
- ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน
- ตอนที่ 3 ผลของความสัมพัทธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท
- ตอนที่ 4 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้คือ

สัญลักษณ์	
$\bar{X}$	หมายถึง คะแนนเฉลี่ย
Min	หมายถึง ค่าต่ำสุด
Max	หมายถึง ค่าสูงสุด
X_1	หมายถึง อายุ
X_2	หมายถึง ระยะเวลาทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ
X_3	หมายถึง ระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ
X_4	หมายถึง รายได้
X_5	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี/ผลการเรียนเดิม
X_6	หมายถึง คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1/วิชาเอก
X_7	หมายถึง คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2
X_8	หมายถึง คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย
X_9	หมายถึง คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ

X_{10}	หมายถึง	ปัญหาด้านสุขภาพ
X_{11}	หมายถึง	ปัญหาด้านการเงิน
X_{12}	หมายถึง	ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง
X_{13}	หมายถึง	ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว
X_{14}	หมายถึง	ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน
X_{15}	หมายถึง	ปัญหาด้านห้องสมุด
X_{16}	หมายถึง	ปัญหาด้านอาจารย์
X_{17}	หมายถึง	ปัญหาด้านหลักสูตร
X_{18}	หมายถึง	การยอมรับในตัวครู ✓
X_{19}	หมายถึง	การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ✓
X_{20}	หมายถึง	การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา
X_{21}	หมายถึง	วิธีการทำงาน
Y	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท
r	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
R^2	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์
R^2_{change}	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ที่เปลี่ยนไปจากการเพิ่มตัวพยากรณ์ทีละตัว
F_{change}	หมายถึง	ค่าสถิติเอฟที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญของการเพิ่มตัวพยากรณ์เข้าไปครั้งละ 1 ตัว
$S.E._{\text{est}}$	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
β	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y'	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ที่ได้จากการพยากรณ์ด้วยตัวพยากรณ์ต่าง ๆ ในรูปคะแนนดิบ
Z	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ที่ได้จากการพยากรณ์ด้วยตัวพยากรณ์ต่าง ๆ ในรูปคะแนนมาตรฐาน
$Z_1, Z_2, Z_3, \dots, Z_{21}$	หมายถึง	คะแนนมาตรฐานของคะแนนดิบ $X_1, X_2, X_3, \dots, X_{21}$
สมการพยากรณ์	หมายถึง	สมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท

กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 311 คน เป็นนิสิตชาย 139 คน (44.7%) นิสิตหญิง 172 คน (55.3%) จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้คือ

1.1 สถานภาพของนิสิต ปรากฏผลในตาราง 4 ถึง 21

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 26	71	22.8
26-30	125	40.2
31-35	69	22.2
36-40	37	12.0
41 ปีขึ้นไป	9	2.8
รวม	311	100.0

$\bar{X} = 29.5$ Min = 17 Max = 49

จากตาราง 4 นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 มีอายุเฉลี่ยคือ 29 ปี 5 เดือน อายุุน้อยที่สุดคือ 17 ปี และอายุมากที่สุดคือ 49 ปี โดยนิสิตปริญญาโทที่มีจำนวนมากที่สุด มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาคือมีอายุน้อยกว่า 26 ปี ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31-35 ปี กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	204	65.6
แต่งงาน	103	33.1
หม้าย	4	1.3
รวม	311	100.0

จากตาราง 5 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 65.6 รองลงมาคือแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 33.1 ที่เหลือเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 1.3

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 3,200	68	21.9
3,201-4,000	115	37.0
4,001-5,000	63	20.2
5,001 ขึ้นไป	46	14.8
ไม่ตอบ	19	6.1
รวม	311	100.0

$$\bar{X} = 3,955$$

$$\text{Min} = 1,000$$

$$\text{Max} = 20,000$$

จากตาราง 6 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,201 – 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมามีรายได้ไม่เกิน 3,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.9 กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีรายได้ตั้งแต่ 5,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.8

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี

เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50	90	28.9
2.51-2.75	74	23.8
2.76-3.00	68	21.9
3.01-3.25	45	14.5
3.26-3.50	19	6.1
มากกว่า 3.50 ขึ้นไป	13	4.2
ไม่ระบุ	2	0.6
รวม	311	100.0

$$\bar{X} = 2.74$$

$$\text{Min} = 2.01$$

$$\text{Max} = 3.80$$

จากตาราง 7 นิสิตปริญญาโทได้คะแนนเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยสะสมระดับปริญญาตรี คือ 2.74 เกรดเฉลี่ยสะสมที่น้อยที่สุดคือ 2.01 เกรดเฉลี่ยสะสมที่มากที่สุดคือ 3.80 โดยส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50 คิดเป็นร้อยละ 28.9 รองลงมาได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีอยู่ระหว่าง 2.51 ถึง 2.75 คิดเป็นร้อยละ 23.8 ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีอยู่ระหว่าง 2.76

ถึง 3.00 คิดเป็นร้อยละ 21.9 ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีอยู่ระหว่าง 3.01 ถึง 3.25 คิดเป็นร้อยละ 14.5 ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีอยู่ระหว่าง 3.26 ถึง 3.50 คิดเป็นร้อยละ 6.1 และได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีมากกว่า 3.50 ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามคณะที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี

คณะที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	239	76.8
มนุษยศาสตร์	25	8.0
สังคมศาสตร์	8	2.6
วิทยาศาสตร์	9	2.9
พลศึกษา	14	4.5
อื่น ๆ	16	5.1
รวม	311	100.0

จากตาราง 8 นิสิตปริญญาโทเป็นผู้สำเร็จปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.8 รองลงมาคือผู้สำเร็จปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 8.0 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือผู้สำเร็จปริญญาตรีจากคณะสังคมศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 2.6

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามสถานที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี

สถานที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	188	60.5
มหาวิทยาลัยเปิด (มสธ. และ มว.)	30	9.6
มหาวิทยาลัยในกรุงเทพ	16	5.1
มหาวิทยาลัยต่างจังหวัด	28	9.0
วิทยาลัยต่าง ๆ	46	14.8
อื่น ๆ	3	1.0
รวม	311	100.0

จากตาราง 9 แสดงว่านิสิตปริญญาโทเป็นผู้สำเร็จปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคือผู้สำเร็จปริญญาตรีจากวิทยาลัยต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนผู้สำเร็จปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยเปิดและมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดมีจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามจำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงชั้นปริญญาตรี หรือเทียบเท่า

จำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงชั้นปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเลย	215	69.1
1 คน	47	15.1
2 คน	22	7.1
3 คน	15	4.8
4 คน	8	2.6
5 คน	3	1.0
6 คนขึ้นไป	1	0.3
รวม	311	100.0

จากตาราง 10 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่ไม่มีพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 69.1 รองลงมาเรียงตามลำดับดังนี้คือ มีจำนวนพี่น้อง 1 คนที่ได้รับการศึกษาถึงชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีจำนวนพี่น้อง 2 คนที่ได้รับการศึกษาถึงชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 7.1 มีจำนวนพี่น้อง 3 คน ที่ได้รับการศึกษาถึงชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 4.8

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามประเภทของที่อยู่อาศัยในขณะศึกษาระดับปริญญาโท

ประเภทของที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
บ้านตนเอง	98	31.5
บ้านเช่า	36	11.6
หอพักหรือแฟลต	119	38.3
บ้านญาติพี่น้องหรือคนรู้จัก	40	12.9
บ้านเพื่อน	2	0.6
อื่น ๆ	16	5.1
รวม	311	100.0

จากตาราง 11 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่พักอยู่ในหอพักหรือแฟลต คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาคือพักอยู่ในบ้านตนเอง คิดเป็นร้อยละ 31.5 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดเป็นนิสิตที่พักอยู่ในบ้านเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 0.6

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่ได้ทำงานมาก่อน	27	8.7
ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ	284	91.3
รวม	311	100.0

จากตาราง 12 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 91.3 ที่เหลือคือกลุ่มที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 8.7

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำ จำแนกตามประเภทของหน่วยงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อ

ประเภทของหน่วยงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
รัฐบาล	269	94.7
เอกชน	15	5.3
รัฐวิสาหกิจ	—	—
รวม	284	100.0

จากตาราง 13 นิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานของรัฐบาล ก่อนมาศึกษาต่อ ร้อยละ 94.7 ที่เหลืออีกร้อยละ 5.3 เป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานเอกชน

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำ จำแนกตามลักษณะของงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ลักษณะงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
สอนระดับประถมศึกษา	76	26.8
สอนระดับมัธยมศึกษา	87	30.6
สอนในวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย	35	12.3
วิจัย	4	1.4
บริการ	44	15.5
ธุรการ	7	2.5
บริหาร	21	7.4
อื่น ๆ	10	3.5
รวม	284	100.0

จากตาราง 14 นิสิตปริญญาโทกลุ่มที่มีงานทำ เป็นผู้ที่มีลักษณะของงานที่ทำก่อนมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยทำหน้าที่สอนเป็นส่วนใหญ่ คือประมาณร้อยละ 69.7 (สอนในระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คือร้อยละ 30.6 รองลงมาคือสอนในระดับประถมศึกษาร้อยละ 26.8) รองลงมาคือทำหน้าที่ในด้านบริการ ประมาณร้อยละ 15.5 ด้านบริหารร้อยละ 7.4หน้าที่ของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่มีงานทำที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ หน้าที่วิจัย คิดเป็นร้อยละ 4.0

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามจำนวนครั้งที่เคยสมัครสอบเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท (ไม่นับครั้งที่สอบได้ในปัจจุบันนี้)

จำนวนครั้งที่เคยสมัครสอบเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยสมัครมาก่อน	121	38.9
เคยมาแล้ว 1 ครั้ง	92	29.6
เคยมาแล้ว 2 ครั้ง	59	19.0
เคยมาแล้วตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป	39	12.5
รวม	311	100.0

จากตาราง 15 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นผู้ไม่เคยสมัครสอบเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทมาก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในปัจจุบันนี้ คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาตามลำดับคือ เคยสมัครสอบมาแล้ว 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.6 เคยสมัครสอบมาแล้ว 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.0 และจำนวนกลุ่มที่น้อยที่สุดคือ เคยสมัครสอบมาแล้วตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามระยะเวลาห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีและการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ระยะเวลาห่างระหว่างปริญญาตรีกับปริญญาโท	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ปี	74	23.8
2 ปี 1 เดือน – 5 ปี	129	41.5
5 ปี 1 เดือน – 10 ปี	86	27.7
10 ปี 1 เดือน – 15 ปี	19	6.1
มากกว่า 15 ปี	3	0.9
รวม	311	100.0

$$\bar{X} = 4.8$$

$$\text{Min} = 0.0$$

$$\text{Max} = 17.6$$

จากตาราง 16 นิสิตปริญญาโทมีระยะเวลาห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรี และการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คือ 4.8 ปี ระยะห่างน้อยที่สุดคือ สำเร็จปริญญาตรี แล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท เลบ (0) ระยะห่างมากที่สุดระหว่างสำเร็จปริญญาตรี และการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คือ 17 ปี 6 เดือน โดยนิสิตปริญญาโทที่มีจำนวนมากที่สุด มีระยะเวลาห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีและการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ระหว่าง 2 ปี 1 เดือน – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาคือระหว่าง 5 ปี 1 เดือน – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.7 กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีระยะเวลาห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีและการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มากกว่า 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.9

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำ จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2 ปี	22	7.8
2 ปี 1 เดือน – 5 ปี	94	33.1
5 ปี 1 เดือน – 10 ปี	116	40.8
10 ปี 1 เดือน – 15 ปี	36	12.7
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	16	5.6
รวม	284	100.0

$$\bar{X} = 6.4$$

$$\text{Min} = 0.3$$

$$\text{Max} = 28$$

จากตาราง 17 นิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำ มีระยะเวลาเฉลี่ยที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คือ 6.4 ปี ระยะเวลาที่ทำงานน้อยที่สุดก่อนเข้ามาศึกษาต่อคือ 3 เดือน และระยะเวลาที่ทำงานนานที่สุดก่อนเข้ามาศึกษาต่อคือ 28 ปี โดยนิสิตปริญญาโทที่มีจำนวนมากที่สุด มีระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทระหว่าง 5 ปี 1 เดือน – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาคือระหว่าง 2 ปี 1 เดือน – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.1 กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากกว่า 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.6

ตาราง 18 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามลักษณะการมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ลักษณะการมาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	จำนวน	ร้อยละ
ลาออกจากงานประจำที่เคยทำอยู่	10	2.3
ลามาศึกษาจนสำเร็จการศึกษา	231	74.3
ลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชา (Course Work)	24	7.7
มาเรียนในขณะที่ทำงานอยู่โดยไม่ได้ลาศึกษา	14	4.5
เรียนในขณะที่ไม่ได้ทำงานอะไรทั้งสิ้น	23	7.4
เรียนและทำงานพิเศษเป็นครั้งคราว	5	1.6
อื่น ๆ	4	1.3
รวม	311	100.0

จากตาราง 18 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ลาออกจากงานประจำมาศึกษาจนสำเร็จการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 74.3 รองลงมาคือลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชา (Course Work) คิดเป็นร้อยละ 7.7 ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับกลุ่มที่เรียนอย่างเดียวโดยไม่ได้ทำงานอะไรทั้งสิ้น กลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 1.3

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโท ภาคต้น

เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคต้น	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3.00	5	1.6
3.00 – 3.25	73	23.5
3.26 – 3.50	106	34.1
3.51 – 3.75	74	23.8
มากกว่า 3.75 ขึ้นไป	47	15.1
ไม่ระบุ	6	1.9
รวม	311	100.0

$\bar{X} = 3.44$ $\text{Min} = 2.79$ $\text{Max} = 4.00$

จากตาราง 19 นิสิตปริญญาโทได้คะแนนเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคต้น คือ 3.44 เกรดเฉลี่ยสะสมที่น้อยที่สุดคือ 2.79 เกรดเฉลี่ยสะสมที่มากที่สุดคือ 4.00 โดยส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคต้น อยู่ระหว่าง 3.26 – 3.50 คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคต้น อยู่ระหว่าง 3.51 – 3.75 คิดเป็นร้อยละ 23.8 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคต้น ต่ำกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 1.6

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโทภาคปลาย

เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคปลาย	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3.00	16	5.1
3.00 – 3.25	46	14.8
3.26 – 3.50	75	24.1
3.51 – 3.75	102	32.8
มากกว่า 3.75 ขึ้นไป	59	19.0
ไม่ระบุ	13	4.2
รวม	311	100.0

$\bar{X} = 3.53$ $\text{Min} = 2.60$ $\text{Max} = 4.00$

จากตาราง 20 นิสิตปริญญาโท ได้คะแนนเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคปลาย คือ 3.53 เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยที่สุดคือ 2.60 เกรดเฉลี่ยสะสมที่มากที่สุดคือ 4.00 โดยส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคปลาย อยู่ระหว่าง 3.51 – 3.75 คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคปลาย อยู่ระหว่าง 3.26 – 3.50 คิดเป็นร้อยละ 24.1 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคปลาย 2 ต่ำกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 5.1

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโททั้ง สองภาคเรียน

เกรดเฉลี่ยสะสมทั้งสองภาคเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3.00	9	2.9
3.00–3.25	45	14.5
3.26–3.50	105	33.8
3.51–3.75	100	32.1
มากกว่า 3.75 ขึ้นไป	40	12.9
ไม่ระบุ	12	3.8
รวม	311	100.0

$\bar{X} = 3.48$ $\text{Min} = 2.81$ $\text{Max} = 4.00$

จากตาราง 21 นิสิตปริญญาโท ได้คะแนนเฉลี่ยของเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนคือ 3.48 เกรดเฉลี่ยสะสมที่น้อยที่สุดคือ 2.81 เกรดเฉลี่ยสะสมที่มากที่สุดคือ 4.00 โดยส่วนใหญ่ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนอยู่ระหว่าง 3.26–3.50 คิดเป็นร้อยละ 33.8 รองลงมาได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนอยู่ระหว่าง 3.51–3.75 คิดเป็นร้อยละ 32.1 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนต่ำกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 2.9

จากตาราง 4–21 ในเรื่องสถานภาพของนิสิต สรุปได้ว่า นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นหญิงมีอายุอยู่ในช่วง 26–30 ปี เป็นโสด มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,201–4,000 บาท ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีน้อยกว่า 2.50 สำเร็จจากคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ จบจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไม่มีพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงขั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า อาศัยอยู่ในหอพักหรือแฟลต มีประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ โดยสังกัดอยู่ในหน่วยงานของรัฐบาล ทำหน้าที่สอนในระดับมัธยมศึกษา ไม่เคยสมัครสอบมาก่อนในระดับปริญญาโท ช่วงระยะห่างระหว่างสำเร็จปริญญาตรีและการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ระหว่าง 2 ปี 1 เดือนถึง 5 ปี นิสิตปริญญาโทกลุ่มที่มีงานทำส่วนใหญ่ระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ในช่วง 5 ปี 1 เดือน ถึง 10 ปี ลักษณะการมาศึกษาส่วนใหญ่มาศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคต้น อยู่ระหว่าง 3.26–3.50 ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโทภาคปลายอยู่ระหว่าง 3.51–3.75 และได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนอยู่ระหว่าง 3.26–3.50

นอกจากนี้ นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก คิดเป็นร้อยละ 25.4 มีจำนวนพี่น้องในครอบครัว 4–6 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 ในกรณีที่สมรสแล้วส่วนใหญ่มีจำนวนบุตร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.9 มีสถานที่ทำงานอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 58.4 การศึกษาของบิดาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.7 และการศึกษาของมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 67.5 และส่วนใหญ่ไม่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 58.5 (ดูรายละเอียดจากตาราง 1–8 ในภาคผนวก ก)

1.2 ปัญหาหรืออุปสรรคขณะที้นิสิตศึกษาในระดับปริญญาโท

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ปรากฏผลตามตาราง 9 ถึง 16 ในภาคผนวก ก ซึ่งแบ่งปัญหาออกเป็น 8 ด้าน พบผลดังนี้คือ

ปัญหาด้านสุขภาพ นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า สุขภาพร่างกาย และโรคภัยไข้เจ็บนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ยกเว้นอาการง่วงนอนเสมอ และใจลอย ซ้ำๆ นั้นเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาน้อยมาก (ดูจากตาราง 9 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านการเงิน นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า ภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบการเงิน ความมั่นคงทางด้านการชดเชยการเงินนั้น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา (ดูจากตาราง 10 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่าความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ในชีวิต การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง การชอบแยกตัวออกจากกลุ่ม และการเป็นคนขี้อายประหม่าง่าย นั้น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ยกเว้น การมีความวิตกกังวลในการเรียนเสมอ เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค่อนข้างมาก มีความเกียจคร้านเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร และการประสบความล้มเหลวในสิ่งที่ทำนั้นเป็นอุปสรรคต่อศึกษาน้อยมาก (ดูจากตาราง 11 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า ปัญหาด้านบ้านในเรื่องต่างๆ นั้น ไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา (ดูจากตาราง 12 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า การขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นอุปสรรคต่อศึกษาค่อนข้างมาก ส่วนในเรื่องพื้นความรู้ทางวิชาการต่ำในบางวิชา ขาดทักษะในการใช้ภาษาไทยและไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้ พบว่าเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร ส่วนในเรื่องมีความลำบากในการทำรายงานหรือพูดหน้าชั้น และไม่มีแผนการเรียน พบว่า เป็นอุปสรรคต่อศึกษาน้อยมาก สำหรับการไม่ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนในด้านการเรียน นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา (ดูจากตาราง 13 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านห้องสมุด นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า บรรณารักษ์ในห้องสมุดไม่ส่งเสริมในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ สถานที่นั่งทำงานหรืออ่านหนังสือในมหาวิทยาลัยมีไม่เพียงพอ และตำราหรือหนังสืออ่านประกอบที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ นั้น เป็นอุปสรรคต่อศึกษาค่อนข้างมาก ในเรื่องระยะเวลาในการให้ยืมหนังสือสั้นเกินไป และจำนวนหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมออกไปมีน้อยเกินไป พบว่าเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร ส่วนการไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด พบว่าเป็นอุปสรรคต่อศึกษาน้อยมาก สำหรับการขาดความรู้ในการใช้ห้องสมุด นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา (ดูจากตาราง 14 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านอาจารย์ นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ ความเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำผู้เรียน และอาจารย์ไม่ค่อยได้สอนเนื้อหาวิชาปล่อยให้ผู้เรียนค้นคว้าศึกษาหาความรู้เองนั้นเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร ส่วนเรื่องอาจารย์ไม่มีความเป็นกันเองกับผู้เรียนพบว่าเป็นอุปสรรคต่อศึกษาน้อยมาก สำหรับเรื่องผู้เรียนขาดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และความแม่นยำในเนื้อหาของอาจารย์ผู้สอน นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา (ดูจากตาราง 15 ในภาคผนวก ก)

ปัญหาด้านหลักสูตร นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า มีการสอบข้อเขียนพินิจตรานั้น เป็นอุปสรรคต่อการ ศึกษามาก ส่วนเรื่องหลักสูตรมีวิชาบังคับมากเกินไป โอกาสเลือกเรียนรายวิชาที่ต้องการ / สนใจมีจำกัด มีรายวิชาพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ศึกษามากเกินไป รายวิชาบางอันไม่มีความจำเป็นสำหรับสาขาที่เรียน เนื้อหาบางวิชาไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ และหลักสูตรที่เรียนไม่สนับสนุนการเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขา วิชานี้เท่าที่ควรนั้น นิสิตส่วนใหญ่รายงานว่า เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร สำหรับวิชาที่เรียนบางวิชา ไม่ทำให้นิสิตมีความรู้เพิ่มขึ้นเลย พบว่าเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาน้อยมาก (ดูจากตาราง 16 ในภาคผนวก ก)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน

สถานภาพที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้พิจารณาจากตัวแปรจัดประเภทเหล่านี้คือเพศ ประสบการณ์ การทำงาน สถานภาพการสมรส ลำดับที่เกิด จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษา ลักษณะการมาศึกษา ระดับ การศึกษาของบิดาและมารดา ปราบกฎผลดังต่อไปนี้

ตาราง 22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามเพศ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	เพศ	จำนวนคน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที
ภาคต้น	ชาย	136	3.41	0.26	-2.60*
	หญิง	169	3.49	0.27	
ภาคปลาย	ชาย	132	3.50	0.03	0.01
	หญิง	167	3.50	0.02	
ทั้งสองภาคเรียน	ชาย	132	3.46	0.02	-1.01
	หญิง	167	3.49	0.02	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่านิสิตที่มีเพศแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาค ต้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทใน ภาคต้นสูงกว่านิสิตชาย แต่พบว่านิสิตชายและหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคปลายและทั้ง สองภาคเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 28 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวนคน	คะแนนเฉลี่ย	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที
ภาคต้น	ไม่มีประสบการณ์	27	3.34	0.34	-2.40 [*]
	มีประสบการณ์	278	3.47	0.26	
ภาคปลาย	ไม่มีประสบการณ์	26	3.38	0.32	-2.19 [*]
	มีประสบการณ์	273	3.52	0.37	
ทั้งสองภาคเรียน	ไม่มีประสบการณ์	26	3.36	0.29	-2.72 [*]
	มีประสบการณ์	273	3.49	0.24	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่านิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาค แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนสูงกว่านิสิตที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนสถานภาพของนิสิตปริญญาโทในเรื่องสถานภาพการสมรส ลำดับที่การเกิด จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษา ลักษณะการมาศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดาที่ต่างกัน ไม่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท

การวิเคราะห์ขั้นนี้เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีค่าต่อเนื่อง (Continuous Variables) โดยเสนอผลการวิเคราะห์เรียงตามลำดับดังนี้

3.1 กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว คือฉบับที่ 1 ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ 20 ตัว กับตัวเกณฑ์ 3 ตัว คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน เมื่อจำแนกตามกลุ่มต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1.1 กลุ่มรวมของนิสิตปริญญาโททั้งหมด 22 วิชาเอก ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว ปรากฏผลตามตาราง 24

ตาราง 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาคเรียน
อายุ (X ₁)	-.12*	-.02	-.08
ระยะเวลาทำงาน (X ₂)	-.03	.01	-.02
ระยะทางการศึกษา (X ₃)	.00	.02	.01
รายได้ (X ₄)	-.02	.03	.00
ผลการเรียนเดิม (X ₅)	.21**	.15*	.19**
วิชาเอก (X ₆)	.29**	.06	.20**
วิชาภาษาไทย (X ₈)	.09	.02	.05
วิชาภาษาอังกฤษ (X ₉)	.16**	.03	.10
ปัญหาด้านสุขภาพ (X ₁₀)	-.10	-.11	-.11
ปัญหาด้านการเงิน (X ₁₁)	-.01	.00	-.00
ปัญหาด้านอารมณ์ (X ₁₂)	-.03	-.09	-.08
ปัญหาด้านบ้าน (X ₁₃)	-.07	-.03	-.05
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน (X ₁₄)	-.09	-.04	-.06
ปัญหาด้านห้องสมุด (X ₁₅)	.01	.07	-.06
ปัญหาด้านอาจารย์ (X ₁₆)	.00	.06	.06
ปัญหาด้านหลักสูตร (X ₁₇)	-.02	-.01	.01
การยอมรับในตัวครู (X ₁₈)	.13*	.03	.07
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา (X ₁₉)	.11	.10	.12*
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (X ₂₀)	.15*	.12*	.17**
วิธีการทำงาน (X ₂₁)	.05	.00	.02

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่า กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ ตัวแปรอายุเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทเฉพาะภาคต้น เท่านั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.12$) แสดงว่านิสิตปริญญาโทที่มีอายุน้อย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทเฉพาะภาคต้นต่ำ หรือนิสิตปริญญาโทที่มีอายุน้อย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทเฉพาะภาคต้นสูง ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคการศึกษาที่เหลือกพบว่ามิแนวนมที่ จะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับอายุ สำหรับตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพตัวอื่น ๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มี ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อมาก จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษาต่อหลายครั้ง ระยะห่างระหว่างการ สำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อมากและรายได้มาก ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ ปริญญาโทในภาคเรียนต่าง ๆ สูงหรือต่ำเสมอไป

ในเรื่องตัวแปรผลการเรียนเดิมและคะแนนสอบคัดเลือก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ ปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($r = .15$ ถึง $.21$) แสดงว่านิสิตปริญญาโทที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีสูง จะมีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทสูงตามด้วย หรือนิสิตปริญญาโทที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทต่ำตามด้วย ส่วนคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์ ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น และทั้งสองภาคเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($r = .29$ และ $.20$ ตามลำดับ) และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ในทาง บวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทเฉพาะภาคต้นเท่านั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .16$) แสดงว่านิสิตปริญญาโทที่สอบคัดเลือกวิชาเอก วิชาภาษาอังกฤษ ได้คะแนนสูง (หรือต่ำ) จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโทสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย ในภาคเรียนดังกล่าว สำหรับคะแนน สอบคัดเลือกวิชาภาษาไทยพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาค ปลาย และทั้งสองภาคเรียน

สำหรับตัวแปรในเรื่อง ปัญหาส่วนตัว พบว่า ปัญหาส่วนตัวด้านต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน กล่าวคือ นิสิตปริญญาโทที่มี ปัญหาด้านใดด้านหนึ่งมาก ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาค ปลาย และทั้งสองภาคเรียน สูงหรือต่ำเสมอไปแต่ก็พบว่าปัญหาส่วนตัวในด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มีแนวโน้มว่า จะมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน

กลุ่มตัวแปรกลุ่มสุดท้ายคือ ทักษะคิดและนิสัยในการเรียน พบว่า ทักษะคิดในการเรียนในเรื่องการยอมรับในตัวครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทเฉพาะภาคต้น และการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทเฉพาะภาคปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มีทักษะคิดในการเรียนที่ดี (หรือไม่ดี) ในด้านดังกล่าว จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนดังกล่าวสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย ส่วนนิสัยในการเรียนเรื่องการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .12$ ถึง $.17$) แต่นิสัยในการเรียนเรื่องวิธีการทำงาน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน

3.1.2 กลุ่มที่จำแนกตามวิชาเอกของนิสิตปริญญาโท ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว ปรากฏผลตามตาราง 17 ถึง 32 ในภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละวิชาเอก เสนอไว้ดังนี้

วิชาเอกการปฐมวัย นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 26.1 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 4 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.3 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,429 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.85 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.62, 3.69 และ 3.65 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้น ($r = .56, p < .05$ จากตาราง 17 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกการประถมศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27.8 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5.5 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.4 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,527 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.67 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.70, 3.77 และ 3.73 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า เฉพาะปัญหาด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้น ($r = -.50, p < .05$) เท่านั้น สำหรับภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนพบว่า การยอมรับในตัวครู การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ($r = .53$ ถึง $.67, p < .05$) ปัญหาด้านห้องสมุด ด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายและทั้งสองภาคเรียน ($r = -.50$ ถึง $-.78, p < .05$) และปัญหาด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลายเท่านั้น ($r = -.61, p < .05$ จากตาราง 18 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกการมัธยมศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 28.8 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 6.3 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 5.7 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,966 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.63 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.58, 3.53 และ 3.57 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า อายุ ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ รายได้ การยอมรับในตัวเอง และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .41, .49, .44, .45, .53$ และ $.44$ ตามลำดับ, $p < .05$) ปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ด้านการปรับตัวในทางการเรียน และด้านอาจารย์ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = -.41, -.39$ และ $-.50$, $p < .05$) ส่วนในภาคปลายพบว่าระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .42$ และ $.43$, $p < .05$) ปัญหาด้านบ้านมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = -.43$, $p < .05$) สำหรับทั้งสองภาคเรียนพบว่า อายุ ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ รายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = .44, .55, .47, .51$ และ $.48$ ตามลำดับ, $p < .05$) โดยปัญหาด้านอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = -.35$, $p < .05$ จากตาราง 19 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกการอุดมศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 32.7 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 8.4 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 6.4 ปี รายได้เฉลี่ย 4,462 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.51 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.45, 3.54 และ 3.49 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าในภาคต้น คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .73$, $p < .05$) ปัญหาด้านบ้าน และปัญหาด้านห้องสมุด มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = -.57$ และ $-.82$, $p < .05$) ในภาคปลาย พบว่าตัวพยากรณ์ต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียน พบว่า อายุมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = -.77$, $p < .05$ จากตาราง 20 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกการบริหารการศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 37.8 ปี . ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 13.9 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 8.3 ปี รายได้เฉลี่ย 6,220 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.61 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.43, 3.41 และ 3.42 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าในภาคต้น รายได้ และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .43$ และ $.54, p < .05$) ในภาคปลาย ระยะห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .55$ และ $.44, p < .05$) ส่วนปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน ด้านอาจารย์ และด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = -.45, -.46$ และ $-.57, p < .05$) เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียนพบว่า รายได้ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก และวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = .52, .65$ และ $.44, p < .05$ จากตาราง 21 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.8 ปี รายได้เฉลี่ย 3,628 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.87 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.60, 3.68 และ 3.64 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าในภาคต้น ปัญหาด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ($r = .78, p < .05$) ในภาคปลาย คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .55, p < .05$) การยอมรับในตัวครู มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = -.77, p < .05$) เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาด้านอาจารย์ และด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .58, .57$ และ $.78, p < .05$) ส่วนการยอมรับในตัวครู มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = -.70, p < .05$ จากตาราง 22 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 28.8 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5.9 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 5.9 ปี รายได้เฉลี่ย 3,728 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.73 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.45, 3.77 และ 3.58 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ไม่พบว่าตัวแปรใด ๆ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน (จากตาราง 23 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 31.9 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 9.3 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 4.2 ปี รายได้เฉลี่ย 4,786 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.77 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.43, 3.62 และ 3.54 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ในภาคต้น คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .68, p < .05$) ในภาคปลายระยะห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ และรายได้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .58$ และ $.54, p < .05$) เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียน พบว่า เฉพาะคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสองภาคเรียน ($r = .52, p < .05$ จากตาราง 24 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ทั้งหลักสูตร กศ.ม. และ ศศ.ม. นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 28.8 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 6 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 5.1 ปี รายได้เฉลี่ย 4,213 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.68 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.40, 3.30 และ 3.35 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ในภาคต้น คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .64, p < .05$) ในภาคปลายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .59, p < .05$) เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียน คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก และปัญหาด้านห้องสมุด มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = .56$ และ $.48, p < .05$ จากตาราง 25 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกภาษาไทย นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 31.2 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 6.5 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 5.8 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4,800 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.77 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.47, 3.39 และ 3.43 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น และทั้งสองภาคเรียน (r มีค่าอยู่ระหว่าง .66 ถึง .76, $p < .05$) ส่วนอายุมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = .66, p < .05$ จากตาราง 26 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกภาษาอังกฤษ และวิชาเอกภาษาสันสกฤตการศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 31.4 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 6.6 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 4.9 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4,018 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.84 คะแนน

เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.29, 3.21 และ 3.24 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ รายได้ และปัญหาด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = -.65, -.75$ และ $-.77, p < .05$) โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น และทั้งสองภาคเรียน ($r = .61$ และ $.54, p < .05$ จากตาราง 27 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกศิลปศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 31 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5.5 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 4.6 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4,095 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คือ 2.89 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.33, 3.39 และ 3.38 ตามลำดับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ไม่พบว่าตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน (ดูจากตาราง 28 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 29.7 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 6.5 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 5.8 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4,050 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คือ 2.68 คะแนนเฉลี่ย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.27, 2.98 และ 3.13 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ในภาคต้นคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ และการยอมรับในตัวครู มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .64$ และ $.59, p < .05$) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ ด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน (r มีค่าอยู่ระหว่าง $-.73$ ถึง $-.80, p < .05$) ส่วนการยอมรับในตัวครู และการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน (r มีค่าอยู่ระหว่าง $.66$ ถึง $.74, p < .05$) โดยที่คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนด้วย ($r = .60, p < .05$ จากตาราง 29 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกคณิต เคมี ชีววิทยาและฟิสิกส์ นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 26.2 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 4.1 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.2 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,517 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.97 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.30, 3.13 และ 3.21 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี มีความ

สัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น และทั้งสองภาคเรียน ($r = .50$ และ $.47, p < .05$) ส่วนคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .54, p < .05$ จากตาราง 30 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกพลศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27.6 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 5 ปี มีรายได้เฉลี่ย 4,065 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คือ 2.83 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนมีค่าเท่ากับ 3.40, 3.45 และ 3.42 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ในภาคต้น ตัวพยากรณ์ใดๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ในภาคปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปลาย ($r = .62, .66, .84$ และ $.82, p < .05$) ส่วนปัญหาด้านสุขภาพ ด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และด้านห้องสมุด มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = -.71, -.55$ และ $-.63, p < .05$) เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียน พบว่า การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = .61, .67$ และ $.74, p < .05$) ส่วนปัญหาด้านสุขภาพ มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = -.53, p < .05$ จากตาราง 31 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกสุขศึกษา นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 32.2 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 6.2 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 2.2 ปี รายได้เฉลี่ย 4,135 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี 2.95 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.44, 3.42 และ 3.43 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ตัวพยากรณ์ทั้งหลายไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น แต่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ($r = .55$ และ $.50, p < .05$ จากตาราง 32 ในภาคผนวก ก)

3.2 กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ 21 ตัว กับตัวเกณฑ์ 3 ตัวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน เมื่อจำแนกตามกลุ่มต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.2.1 กลุ่มรวมของนิสิตปริญญาโททั้ง 3 วิชาเอก ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ ปรากฏ

ผลตามตาราง 25

ตาราง 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาคเรียน
อายุ (X_1)	-.00	.09	.02
ระยะเวลาทำงาน (X_2)	.06	.19	.10
ระยะทางการศึกษา (X_3)	-.10	.04	-.04
รายได้ (X_4)	.20	.32	.30
ผลการเรียนเดิม (X_5)	-.16	.01	-.03
วิชาเอกฉบับที่ 1 (X_6)	.37 *	.39 *	.48 **
วิชาเอกฉบับที่ 2 (X_7)	-.00	.09	.13
ไทย (X_8)	.31	.47 **	.48 **
อังกฤษ (X_9)	.47 **	.31	.30
ปัญหาด้านสุขภาพ (X_{10})	.20	.08	.15
ปัญหาด้านการเงิน (X_{11})	.20	.09	.22
ปัญหาด้านอารมณ์ (X_{12})	.25	.05	.14
ปัญหาด้านบ้าน (X_{13})	.13	.09	.15
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน (X_{14})	.22	.04	.16
ปัญหาด้านห้องสมุด (X_{15})	.12	.06	.18
ปัญหาด้านอาจารย์ (X_{16})	.40 *	.34 *	.44 **
ปัญหาด้านหลักสูตร (X_{17})	.38 *	-.03	.23
การยอมรับในตัวครู (X_{18})	-.28	-.09	-.20
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา (X_{19})	-.17	.10	-.00
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (X_{20})	-.09	.03	-.08
วิธีการทำงาน (X_{21})	-.14	-.15	-.23

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ พบว่า ในกลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มีอายุมาก ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อมาก จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษาต่อหลายครั้ง ระยะห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อมาก และรายได้มาก ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนต่าง ๆ สูง หรือต่ำเสมอไป

ในเรื่องตัวแปรผลการเรียนเดิม และคะแนนสอบคัดเลือก พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทเฉพาะภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ส่วนคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทเฉพาะภาคต้นเท่านั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านิสิตปริญญาโทที่สอบคัดเลือกวิชาเอก วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนสูง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาโทสูงตามด้วย หรือนิสิตปริญญาโทที่สอบคัดเลือกวิชาเอก วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษได้คะแนนต่ำ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทต่ำตามด้วย ในภาคเรียนดังกล่าว สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีสูง ได้คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 มาก ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนต่าง ๆ สูงหรือต่ำเสมอไป

สำหรับตัวแปรในเรื่องปัญหาส่วนตัวพบว่า ปัญหาด้านอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน แต่ปัญหาด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะภาคต้นเท่านั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (r มีค่าอยู่ระหว่าง .34 ถึง .40, $p < .05$) กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มีปัญหาด้านอาจารย์มาก และปัญหาด้านหลักสูตรมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทสูงตามด้วย หรือนิสิตปริญญาโทที่มีปัญหาด้านอาจารย์น้อย และปัญหาด้านหลักสูตรน้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทต่ำตามด้วย ในภาคเรียนดังกล่าว ส่วนปัญหาด้านอื่นที่เหลือ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน

กลุ่มตัวแปรกลุ่มสุดท้ายคือ ทักษะคิดและนิสัยในการเรียน พบว่า การยอมรับในตัวครู การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มีทัศนคติและนิสัยในการเรียนที่ดี ก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท ในภาคเรียนต่าง ๆ สูงหรือต่ำเสมอไป

3.2.2 กลุ่มที่จำแนกตามวิชาเอกของนิสิตปริญญาโท ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ ปรากฏผลตามตาราง 33 ถึง 35 ในภาคผนวก ก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละวิชาเอก เสนอไว้ดังนี้

วิชาเอกการวัดผลการศึกษา พบว่า นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27.5 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5.6 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.6 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,467 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คือ 2.50 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.44, 3.57 และ 3.50 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ในภาคต้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 และการยอมรับคุณค่าทางการศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = .54, .54$ และ $.47, p < .05$) ในภาคปลาย ตัวพยากรณ์ต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย เมื่อพิจารณาทั้งสองภาคเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = .52$ และ $.48, p < .05$ จากตาราง 33 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27.6 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 5.8 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 4.9 ปี มีรายได้เฉลี่ย 5,044 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คือ 2.87 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.34, 3.57 และ 3.47 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นเท่านั้น ($r = .75$ และ $.61$ ตามลำดับ, $p < .05$ จากตาราง 34 ในภาคผนวก ก)

วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27.2 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 4.3 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.3 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,926 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีคือ 2.59 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.31, 3.43 และ 3.41 ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ($r = -.82, p < .05$) ส่วนคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ($r = -.87$ และ $-.88$ ตามลำดับ, $p < .05$) สำหรับคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ($r = -.86, p < .05$ จากตาราง 35 ในภาคผนวก ก)

3.3 กลุ่มที่ไม่สอบวิชาเอก คือวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ 19 ตัว กับตัวเกณฑ์ 3 ตัวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ปรากฏผลตามตาราง 26

ตาราง 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา จำนวน 14 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาคเรียน
อายุ (X_1)	.08	.00	.04
ระยะเวลาการทำงาน (X_2)	.24	.22	.24
ระยะทางการศึกษา (X_3)	.67**	.57**	.64**
รายได้ (X_4)	.01	-.14	-.06
ผลการเรียนเดิม (X_5)	.35	.30	.35
วิชาภาษาไทย (X_8)	.15	-.03	.07
วิชาภาษาอังกฤษ (X_9)	.17	.34	.25
ปัญหาด้านสุขภาพ (X_{10})	.40	.45	.48
ปัญหาด้านการเงิน (X_{11})	-.36	-.31	-.35
ปัญหาด้านอารมณ์ (X_{12})	.19	.34	-.26
ปัญหาด้านบ้าน (X_{13})	.07	.08	.07
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน (X_{14})	.17	.29	.23
ปัญหาด้านห้องสมุด (X_{15})	.53*	.66**	.60*
ปัญหาด้านอาจารย์ (X_{16})	.05	.25	.14
ปัญหาด้านหลักสูตร (X_{17})	.17	.33	.25
การยอมรับในตัวครู (X_{18})	-.34	-.43	-.38
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา (X_{19})	-.40	-.43	-.42
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (X_{20})	-.28	-.32	.30
วิธีการทำงาน (X_{21})	-.22	-.30	-.26

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษานั้น นิสิตปริญญาโทมีอายุเฉลี่ย 27.4 ปี ระยะเวลาเฉลี่ยในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ 4.6 ปี ระยะห่างเฉลี่ยระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ 3.1 ปี มีรายได้เฉลี่ย 3,592 บาท คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คือ 3.03 คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 3.48, 3.67 และ 3.58

จากตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกลุ่มที่ไม่สอบวิชาเอก คือ วิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา พบว่า ในกลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพ ได้แก่ ตัวแปรระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .67, .57$ และ $.64$) แสดงว่านิสิตปริญญาโทวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษาที่มีระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนเหล่านั้นสูงตามด้วย หรือนิสิตปริญญาโทวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษาที่มีระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อน้อย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนเหล่านั้นต่ำตามด้วย

ในเรื่องตัวแปรผลการเรียนเดิมและคะแนนสอบคัดเลือก พบว่า ตัวแปรต่าง ๆ ในเรื่องนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน

สำหรับตัวแปรในเรื่องปัญหาส่วนตัว พบว่า ปัญหาด้านท้องสมุดมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .53, .66$ และ $.60$) แสดงว่า นิสิตปริญญาโทวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษาที่มีปัญหาด้านท้องสมุดมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนดังกล่าวนี้สูงตามด้วย หรือนิสิตปริญญาโทวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษาที่มีปัญหาด้านท้องสมุดน้อย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคเรียนดังกล่าวนี้ต่ำตามด้วย

กลุ่มตัวแปรกลุ่มสุดท้ายคือทัศนคติและนิสัยในการเรียน พบว่า ตัวแปรต่าง ๆ ในเรื่องนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน

ตอนที่ 4 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท โดยเสนอผลการวิเคราะห์เรียงตามลำดับคือ

4.1 กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว คือฉบับที่ 1 โดยใช้ตัวพยากรณ์ 20 ตัว ดังนี้คือ อายุ ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ รายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด

เกี่ยวกับตนเอง ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน ปัญหาด้านห้องสมุด ปัญหาด้านอาจารย์ ปัญหาด้านหลักสูตร การยอมรับในตัวครู การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา การหลีกเลี่ยง การผัดเวลา และวิธีการทำงาน ตัวเกณฑ์คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท

4.1.1 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นเป็นตัวเกณฑ์ ปรากฏผลตาม ตาราง 27

ตาราง 27 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน

ลำดับที่	ตัวพยากรณ์	R^2	R^2_{change}	β	b	F_{change}
1	วิชาเอก (X_6)	.086	.086	.285	.010	24.300 ^{**}
2	ผลการเรียนเดิม (X_5)	.123	.037	.186	.126	10.961 ^{**}
3	การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา (X_{20})	.145	.002	.149	.005	6.724 ^{**}
ค่าคงที่					2.165	
รวมอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นได้ ($R^2 \times 100$) = 14.50%						
R (ทั้ง 3 ตัวพยากรณ์) = .382			$S.E._{\text{est}} = \pm .199$			

^{**} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 เป็นผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า มีกลุ่มตัวพยากรณ์ 3 ตัว ที่มีนัยสำคัญ หรือมีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว โดยคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด กล่าวคือ สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียวได้มากที่สุดประมาณร้อยละ 8.60 และอิทธิพลที่พบเป็นอิทธิพลในทางบวกกล่าวคือ นิสิตปริญญาโทกลุ่มนี้ ที่สอบคัดเลือกวิชาเอกได้คะแนนสูง (หรือต่ำ) จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย ถ้าเพิ่มตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี เข้าไปอีกตัวหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวกพบว่าสามารถร่วมกันอธิบายได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 12.30 และถ้าเพิ่มตัวพยากรณ์อีกตัวหนึ่งคือ การหลีกเลี่ยงการผัดเวลาซึ่งมีอิทธิพลในทางบวกเช่นเดียวกัน เข้าไปช่วยอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพของการอธิบายเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 14.50 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .199$ และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้คือ

$$\hat{Y} = 2.165 + .010 X_6 + .126 X_5 + .005 X_{20}$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$\hat{Z} = .285 Z_6 + .186 Z_5 + .149 Z_{20}$$

4.1.2 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายเป็นตัวแปรเกณฑ์ ปรากฏผลตามตาราง 28

ตาราง 28 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน

ลำดับที่	ตัวพยากรณ์	R^2	R^2_{change}	β	b	F_{change}
1	ผลการเรียนเดิม (X_5)	.022	.022	.150	.121	5.983 *
ค่าคงที่					3.150	
รวมอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายได้ ($R^2 \times 100$) = 2.20%						
R (1 ตัวพยากรณ์) = .150		$S.E._{\text{est}} = \pm .061$				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 เป็นผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า มีตัวพยากรณ์เพียงตัวเดียว ที่มีนัยสำคัญ หรือมีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นตัวพยากรณ์ที่มีอิทธิพลสูงสุดสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียวได้มากที่สุด คือได้ประมาณร้อยละ 2.20 และอิทธิพลที่พบเป็นอิทธิพลในทางบวก กล่าวคือนิสิตปริญญาโทกลุ่มนี้ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีสูง (หรือต่ำ) จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .061$ และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้คือ

$$\hat{Y} = 3.15 + .121 X_5$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$\hat{Z} = .150 Z_5$$

4.1.3 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนเป็นตัวแปรเกณฑ์ ปรากฏผลตามตาราง 29

ตาราง 29 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว จำนวน 260 คน

ลำดับที่	ตัวพยากรณ์	R^2	R^2_{change}	β	b	F_{change}
1	วิชาเอก (X_6)	.041	.041	.195	.007	10.969 ^{**}
2	ผลการเรียนเดิม (X_5)	.074	.033	.182	.115	9.245 ^{**}
3	การหลีกเลี่ยงการผิดเวลา (X_{20})	.104	.030	.297	.009	8.540 ^{**}
4	วิธีการทำงาน (X_{21})	.123	.019	.186	.006	5.598 ^{**}
ค่าคงที่					2.580	

รวมอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโททั้งสองภาคเรียนได้ ($R^2 \times 100$) = 12.30%

R (ทั้ง 4 ตัวพยากรณ์) = .351

$S.E._{\text{est}} = \pm .198$

^{**} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 เป็นผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่ามีกลุ่มตัวพยากรณ์ 4 ตัวที่มีนัยสำคัญหรือมีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว โดยคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด กล่าวคือสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียวได้มากที่สุด ประมาณร้อยละ 4.10 และอิทธิพลที่พบเป็นอิทธิพลในทางบวก กล่าวคือ นิสิตปริญญาโทกลุ่มนี้ที่สอบคัดเลือกวิชาเอกได้คะแนนสูง (หรือต่ำ) จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี เข้าไปอีกตัวหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวก พบว่า สามารถร่วมกันอธิบายได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 7.40 ในขณะที่เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ การหลีกเลี่ยงการผิดเวลาเข้าไปอีกตัวหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวกเช่นเดียวกัน พบว่า สามารถร่วมกันอธิบายได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10.40 และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ตัวสุดท้าย คือ วิธีการทำงาน ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวกเช่นเดียวกันเข้าไปช่วยอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพของการอธิบายเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 12.30 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .198$ และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้คือ

$$\hat{Y} = 2.580 + .007 X_6 + .115 X_5 + .009 X_{20} + .006 X_{21}$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$\hat{Z} = .195 Z_6 + .182 Z_5 + .297 Z_{20} + .186 Z_{21}$$

4.2 กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ คือฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 โดยใช้ตัวพยากรณ์ 2 ตัว ดังนี้คือ อายุ ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อ ระยะห่างระหว่างสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ รายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาด้านการเงิน ปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน ปัญหาด้านห้องสมุด ปัญหาด้านอาจารย์ ปัญหาด้านหลักสูตร การยอมรับในตัวครู การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน ตัวเกณฑ์คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท

4.2.1 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นเป็นตัวเกณฑ์ ปรากฏผลตามตาราง 30

ตาราง 30 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน

ลำดับที่	ตัวพยากรณ์	R^2	R^2_{change}	β	b	F_{change}
1	ปัญหาด้านอาจารย์ (X_{16})	.163	.163	.348	.017	6.790*
2	วิชาเอกฉบับที่ 1 (X_6)	.259	.096	.315	.009	4.432*
ค่าคงที่					2.525	
รวมอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นได้ ($R^2 \times 100$) = 28.90%						
R (ทั้ง 2 ตัวพยากรณ์) = .51			S.E. _{est} = $\pm$.285			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 เป็นผลการวิเคราะห์หาค่าถ้อยพหุคูณ พบว่ามีกลุ่มตัวพยากรณ์ 2 ตัว ที่มีนัยสำคัญหรือมีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ โดยปัญหาด้านอาจารย์เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด กล่าวคือสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับได้มากที่สุด ประมาณร้อยละ 16.30 และอิทธิพลที่พบเป็นอิทธิพลในทางบวกกล่าวคือ นิสิตปริญญาโทกลุ่มนี้ ที่มีปัญหาด้านอาจารย์มาก (หรือน้อย) จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 เข้าไปอีกตัวหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวกพบว่าสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นได้ร้อยละ 25.90 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm$.285 และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้คือ

$$\hat{Y} = 2.525 + .017 X_{16} + .009 X_6$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$\hat{Z} = .348 Z_{16} + .315 Z_6$$

4.2.3 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนเป็นตัวแปรแทน

ปรากฏผล ตามตาราง 32

ตาราง 32 ผลการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ของกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ จำนวน 37 คน

ลำดับที่	ตัวพยากรณ์	R^2	R^2_{change}	β	b	F_{change}
1	วิชาเอกฉบับที่ 1 (X_6)	.238	.238	.434	.011	10.905**
2	ปัญหาด้านอาจารย์ (X_{16})	.368	.130	.337	.013	7.019*
3	รายได้ (X_4)	.441	.073	.272	.00001	4.315*
ค่าคงที่					2.580	
รวมอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนได้($R^2 \times 100$)=44.10%						
R (ทั้ง 3 ตัวพยากรณ์) = .664		$S.E._{\text{est}} = \pm .196$				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 เป็นผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มีกลุ่มตัวพยากรณ์ 3 ตัวที่มีนัยสำคัญ หรือมีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ โดยคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด กล่าวคือ สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกทั้งสองฉบับได้มากที่สุดประมาณ ร้อยละ 23.80 และอิทธิพลที่พบเป็นอิทธิพลในทางบวกกล่าวคือ นิสิตปริญญาโทกลุ่มนี้ที่สอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 ได้คะแนนสูง (หรือต่ำ) จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนสูง (หรือต่ำ) ตามด้วย ถ้าเพิ่มตัวพยากรณ์ปัญหาด้านอาจารย์เข้าไปอีกตัวหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวก พบว่าสามารถร่วมกันอธิบายได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 36.80 และถ้าเพิ่มตัวพยากรณ์อีกตัวหนึ่งคือรายได้ ซึ่งมีอิทธิพลในทางบวกเช่นเดียวกัน เข้าไปช่วยอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนแล้ว จะทำให้ประสิทธิภาพของการอธิบายเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 44.10 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .196$ และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบดังนี้คือ

$$Y' = 2.580 + .011 X_6 + .013 X_{16} + .00001 X_4$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

$$Z' = .434 Z_6 + .337 Z_{16} + .272 Z_4$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัวทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ตลอดจนค้นหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงที่สามารถร่วมกันอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้

กลุ่มประชากร คือ นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 311 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย (1) แบบบันทึกผลการสอบคัดเลือก (2) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท (3) แบบสอบถามทัศนคติและนิสัยในการเรียนกับปัญหาส่วนตัว

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติร้อยละ และค่าสถิติภาคบรรยายสำหรับสำรวจลักษณะทั่วไปของนิสิต เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรใช้สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ ใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ชนิดสเตปไวส์ (Stepwise)

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท

ในเรื่องสถานภาพของนิสิต พบว่า นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.2 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.3 เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 65.6 มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,201-4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.9 มีสถานที่ทำงานอยู่ในภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 58.4 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากคณะศึกษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 76.8 จบจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คิดเป็นร้อยละ 60.5 ได้เกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.50 คิดเป็นร้อยละ 28.9 มีประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 91.3 ทำงานในหน่วย

งานของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 94.7 ทำหน้าที่สอนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 69.7 สมัครสอบเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทเป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 38.9 มีระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ช่วง 2 ปี 1 เดือน – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.5 ระยะเวลาที่ทำงานก่อนเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ช่วง 5 ปี 1 เดือน – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.8 ลักษณะการมาศึกษาจะตามมาศึกษาจนสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 74.3 ในขณะที่ศึกษาพักอยู่ในหอพักหรือแฟลต คิดเป็นร้อยละ 38.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นอยู่ระหว่าง 3.26–3.50 คิดเป็นร้อยละ 34.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย อยู่ระหว่าง 3.51–3.75 คิดเป็นร้อยละ 32.8 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนอยู่ระหว่าง 3.26–3.50 คิดเป็นร้อยละ 33.8

ในเรื่องปัญหาหรืออุปสรรคขณะที่นิสิตศึกษาในระดับปริญญาโท พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ รายงานว่าไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ ด้านการเงิน ด้านบ้านและครอบครัว แต่มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาบ้างในปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ด้านการปรับตัวในทางการเรียน ด้านห้องสมุด ด้านอาจารย์และตำราหลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นเรื่อง พบว่า นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เห็นว่า สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ได้แก่ มีการสอบข้อเขียนพินิจสาร สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค่อนข้างมาก ได้แก่ มีความวิตกกังวลในการเรียนเสมอ ขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ บรรยายภาคห้องสมุดไม่ส่งเสริมในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ สถานที่นั่งทำงานหรืออ่านหนังสือในมหาวิทยาลัยมีไม่เพียงพอ ตำราหรือหนังสืออ่านประกอบที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควรได้แก่ มีความเกียจคร้าน พื้นความรู้ทางวิชาการต่ำในบางวิชา ขาดทักษะในการใช้ภาษาไทย ไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้ ระยะเวลาในการให้ยืมหนังสือสั้นเกินไป จำนวนหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมออกไปมีน้อยเกินไป การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ผู้สอน ความเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำผู้เรียน อาจารย์ไม่ค่อยได้สอนเนื้อหาวิชาปล่อยให้ผู้เรียนค้นคว้าศึกษาหาความรู้เอง ในหลักสูตรมีวิชาบังคับมากเกินไป โอกาสเลือกเรียนรายวิชาที่ต้องการหรือสนใจมีจำกัด มีรายวิชาพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาที่ศึกษามากเกินไป รายวิชาบางอันไม่จำเป็นสำหรับสาขาที่เรียน เนื้อหาบางวิชาไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด และหลักสูตรที่เรียนไม่สนับสนุนการเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นเท่าที่ควร

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน ปรากฏผลดังนี้คือ

2.1 นิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพในเรื่อง เพศ - ประสิทธิภาพในการทำงานที่ต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทแตกต่างกัน โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนสูง ได้แก่ นิสิตที่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ส่วนนิสิตหญิง พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นสูงกว่านิสิตชาย

2.2 นิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพในเรื่องต่อไปนี้คือ สถานภาพการสมรส ลำดับที่เกิด จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษา ลักษณะการมาศึกษา ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดาที่ต่างกันนั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนไม่ต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัวทัศนคติและนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท เมื่อจำแนกตามกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

3.1 กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่า

3.1.1 ในภาคต้น อายุมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ การยอมรับในตัวครู และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น

3.1.2 ในภาคปลาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย

3.1.3 ทั้งสองภาคเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน

3.2 กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ พบว่า

3.2.1 ในภาคต้น คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น

3.2.2 ในภาคปลาย คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย และปัญหาด้านอาจารย์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย

3.2.3 ทั้งสองภาคเรียน คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย และปัญหาด้านอาจารย์ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน

3.3 กลุ่มที่ไม่สอบวิชาเอก คือ วิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา พบว่า ระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญญาตรีกับการเข้าศึกษาต่อ และปัญหาด้านท้องสมุติมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน

4. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญ (ประสิทธิภาพสูง) ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท เมื่อจำแนกตามกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

4.1 กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่า

4.1.1 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นเป็นตัวเกณฑ์ พบว่า มีกลุ่มตัวพยากรณ์ 3 ตัว ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลาเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย โดยทั้ง 3 ตัวพยากรณ์นี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นได้ร้อยละ 14.50

4.1.2 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายเป็นตัวเกณฑ์ พบว่า มีตัวพยากรณ์เพียงตัวเดียวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีที่มีอำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายได้ร้อยละ 2.20

4.1.3 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนเป็นตัวเกณฑ์ พบว่ามีกลุ่มตัวพยากรณ์ 4 ตัว ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และวิธีการทำงาน เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย โดยทั้ง 4 ตัวพยากรณ์นี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนได้ร้อยละ 35.10

4.2 กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ พบว่า

4.2.1 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นเป็นตัวเกณฑ์ พบว่า มีกลุ่มตัวพยากรณ์ 2 ตัว ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นคือ ปัญหาด้านอาจารย์ และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย โดยทั้ง 2 ตัวพยากรณ์นี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นได้ร้อยละ 25.90

4.2.2 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายเป็นตัวพยากรณ์ พบว่า มีกลุ่มตัวพยากรณ์ 3 ตัว ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย ปัญหาด้านอาจารย์ และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย โดยทั้ง 3 ตัวพยากรณ์นี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายได้ร้อยละ 40.20

4.2.3 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนเป็นตัวเกณฑ์ พบว่ามีกลุ่มตัวพยากรณ์ 3 ตัวที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน คือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 ปัญหาด้านอาจารย์ และรายได้ เรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย โดยทั้ง 3 ตัวพยากรณ์นี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนได้ร้อยละ 44.10

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้จะอภิปรายตามหัวข้อในการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพในเรื่องเพศ มีประสิทธิผลในการทำงานต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้บางส่วน โดยนิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทเฉพาะภาคต้นเท่านั้นที่สูงกว่านิสิตชายเช่นเดียวกับผลการวิจัยของ แครฟท์ (แครฟท์ ม.ป.ป. : 64) ที่ค้นพบว่าสำหรับการศึกษาระดับปริญญาโท นิสิตหญิงมีความสามารถดีกว่าชาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2514 : 49-54) ที่พบว่า เพศเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรี จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา สำหรับงานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาเรื่องทำนองนี้ก็พบผลเช่นเดียวกันว่า เพศมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จิตราภา กุลชลบุตร 2523 : 27) และในสหรัฐอเมริกาที่พบว่านักศึกษาหญิงจะทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงกว่านักศึกษาชาย โดยเฉพาะในชั้นปีที่ 1 (Astin, 1971 : 3-20) การที่พบผลการวิจัยเฉพาะภาคต้นเท่านั้นที่นิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทสูงกว่านิสิตชาย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในการศึกษาระดับปริญญาโทนั้นแตกต่างจากการศึกษาระดับปริญญาตรี นิสิตหญิงจึงมีความมานะพยายามในการเรียนและสามารถปรับตัวให้เข้ากับวิธีการเรียนแบบใหม่ได้ดีกว่านิสิตชายในระยะแรก และเหตุผลอีกอันหนึ่งอาจเนื่องมาจากการศึกษาภาคต้นในระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่นิสิตจะต้องลงเรียนวิชาบังคับพื้นฐานทั่วไป ซึ่งยังไม่ตรงกับวิชาที่ตนมีความถนัดเฉพาะด้านอยู่ จึงทำให้นิสิตชายมีผลการเรียนต่ำกว่านิสิตหญิงในภาคต้น แต่ในภาคปลายนั้นผลจากการวิจัยพบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในภาคปลายนั้น นิสิตมีโอกาสดูแลศึกษาในวิชาที่ตนมีความถนัดตรงกับความสนใจของตนเอง ซึ่งต่างจากการศึกษาในภาคต้นที่นิสิตจะต้องเรียนวิชาบังคับพื้นฐานทั่วไปที่ตนไม่สนใจ และเมื่อพิจารณาจากทั้งสองภาคเรียนก็พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจน์ สะเพียรชัย (พจน์ สะเพียรชัย ม.ป.ป. : 1-33) ที่พบว่าเพศไม่มีผลต่อการเรียนของนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ. 2504

✧ ผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกอันหนึ่งคือ นิสิตที่มีประสิทธิผลในการทำงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน สูงกว่านิสิตที่ไม่มีประสิทธิผลในการทำงาน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าระบบการศึกษาในระดับปริญญาโทนั้นแตกต่างจากระบบการศึกษาในระดับปริญญาตรี เพราะการศึกษาในระดับนี้ต้องการมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ดังนั้นบุคคลที่มีประสิทธิผลด้านการปฏิบัติงานมาแล้วเป็นระยะเวลาพอสมควร สามารถนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดย ชุมพล สุรินทร์สาสมบูรณ์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 147-148)

ได้แสดงความคิดเห็นว่านิสิตที่มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงานมาแล้วก็จะแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนเลย นอกจากนี้หลักสูตรในระดับปริญญาโทนั้นต้องใช้ความสามารถทางการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นนิสิตปริญญาโทที่มีประสบการณ์ในการทำงานจึงสามารถใช้ประสบการณ์และเหตุผลเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยสิ่งเหล่านี้จะช่วยเอื้อต่อการเรียนของนิสิต

สำหรับผลการวิจัยที่พบว่านิสิตปริญญาโทที่มีสถานภาพต่างกันในเรื่องสถานภาพการสมรส ลำดับที่การเกิด ระดับการศึกษาของบิดามารดา จำนวนครั้งที่สมัครเข้าศึกษา และลักษณะการมาศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนไม่แตกต่างกันนั้น ไม่ตรงกับสมมุติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาในระดับนี้เป็นการศึกษาชั้นสูง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพเหล่านี้จึงไม่มีผลต่อการเรียน เพราะการศึกษาระดับนี้ต้องอาศัยความรับผิดชอบในตนเองมากกว่า และการที่นิสิตจะศึกษาได้ถึงระดับนี้ ไม่ว่าจะเป็นลูกคนที่เท่าไร หรือบิดามารดามีการศึกษาระดับใด สมัครเข้าศึกษาต่อก็ครั้ง หรือมีลักษณะการมาศึกษาต่าง ๆ กันก็ตาม ต้องมีความมานะพยายามในการเรียนที่คล้ายคลึงกัน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คณะนอสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทศนคติและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท

2.1 ผลจากการวิจัยพบว่า ในกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว ในภาคต้นพบว่า อายุ คณะนอสอบคัดเลือกวิชาเอก คณะนอสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ การยอมรับในตัวครู และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่ตั้งไว้บางส่วน โดยอายุมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น กล่าวคือนิสิตปริญญาโทที่มีอายุน้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต้นสูง ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง เช่นการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2514 : 49-59) ที่พบว่าคณะนอเฉลี่ยสะสมของนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา กับอายุมีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตอายุน้อยได้คะแนนเฉลี่ยสะสมสูง และนิสิตที่มีอายุมากได้คะแนนเฉลี่ยสะสมน้อยและจากการวิจัยในเรื่องนิสิตนักศึกษากับการศึกษาในมหาวิทยาลัยก็พบผลในทำนองเดียวกันว่า นักเรียนที่มีอายุน้อยมีความสามารถในการสอบ ม.ศ. 5 และในการศึกษาปีแรกในมหาวิทยาลัยสูงกว่านักเรียนที่มีอายุมาก (แครฟท์. ม.ป.ป. : 66) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลักษณะที่ว่า ถ้าเป็นกลุ่มอายุน้อยแล้วส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในขณะที่กลุ่มอายุมาก ส่วนใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สูงเท่าใด (จิตราภา กุลทลบุตร 2523 : 48) ซึ่งพบผลแบบเดียวกันนี้ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กุญชร 2527 : 63) แต่เมื่อพิจารณาในการศึกษาภาคปลายและทั้งสองภาคเรียนพบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งผลการวิจัยในส่วนนี้จะสอดคล้องกับผลการวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว เช่น ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงพบว่าอายุเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถมาจำแนกกลุ่มของบัณฑิตระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญ (ศศิธร แม่นสงวน 2523 : 59) เช่นเดียวกับการศึกษาของ นันทนา รัตนอาภา ที่พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร ของครุศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (นันทนา รัตนอาภา 2526 : 117) แต่เมื่อศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตที่ออกกลางคัน และนิสิตที่สำเร็จการศึกษาในต่างประเทศ พบว่าอายุในขณะที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่แตกต่างกันระหว่างนิสิต 2 กลุ่ม โดยพบว่าพวกที่มีอายุมากกว่าจะประสบผลสำเร็จในการศึกษา (Dennis. 1981 : 1508-A)

ตัวแปรที่เกี่ยวกับผลการเรียนเดิม และผลการสอบคัดเลือกนั้นพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ผลการวิจัยที่ค้นพบนี้สอดคล้องกับ ผลการวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระดับปริญญาตรี เช่น การศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในคณะครุศาสตร์ ปรภทวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับคะแนนที่นิสิตเหล่านี้ได้รับในขณะศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมากที่สุด คือ $r = .82$ และวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับผลการเรียนในมหาวิทยาลัย ในคณะครุศาสตร์ ปรภทอักษรศาสตร์คือ $r = -0.03$ (ภิญโญ สารม.ป.ป. : 1-33) เช่นเดียวกับการศึกษาวิจัยของ ประคอง กรรณสูตร ที่ต้องการทราบว่า การสอบ ม.ศ. 5 และการสอบรวมเพื่อเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้นมีผลแท้จริงเพียงใด โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ แผนกอักษรศาสตร์ พ.ศ. 2507 ก็พบผลในทำนองเดียวกันว่า คะแนนที่นิสิตเหล่านั้นสอบได้เมื่อเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผลการเรียนในระดับชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ในมหาวิทยาลัย และคะแนนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด ส่วนภาษาไทยเป็นตัวทำนายที่เลวที่สุด (ประคอง กรรณสูตร ม.ป.ป. : 1-30) สำหรับการวิจัยที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พบผลเช่นเดียวกันว่าผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาเป็นตัวแปรที่มีความหมายต่อผลการเรียนในมหาวิทยาลัยมากที่สุด (Thumchai. 1969 : 240-241) และในการศึกษาเกี่ยวกับคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษาพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกมีความสัมพันธ์กับคะแนนเฉลี่ยสะสม 6 ภาคเรียนแรกในบางวิชาเอก บางวิชาเอกไม่มีความสัมพันธ์ หรือมีความสัมพันธ์ในทางลบ (ฤกษ์ดี จินตณสนธิ 2514 : 46-47 ธัญญะ ธนธานี 2516 : 66-69 และรัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์ 2522 : 41-66) การศึกษาวิจัยในระยะหลัง ๆ ก็พบผลทำนองเดียวกันนี้ว่าคะแนนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จิตราภา กุลชลบุตร 2523 : 45) สำหรับการศึกษาวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค้นพบผลที่ตรงกัน

ว่าเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีมีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาโท (นันทนา รัตนอาภา 2526 : ง-ฉ และกฤษณีย์ อุทุมพร : ง-ฉ) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศ ที่พบว่า พื้นความรู้เดิมหรือเกรดเฉลี่ยก่อนเข้าศึกษา และคะแนนสอบคัดเลือก มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี จากการศึกษาวิจัยต่อไปถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย พบว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรียังคงมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย ($r = .15$) แต่ค่าสหสัมพันธ์ลดลง ซึ่งเป็นข้อที่น่าสังเกตว่า ในการพิจารณาคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น นอกจากพิจารณาจากคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกแล้วควรพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีประกอบด้วย เนื่องจากมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการเรียนในระดับปริญญาโทในภาคต่าง ๆ มากกว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีนั้นเป็นตัวแทนของความรู้ ความสามารถของนิสิตมาเป็นเวลานานพอสมควรมากกว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ซึ่งเป็นตัวแทนเนื้อหาความรู้ทั่วไปบางส่วนเท่านั้น จึงมีส่วนเกี่ยวข้องเฉพาะในระยะแรกของการเรียนในระดับปริญญาโทเบื้องต้น ($r = .29$) ซึ่งเนื้อหาวิชาที่ศึกษาในภาคต้น ส่วนมากจะประกอบด้วยรายวิชาพื้นฐานทั่วไปและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิชาเอกนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วในการศึกษาภาคปลาย รายวิชาที่ศึกษามีความละเอียดลึกซึ้งกว่าภาคต้น ดังนั้นคะแนนสอบคัดเลือกซึ่งเป็นตัวแทนของเนื้อหาความรู้ทั่วไปในวิชาเอกนั้น จึงมีความเกี่ยวพันกันน้อยกว่าในภาคต้น ($r = .06$) และน้อยกว่าความรู้ความสามารถของบุคคลที่สะสมไว้มานานแล้ว แต่เมื่อพิจารณาจากทั้งสองภาคเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ยังคงมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน

ตัวแปรอีกกลุ่มหนึ่งคือทัศนคติและนิสัยในการเรียน พบว่า เจาะทัศนคติในการเรียนเรื่องการยอมรับในตัวครู และนิสัยในการเรียนเรื่องการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา ที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ผลการวิจัยที่พบเช่นนี้สอดคล้องกับการวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาในทำนองเดียวกัน เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พบว่า นิสิตที่มีทัศนคติที่ดีต่อวิทยาลัยย่อมมีผลการเรียนดีด้วย (อานวย เลิศขยันดี 2514 : 92) สำหรับการศึกษาองค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางสติปัญญา เพื่อพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา พบว่า ตัวแปรทางด้านทัศนคติที่ประการคือ ทัศนคติต่อมหาวิทยาลัย ต่อการเรียน ต่ออาจารย์ผู้สอน และต่อวิชาชีพครูนั้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการเรียนก็คือ ทัศนคติต่อการเรียน และวิชาที่เรียน (อวยชัย วิสุวรรณ 2521 : 51-53) นอกจากนี้ในการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ ส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาทของอาจารย์ 5 องค์ประกอบ คือ ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิต วิธีสอน บุคลิกภาพของอาจารย์ ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อวิชาที่สอน และการประเมินผล (จินตนา มาพวง 2520 : 59-60) ดังนั้นในการที่นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อ

การยอมรับในตัวอาจารย์ในบทบาทที่เหมาะสมดังกล่าวมาก นิสิตก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง บทบาทของอาจารย์ผู้สอนซึ่งเป็นที่ต้องการของนิสิต จากการวิจัยหลายเรื่องมีลักษณะที่คล้ายกันเช่น มีความรู้ ความสามารถ ด้านเนื้อหาวิชา มีความเที่ยงตรงยุติธรรม ยอมรับความคิดเห็นของนิสิต เป็นกันเองกับนิสิต ถ่ายทอดความรู้ ได้ดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 963, 997-988 ประพัฒน์ จำปาไทย 2525 : 156-161 และสำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 133-140) สำหรับการวิจัยในต่างประเทศก็พบผลเช่นเดียวกันว่า ทักษะและนิสัยในการเรียน มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี (Brown and Holtzman 1956 : 214-217, Cowell and Entwistle 1971 : 85-89, Diener. 1970 : 396-400, and Lum. 1960 : 109-115) ส่วนการศึกษาวิจัยในประเทศไทยในเรื่องการศึกษาศาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน ก็พบว่าสาเหตุที่นิสิตต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน เนื่องจากการแบ่งเวลาไม่เหมาะสม และไม่ตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาและคณะที่เรียน นอกจากนี้ยังมีพื้นฐานความรู้และสติปัญญาไม่ดีพอ และมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2523 : 68-82) นอกจากนี้ ในการวิจัยของ วรณา ปุณฺโฑ ได้กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตจะสูงหรือต่ำย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ อาจารย์และนิสิตนักศึกษา ถ้าอาจารย์มีความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิตนักศึกษา และนิสิตนักศึกษามีความสามารถในการเรียนหรือศึกษาหาความรู้ ย่อมจะทำให้มหาวิทยาลัยประสบผลสำเร็จในการผลิตบัณฑิตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวนกว่า 50% มีพฤติกรรมการเรียนที่เป็นลักษณะที่ดีของวิธีศึกษาเกือบเป็นประจำหรือเกือบทุกครั้ง 21 ข้อในเรื่องมีมานะตั้งใจเรียน ตั้งใจฟัง ไม่ยอมขาดเรียน รับผิดชอบส่งงานทันกำหนดเวลา ทำความเข้าใจก่อนลงมือทำ เตรียมอุปกรณ์การเรียนพร้อมเสมอ จดงานหรือขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญ พยายามทำความเข้าใจและจำได้ดี แบ่งเวลาศึกษาแต่ละวิชาอย่างทั่วถึง จับใจความสำคัญและทบทวนในการอ่าน วางแผนดูหนังสือเตรียมสอบ วิชาที่ไม่ชอบก็พยายามเรียนและทำงานจนเสร็จ เวลาสอบอ่านคำชี้แจงและคำสั่งจนเข้าใจ วางโครงเรื่องสั้น ๆ ก่อนลงมือเขียนตอบ แบ่งเวลาตอนท้ายอ่านและตรวจคำตอบก่อนส่งอาจารย์ นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนี้มีพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเกือบทุกข้อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 963) ซึ่งพฤติกรรมการเรียนเหล่านั้นก็คือ วิธีการทำงานที่ดี และการหลีกเลี่ยงการผัดเวลายื่นเอง

ส่วนตัวแปรในเรื่องปัญหาส่วนตัวด้านต่างๆ พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านต่างๆ เหล่านั้นน้อยมาก หรือแทบไม่มีเลย (ดูในภาคผนวก ก. ตาราง 9-16) ทำให้กลุ่มนี้มีความคล้ายคลึงกันในเรื่องปัญหาต่างๆ จึงไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท

แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละวิชาเอกพบว่า ปัญหาส่วนตัวที่มีความถี่ที่พบบ่อยครั้งว่ามีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคต่างๆ ก็คือ ปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ด้านการ

ปรับตัวในทางการเรียน ปัญหาด้านห้องสมุด ปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตร (ดูในตาราง 18-21, 26, 27 และ 29 ภาคผนวก ก.) กล่าวคือ ถ้านิสิตปริญญาโทในวิชาเอกประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา บริหารการศึกษา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาศาสตร์การศึกษา ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ มีปัญหาด้านนี้มาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทต่ำตามด้วย หรือถ้านิสิตปริญญาโทในวิชาเอกดังกล่าวมีปัญหาด้านนี้น้อย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทสูงตามด้วย เช่นในเรื่องอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของบุคคลนั้น ๆ ด้วย จากแนวความคิดของ สนิกก์ และ โคมบ์ส (Snygg and Combs) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาในกลุ่มฟิโนมิโนโลยี (Phenomenology) ที่เชื่อว่า พฤติกรรมของคนเกิดจากตัวบุคคล สิ่งแวดล้อม และภาวะปัจจุบัน คือในระหว่างที่มีพฤติกรรมในแนวใดแนวหนึ่ง สาเหตุจะเนื่องมาจากว่าในขณะที่บุคคลมีการรับรู้ ความคิด ความรู้สึก หัตถ์คตติ คำนิยม และแรงขับจากสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นแล้วปรากฏออกมาในรูปของพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่งการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการเรียนรู้จะต้องเปลี่ยนที่การรับรู้ของเขา (จิตรา วสุวานิช 2520 : 85) ดังนั้น การที่นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น เกี่ยวข้องกับการที่นิสิตรับรู้หรือมองตนเองไปในทางที่ไม่ดี เห็นว่าตนเองมีความล้มเหลว ท้อแท้ในชีวิต ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเกียจคร้าน เป็นต้น ส่วนนิสิตที่มีความรู้สึกดีต่อตนเองในทางที่ดี กล่าวคือ ไม่มีปัญหาในทางด้านอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง มองเห็นคุณค่าในตนเอง เห็นว่าตนเองมีความสำคัญ มีความสามารถ ไม่มีปมด้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มีความวิตกกังวล ไม่มีความเกียจคร้าน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้นิสิตมีความพร้อมที่จะศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ จึงมีส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามด้วย ในปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งข้อค้นพบครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาหลายชิ้นที่พบผลการวิจัยในทำนองเดียวกันว่า นักศึกษาที่เรียนจบ มีลักษณะที่เชื่อมั่นในตนเอง มีความยอมรับตนเองสูง มีสติมั่นคง มีความสามารถ มินิสัยในการเรียนดี มีปัญหาทางด้านส่วนตัว ครอบครัวย และการปรับตัวน้อยกว่า นักศึกษากลุ่มที่ตกออกกลางคัน (Peterson. 1967 : 2076 - A) และยังพบอีกว่า ผู้ที่ปรับตัวได้จะพบความสำเร็จทางการเรียนสูง (Goldman. 1968 : 307-310) นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาส่วนตัวด้านการปรับตัวในทางการเรียน มีความสัมพันธ์ในทางลบกับสัมฤทธิ์ผลของนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสามารถใช้นำมาพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งสองกลุ่มได้ด้วย (อรพินทร์ นิมิตร-นิวัฒน์ 2522 : ง-ฉ) ส่วนปัญหาด้านห้องสมุด ที่พบว่ามีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยยืนยันคำกล่าวที่ว่า ในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น การบริการวิชาการที่สำคัญและจำเป็นมากที่สุด คือ ห้องสมุด เพราะการศึกษาในระดับนี้เน้นเพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นผู้มีภูมิปัญญา เป็นนักค้นคว้าวิจัย นักวิชาการ นักบริหาร และผู้ประกอบการวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 141) ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องค้นคว้า และศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองเป็นอย่างมาก และแหล่งที่จะช่วยผู้เรียนให้สามารถค้นคว้าได้อย่างเต็มที่ก็คือ ห้องสมุด จึงทำให้ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนหรือไม่

สำหรับปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตร ก็เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือถ้านิสิตปริญญาโทวิชาเอกนั้น ๆ มีปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตรน้อย ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของ โคแกน (Cogan) ซึ่งศึกษาถึงองค์ประกอบบางด้านเกี่ยวกับอาจารย์ พบว่าความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา หรืออาจกล่าวอีกในหนึ่งว่านิสิตมีปัญหาด้านอาจารย์น้อย จะทำให้การเรียนของนิสิตนักศึกษาดีขึ้น ยิ่งอาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากเท่าใด นิสิตนักศึกษาจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้สูงถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิตนักศึกษา การที่นิสิตนักศึกษามีความศรัทธาในตัวอาจารย์ จะช่วยให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำซึ่งจะมีผลทำให้ผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาดีขึ้น (Cogan, 1957 : 135-139) และจากการศึกษาของรอดนีย์ ทิฮาร์ทเนท (Rodney T. Hartnett) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาทางวิจัยระดับผู้ใหญ่ (Senior Research Psychologist) ได้ค้นพบว่านิสิตบัณฑิตศึกษาต้องการที่พึ่งทางใจมาก และขาดที่พึ่งทางใจมากด้วย เพราะฉะนั้นเขาต้องพึ่งพาอาศัยอาจารย์มาก ดังนั้นนิสิตบัณฑิตศึกษาจึงเห็นว่าประสิทธิภาพของการศึกษาของเขาประการแรกขึ้นอยู่กับ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวเขากับอาจารย์ที่ควบคุมดูแลเขาอยู่ (กานดา ณ ถลาง และคนอื่น ๆ 2522 : 55) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จินตนา มาพวง ซึ่งศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตและอาจารย์พบว่าตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา มี 5 ตัวประกอบ คือ ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนิสิตดี วิธีสอนอาจารย์ถูกต้องเหมาะสม บุคลิกภาพของอาจารย์ทางวิชาการดี ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อวิชาที่สอน และการประเมินผล (จินตนา มาพวง 2520 : 59-60) หรืออาจกล่าวได้ว่าองค์ประกอบในด้านอาจารย์เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย ส่วนปัญหาด้านหลักสูตรเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผลการค้นพบครั้งนี้ช่วยยืนยันความคิดเห็นของคณะอาจารย์ที่สอนระดับบัณฑิตศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศไทย ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบัณฑิตศึกษาของไทยในปัจจุบันว่าประสบปัญหาใหญ่ 6 ประการ คือ ปัญหาด้านคุณภาพของอาจารย์ ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านคุณภาพของบัณฑิต ปัญหาด้านวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายของการจัดบัณฑิตศึกษา ปัญหาด้านการประสานงาน และปัญหาด้านหลักสูตร (รายงานการประเมินผลการสัมมนา 2522 : 185) ดังนั้นการที่นิสิตเห็นว่าหลักสูตรมีปัญหา ไม่สอดคล้องหรือสนองตอบความต้องการของตน สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งเกี่ยวกับการที่นิสิตไม่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายที่หลักสูตรวางไว้เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการเรียนรู้

สำหรับวิชาเอกการมัธยมศึกษา และพลศึกษา พบว่าปัญหาด้านบ้านและครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลาย กล่าวคือ นิสิตปริญญาโทวิชาเอกดังกล่าว ถ้ามีปัญหาด้านบ้านและครอบครัวมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายต่ำด้วย ที่เป็นเช่นนั้น

อาจเนื่องมาจากนิสิตกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำนั้นส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด มีครอบครัว มีภาระที่ต้องรับผิดชอบดูแลเอาใจใส่ครอบครัว ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบในการเรียนได้เต็มที่ ซึ่งปัญหานี้ก็เป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งที่บุคคลที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญอันนี้ด้วย. เนื่องจากมีงานวิจัยที่สนับสนุนข้อค้นพบนี้อีกเรื่องหนึ่งว่า ตัวประกอบหนึ่งที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เกรดเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ คือ ปัญหาครอบครัว (ประมาณ ชูชีพพัฒน์ 2529 : 116) และในวิชาเอก พลศึกษายังพบอีกด้วยว่า ปัญหาสุขภาพมีความสัมพันธ์ในทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท ดังนั้นในวิชาเอกนี้ปัญหาสุขภาพจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัฐพันธุ์ กาญจนรังสรรค์ ที่พบว่าคะแนนสมรรถภาพสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิชาเอกพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ และคะแนนทดสอบสมรรถภาพร่วมกับคะแนนแบบทดสอบบุคลิกภาพสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตวิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เช่นกัน (รัฐพันธุ์ กาญจนรังสรรค์ 2522 : 41-66)

อย่างไรก็ตามในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ในแต่ละวิชาเอกจะเห็นว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในแต่ละวิชาเอกนั้นไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากัน และเป็นที่น่าสังเกตว่าถ้าวิชาเอกใดมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าสูง ส่วนวิชาเอกใดมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างมาก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าต่ำ

2.2 ผลจากการวิจัยพบว่า ในกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ ในภาคต้นพบว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 คะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่ตั้งไว้บางส่วน โดยที่ตัวแปรทางด้านสถานภาพไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนในกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ (วิชาเอกวัดผลการศึกษา วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ และวิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์)

ตัวแปรเกี่ยวกับผลการเรียนเดิม และผลการสอบคัดเลือก นั้นพบว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ส่วนคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้นเท่านั้น การอภิปรายผลนั้นได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 2.1 ดังนั้นในการอภิปรายในหัวข้อนี้จะอภิปรายเฉพาะผลการวิจัยที่ต่างจากการค้นพบข้อ 2.1 เท่านั้น จากการวิจัยพบว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคปลายและทั้งสองภาคเรียน อาจเนื่องมาจากการเรียนในวิชาเอกเหล่านี้ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นสิ่งจำเป็นในทางด้านการใช้ภาษาเพื่อการพูดและการเขียน การแสดงออกซึ่งความคิดเห็น การวิจารณ์และการติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม ถ้านิสิตมีความสามารถในการใช้ทักษะเหล่านี้มาก ก็มีโอกาที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 117-127) ที่ค้นพบว่า ปัญหาที่

สำคัญมากในทัศนะของคณาจารย์ ได้แก่ ปัญหาทัศนคติทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื่องจากนิสิตไม่รู้จักการใช้ภาษาเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ และภาษาพูดก็ไม่รู้จักพูด อภิปรายไม่เป็น

ตัวแปรในเรื่องปัญหาส่วนตัว พบว่าปัญหาด้านอาจารย์ และปัญหาด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท โดยปัญหาด้านอาจารย์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน แสดงว่านิสิตที่มีปัญหาด้านอาจารย์มาก จะมีผลการเรียนดีด้วยและในทางกลับกัน ถ้านิสิตคนใดที่มีปัญหาด้านอาจารย์น้อย ก็จะมีผลการเรียนไม่ดีเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตที่เรียนดีนั้นคาดหวังในตัวอาจารย์ผู้สอนไว้มาก เมื่อไม่เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้เท่าที่ควร จึงเกิดปัญหาในด้านอาจารย์ขึ้น ดังเช่น จากการศึกษาวิจัยของ อุทุมพร ทองอุไทย และทองอินทร์ วงศ์โสธร (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 133-140) เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ คณาจารย์ยอมรับว่าลักษณะการเรียนการสอนในปัจจุบันที่เป็นอยู่ไม่ใช่แบบฉบับลักษณะการเรียนการสอนที่ต้นตอการจะเป็น โดยที่คณาจารย์และนิสิตมองสภาพลักษณะการเรียนการสอนที่ควรจะเป็นคล้ายคลึงกัน เช่น คณาจารย์ควรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัยกว้างขวางถูกต้อง ขวนขวายหาความรู้ให้กับตนเอง มีการเตรียมการสอนอย่างดี กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนไว้ชัดเจน และสนับสนุนให้นิสิตคิดเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 151-167) ที่พบว่านิสิตส่วนใหญ่ต้องการหรือคาดหวังให้ผู้สอนมีประสบการณ์ในวิชาที่สอน มีความรู้เนื้อหา และมีการเตรียมการสอนต่างๆ ดี อาจารย์และนิสิตมีความสัมพันธ์กันดี มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน ส่วนปัญหาด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น โดยที่นิสิตที่มีปัญหาด้านหลักสูตรมากจะมีผลการเรียนดีด้วย และในทางกลับกัน ถ้านิสิตคนใดที่มีปัญหาด้านหลักสูตรน้อย ก็จะมีผลการเรียนไม่ดีเช่นเดียวกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในระยะแรกนั้นนิสิตที่เรียนดีนั้นเป็นผู้เอาใจใส่และสนใจในการเรียน และเมื่อได้เข้ามศึกษาในหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงจากระบบเดิม จึงเกิดความขัดแย้งขึ้นมากในเรื่องดังกล่าวนี้มากกว่านิสิตที่มีผลการเรียนต่ำ หรืออาจเป็นไปได้เช่นเดียวกับเหตุผลที่กล่าวไว้แล้วในปัญหาด้านอาจารย์ กล่าวคือ นิสิตที่เรียนดีนั้นคาดหวังในตัวหลักสูตรไว้มาก เมื่อไม่เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้เท่าที่ควรจึงเกิดข้อขัดแย้งในเรื่องหลักสูตรขึ้น ดังเช่นจากงานวิจัยหลายเรื่อง นิสิตส่วนใหญ่ต้องการความรู้ที่นำไปปฏิบัติหรือใช้งานได้ พร้อมๆ กับความรู้ที่เป็นความรู้ใหม่ทันสมัย (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 151 - 167)

ส่วนตัวแปรกลุ่มทัศนคติและนิสัยในการเรียน สำหรับกลุ่มที่สอบวิชาเอกทั้งสองฉบับพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า นิสิตที่สามารถเข้าปศึกษาในระดับปริญญาโทในกลุ่มนี้ได้ นั้น ส่วนใหญ่จะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทัศนคติและนิสัยในการเรียน หรือหลักสูตรวิชาเอกในกลุ่มนี้เอื้อต่อ

การที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนเหมือนกัน ฉะนั้นตัวแปรในกลุ่มนี้จึงไม่สามารถบ่งชี้ถึงความสามารถทางการเรียนได้

เมื่อพิจารณาในแต่ละวิชาเอกแล้ว ผลการวิจัยที่ค้นพบส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับที่เสนอในกลุ่มรวม จึงไม่นำมาอภิปรายไว้ ณ ที่นี้

2.3 ผลจากการวิจัย พบว่า ในกลุ่มที่ไม่สอบวิชาเอก คือวิชาเอกวิทยาศาสตร์ศึกษา พบว่า ระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญาตรกับการเข้าศึกษาต่อ และปัญหาด้านห้องสมุดมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่ตั้งไว้บางส่วน โดยที่ตัวแปรทางด้านสถานภาพ มีเพียงตัวเดียวคือระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญาตรกับการเข้าศึกษาต่อ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งผลจากการวิจัยที่ค้นพบในกลุ่มที่ไม่สอบวิชาเอกนั้นเป็นเครื่องยืนยันว่าระยะเวลาในการทำงาน หลังจากจบปริญาตรมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลการเรียน ถ้ามีระยะเวลาในการทำงานหลังจบปริญาตรมาก ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามไปด้วย ซึ่งเกี่ยวข้องกันมากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาทำงานกับผลการเรียน โดยการศึกษาหลังจากจบปริญาตรอาจมีส่วนช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานให้เพิ่มพูนขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพตามระยะเวลา ซึ่งอาจมีผลสืบเนื่องถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระยะต่อมาด้วย ดังนั้นในการพิจารณารับนิสิตเข้าศึกษาต่อในวิชาเอกนี้ จึงควรคำนึงถึงระยะห่างระหว่างความสำเร็จปริญาตรกับการเข้าศึกษาต่อ ประกอบกับหลักเกณฑ์อื่น ๆ

ตัวแปรเกี่ยวกับผลการเรียนเดิม และผลการสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษนั้น พบว่า ตัวแปรดังกล่าวนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญาตรนั้น กลุ่มวิชาเอกนี้ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท แทนคะแนนสอบวิชาเอก ดังนั้นนิสิตที่ได้รับการคัดเลือกให้ศึกษาต่อ จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญาตรอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ความสามารถต่างๆในทางวิชาการจึงอยู่ในระดับเดียวกันด้วย ผลการเรียนจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวแปรนี้ สำหรับคะแนนวิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษเนื่องจากกลุ่มนี้มีความสามารถระดับเดียวกัน จึงอาจทำให้ตัวแปร 2 ตัวนี้ไม่มีผลต่อผลการเรียน

สำหรับตัวแปรปัญหาด้านห้องสมุดที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ได้อภิปรายไว้แล้วในข้อ 2.1 ส่วนตัวแปรกลุ่มทัศนคติและนิสัยในการเรียน ที่พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนก็อาจเนื่องมาจากนิสิตกลุ่มนี้มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันมาก อาจเนื่องมาจากเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญาตรสูง ดังนั้นทัศนคติและนิสัยในการเรียนก็จะมีลักษณะที่เหมือนกัน ฉะนั้นผลการเรียนจึงไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวแปรเหล่านี้

3. การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท

ผลจากการวิจัยพบว่าตัวพยากรณ์บางตัวสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโทได้ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้ ในที่นี้จะอภิปรายผลโดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสองภาคเรียนเป็นหลัก ตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 กลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว พบว่ามีกลุ่มตัวพยากรณ์เพียง 4 ตัว จาก 20 ตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลาและด้านวิธีการทำงานเรียงตามลำดับ จากผลการวิจัยที่ค้นพบจะเห็นว่าคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทมากกว่าตัวพยากรณ์ตัวอื่นๆ เนื่องจากเป็นตัวพยากรณ์ที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ โดยนิสิตที่ได้คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกสูง ก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทสูงด้วย หรือในทางกลับกันถ้านิสิตคนใดได้คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกต่ำก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทต่ำด้วย ผลที่ได้นี้เป็นเครื่องยืนยันว่า คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก มีความสำคัญมากในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องตรงกับความต้องการของการบัณฑิตศึกษาซึ่งมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) และมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะเสริมสร้างความรู้ลึกซึ้งในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งให้เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ ประกอบกับการ เน้นให้บัณฑิตเป็นนักวิชาการที่มีความสามารถทางวิชาการสูงพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาของตนได้ (วิจิตร ศรีสอ้าน 2522 : 22-26) ดังนั้นคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกจึงเป็นตัวแทนของความรู้ความสามารถในสาขาวิชานั้น ในการคัดเลือกบุคคลให้มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของการบัณฑิตศึกษาในเบื้องต้น สำหรับการค้นพบครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ 2528 : 64) ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเน้นการเรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงตอน ช่วงตอนแรกเป็นการจัดให้เรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานในคณะวิทยาศาสตร์และช่วงตอนหลังเป็นการจัดให้เรียนวิชาชีพในคณะอื่น พบว่าผลการเรียนในคณะวิทยาศาสตร์ซึ่งถือเอาคะแนนรวมทุกวิชาของปี 1 กับปี 2 มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนคณะอื่นที่เป็นผลการเรียนแต่ละปี และผลการเรียนตลอดหลักสูตรวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยหลายเรื่องยืนยันว่า คะแนนสอบคัดเลือกนั้นมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี (ภิญโญ สารม ม.ป.ป. : 1-3, ฤกษ์ดี จินตสนธิ 2515 : 46-47, รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์ 2522 : 9-62 และพงศ์ธร โพธิ์พลศักดิ์ 2527 : ง-ช) นอกจากนี้ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทยังพบด้วยว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี เป็นตัวพยากรณ์อีกตัวหนึ่งที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลการเรียน ข้อค้นพบในเรื่องนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่รายงาน ว่าเกรดที่ได้รับผ่านมาแล้วจะเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีตัวหนึ่งต่อเกรดที่จะรับต่อไป กล่าวคือเกรดเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการเรียนชั้น

มหาวิทยาลัย หรือเกรดเฉลี่ยระดับปริญญาตรีเป็นตัวองค์ประกอบที่สำคัญตัวหนึ่งในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับปริญญาโท (จิตรภา กุลชลบุตร 2523 : 45, นันทนา รัตนอาภา 2526 : ง-ฉ, ฤทธิชัย อุทุมพร 2527 : ง-จ, Long. 1960 : 1100, Scannell. 1960 : 130-133, and Keefer. 1969 : 53-56) โดยที่ตัวพยากรณ์คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีสามารถร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทได้ร้อยละ 7.4 โดยตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัวนี้เป็นการวัดพฤติกรรมด้านความรู้ความคิด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีและงานวิจัยหลายเรื่องที่กำลังกล่าวว่าคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านดังกล่าวนี้จะส่งผลมากที่สุดในการอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Klausmeir. 1961 : 28 - 29, and Bloom. 1976 : 167-176) นอกจากนี้คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีที่เป็นกลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทแล้วยังมีนิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา และด้านวิธีการทำงานเป็นตัวพยากรณ์ 2 ตัวสุดท้ายที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียน ผลการวิจัยที่ค้นพบนี้ตรงกันบางส่วนกับงานวิจัยต่างประเทศ ที่พบว่าทั้งทัศนคติและนิสัยในการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรีได้ (Brown and Holtzman 1965 : 22, Cowell and Entwistle. 1971 : 85-89) นอกจากนี้ในการศึกษาของ ไคเนอร์ ที่ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างจำนวน 138 คน ที่ศึกษาในชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ของมหาวิทยาลัยอาร์แคนซอ ออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผลสัมฤทธิ์สูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ พบว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนดีกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (Diener. 1970 : 396 - 400) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณา ปุณฺโฑติ ที่พบผลในลักษณะเดียวกันว่า นิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวนกว่า 50% มีพฤติกรรมการเรียนที่เป็นลักษณะที่ดีของวิธีศึกษาเกือบเป็นประจำหรือเกือบทุกครั้ง มากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 963) แต่ข้อค้นพบนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของลัม ที่ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติและนิสัยในการเรียน ระหว่างนิสิตหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติและนิสัยในการเรียนไม่แตกต่างกัน (Lum. 1960 : 109-115) แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยส่วนใหญ่พบผลที่สอดคล้องตรงกันว่า นิสัยในการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาระดับสูงนั้น ระบบการเรียนเอื้อต่อการที่ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบในตนเอง ดังนั้นผู้เรียนที่มีนิสัยในการเรียนที่ดี กล่าวคือมีนิสัยที่จะไม่หลีกเลี่ยงการงาน ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง มีความรับผิดชอบ รู้จักแบ่งเวลาในการทำงาน มีวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ขยันอ่านท่องตำรา ค้นคว้าประจำ ก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่า ซึ่งนิสัยในการเรียนนั้นเป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงและพัฒนาขึ้นได้ ถ้าได้รับการฝึกหัด และการแนะแนว (Stick and John. 1977 : 478-481, Brown and others. 1971 : 285 - 289) จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทของกลุ่มที่สอบวิชาเอกเพียงฉบับเดียว คือคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอก ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนระดับปริญญาตรี และนิสัยในการเรียนซึ่งผลการวิจัยที่ค้นพบครั้งนี้สอดคล้องกับหลักการที่จะอธิบายประสิทธิภาพการเรียนรู้อย่างไร ซึ่งกล่าวว่าคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการจะอธิบายถึงประสิทธิภาพการเรียนรู้อย่างไร (Klausmeir. 1961 : 28-29) และตรงกับงานวิจัยบางส่วนของบลูม ซึ่งพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร ตัวแปรแรกคือพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ตัวแปรที่สองคือคุณลักษณะทางด้านจิตใจ และตัวแปรตัวสุดท้ายคือคุณภาพของการสอน (Bloom. 1976 : 167-176) และสอดคล้องกับการศึกษาของแมดดอกซ์ ที่พบว่าความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางสติปัญญา และความสามารถประมาณร้อยละ 50-60 ประสิทธิภาพและนิสัยในการเรียนที่ดีประมาณร้อยละ 30-40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมประมาณร้อยละ 10-15 (Maddox. 1963 : 9) นอกจากนี้ในการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการเรียนและการสอนที่มีประสิทธิภาพในมหาวิทยาลัยก็มีผลการวิจัยบางส่วนที่ตรงกับผลการวิจัยในครั้งนี้ โดยที่อาจารย์กับนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างต่างกัน มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียน สาเหตุที่มีความสำคัญมากที่สุด และรองลงไปในระดับที่ 1 ถึง 5 คือ วิธีเรียน วิธีสอน พื้นความรู้เดิมระดับมัธยมปลาย ทักษะของนิสิตนักศึกษาต่อคุณค่าของการศึกษา และความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 963) สำหรับการค้นพบครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบทางด้านพื้นความรู้เดิมคะแนนสอบคัดเลือก และองค์ประกอบทางด้านนิสัยในการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท แต่อิทธิพลที่พบนี้สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทได้เพียงประมาณร้อยละ 12 ดังนั้นส่วนที่เหลืออาจเป็นความสำคัญหรืออิทธิพลในทางตรงหรือทางอ้อมของตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทของนิสิต ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้ศึกษา

3.2 กลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ พบว่ามีกลุ่มตัวพยากรณ์เพียง 3 ตัวจาก 21 ตัวพยากรณ์ ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโททั้งสองภาคเรียนคือ คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 ปัญหาด้านอาจารย์ และรายได้ เรียงตามลำดับ โดยที่คะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทมากกว่าตัวพยากรณ์ตัวอื่น ๆ เนื่องจากเป็นตัวพยากรณ์ ที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ที่เข้าสู่สมการพยากรณ์ ซึ่งการอภิปรายผลเกี่ยวกับตัวพยากรณ์ตัวนี้ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 3.1 ตัวพยากรณ์ที่เข้าสู่สมการอันดับที่ 2 คือปัญหาด้านอาจารย์ ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณ ปุณโธติ ที่พบว่าประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ อาจารย์และนิสิตนักศึกษา โดยอาจารย์ต้องมีความสามารถในการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้กับนิสิตนักศึกษา และอาจารย์กับนิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำต่างกัน มีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า สาเหตุที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนมากส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับวิธีเรียน วิธีสอน และความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างอาจารย์กับนิสิตนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 963) เช่นเดียวกับงานวิจัย

ของไพฑูรย์ สินลารัตน์ ที่ค้นพบว่าองค์ประกอบที่ทำให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียนมากที่สุดตามทัศนะของนิสิตเอง เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่าขึ้นอยู่กับผู้สอน รองลงมาคือความขยันและตั้งใจของผู้เรียน และผู้เรียนมีความพร้อม (สำนักงานบัณฑิตศึกษา 2523 : 171-184) ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัญหาด้านอาจารย์เป็นปัญหาที่มีอิทธิพลในทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กล่าวคือ ถ้านิสิตมีปัญหาด้านอาจารย์มาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือในทางตรงข้ามถ้านิสิตคนใดมีปัญหาในด้านอาจารย์น้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตปริญญาโทที่มีข้อขัดแย้งในด้านอาจารย์มาก เกิดความกลัวหรือความวิตกกังวลว่าปัญหานี้จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งความกลัวนี้จะช่วยกระตุ้นและเพิ่มแรงจูงใจในการที่จะทำให้บุคคลตั้งใจทำงาน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเต็มที่ (ธารรงค์ ห่มจันทร์ และศรีสง่า กรรณสูตร 2525 : 72-73 อ้างจาก กฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : 67) ซึ่งสอดคล้องกับ ประนอม สโรชมาน ที่กล่าวว่า ความกลัวทำให้คนหนีจากจุดหมายเชิงลบ (ประนอม สโรชมาน 2524 : 12) ซึ่งช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นอกจากนี้จากการวิจัยพบว่า รายได้เป็นตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง ตัวสุดท้ายในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท กล่าวคือถ้านิสิตมีรายได้สูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย หรือในทางตรงกันข้ามถ้านิสิตคนใดมีรายได้น้อยจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยบางเรื่องที่พบว่า รายได้ของครอบครัวเป็นตัวพยากรณ์คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาระดับวิทยาลัยได้ดีที่สุดในกลุ่มตัวแปรที่เป็นสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมด้วยกัน (Wright and Bean. 1974 : 277-283) และในงานวิจัยที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อปีสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาในทางบวก (กฤษณีย์ อุทุมพร 2527 : 66) แต่มีงานวิจัยหลายเรื่องที่พบผลในลักษณะที่ขัดแย้งกันว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของบุตร (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2514 : 49-59) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งที่พบว่ารายได้ของบัณฑิตในแต่ละคณะทุกคน ในมหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นตัวแปรที่ไม่สามารถนำมาจำแนกกลุ่มของบัณฑิต ระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง กับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำออกจากกันได้อย่างมีนัยสำคัญ (ศศิธร แม้นสงวน 2523 : 59) แต่อย่างไรก็ตามการที่ พบว่ารายได้เป็นตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงตัวหนึ่งในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทของกลุ่มที่สอบคัดเลือกวิชาเอกสองฉบับได้ แสดงว่ารายได้ของนิสิตมีส่วนสำคัญที่อาจจะช่วยสนับสนุนให้เกิดความพร้อมในการศึกษา มีกำลังทรัพย์ที่จะเอื้อต่อการเสียค่าใช้จ่ายทางการศึกษาต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งในกลุ่มเหล่านี้อาจต้องมีการลงทุนการศึกษาด้วยตนเองสูง นิสิตปริญญาโทกลุ่มนี้ที่มีรายได้สูงจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

สำหรับการหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชาเอกและกลุ่มที่ไม่สอบวิชาเอก (วิทยาศาสตร์ศึกษา) ผู้วิจัยไม่ได้หากลุ่มตัวพยากรณ์ดังกล่าว เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเมื่อพิจารณาในแต่ละวิชาเอก มีขนาดเล็ก ซึ่งจะทำให้ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์มีค่ามาก ดังนั้น จึงไม่เหมาะสมในการพยากรณ์ผู้วิจัยจึงไม่นำเสนอไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อไปนี้มีรากฐานมาจากการวิจัยที่ค้นพบครั้งนี้ โดยได้เสนอข้อเสนอแนะเป็น 2 แนวทาง ดังนี้คือ

ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติ

1. จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้พบว่า คณะนสอคัดเลือกวิชาเอกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่ในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท จึงควรให้ความสำคัญของผลการวิจัยนี้ให้มาก กล่าวคือในการพิจารณาคัดเลือกนิสิตเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทควรพิจารณาทั้งคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรีเป็นหลัก ประกอบกับคะแนนสอบคัดเลือกวิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งผลจากการวิจัยก็พบเช่นเดียวกันว่าคะแนนวิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทด้วย

แต่อย่างไรก็ตามผลจากการวิจัยพบว่า คณะนสอคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท ของนิสิตกลุ่มที่สอบวิชาเอกสองฉบับ¹ เลย เมื่อพิจารณาจากข้อมูลของกลุ่มนี้ที่จำแนกตามวิชาเอก ก็พบผลเช่นเดียวกันว่าไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท แสดงว่าคณะนสอคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 ไม่สามารถใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้ ดังนั้นถ้าจะมีการนำแบบทดสอบฉบับที่ 2 มาใช้ในการคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ควรจะได้มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบฉบับที่ 2 ให้แน่ใจว่ามีคุณภาพเหมาะสมเสียก่อน หรือมีคะแนนในการพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอาจพิจารณาคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 2 เป็นเกณฑ์ประกอบในอันดับรองลงมาจากคะแนนสอบคัดเลือกวิชาเอกฉบับที่ 1

¹ หมายเหตุ กลุ่มที่สอบวิชาเอก 2 ฉบับ คือวิชาเอกวัดผลการศึกษา วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ และวิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

โดยวิชาเอกวัดผลการศึกษา ฉบับที่ 1 คือความสามารถทั่วไป วัดความสามารถพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติ และความสามารถด้านเหตุผลเกี่ยวกับการเรียนวิชาวัดผลการศึกษา

ฉบับที่ 2 คือความสามารถเฉพาะวิชาเอก วัดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับมโนภาพทางการวัดผลฯ

วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ ฉบับที่ 1 คือ คณิตศาสตร์ สังกัดในเชิงคณิตศาสตร์ทั่ว ๆ ไป

ฉบับที่ 2 คือ จิตวิทยา ความรู้ในเนื้อหาจิตวิทยาทั่ว ๆ ไป

วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ฉบับที่ 1 ความรู้เบื้องต้นทางสถิติและวิจัย

ฉบับที่ 2 พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น (ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา)

เมื่อนิสิตได้รับคัดเลือกเข้ามาศึกษาต่อแล้ว ควรได้มีการแจ้งผลการสอบคัดเลือกในแต่ละวิชาให้นิสิตทราบด้วย เพื่อที่นิสิตจะได้รู้ว่าคุณสมบัติความสามารถของตนเองเป็นอย่างไร ถ้านิสิตทราบว่าตนเองมีพื้นฐานความรู้หรือความสามารถในวิชาต่าง ๆ ไม่ได้จะได้มีความพยายามมานะพากเพียรขวนขวายหาทางเพิ่มพูนความรู้ให้ทันเพื่อน นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยควรมีการจัดหลักสูตรเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษโดยไม่คิดหน่วยกิตสำหรับวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของบัณฑิตศึกษานั้นจะมุ่งเน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและมีความสามารถทางวิชาการสูงพอที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการในสาขาของตนได้ ดังนั้น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก เนื่องจากการศึกษาระดับนี้ถ้าต้องการให้เกิดความก้าวหน้าและทันสมัยในสาขาวิชาของตนส่วนหนึ่งยังต้องพึ่งหนังสือ ตำราและวารสารต่างประเทศเป็นสำคัญ รวมทั้งการศึกษาในระดับนี้รายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ยังเอื้อต่อผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาเป็นสื่อในการแสดงออกซึ่งความสามารถในการพูดและในการเขียนประกอบด้วย ดังนั้นรายวิชาภาษาไทยและวิชาภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีทักษะในด้านเหล่านั้นน้อย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังค้นพบว่านิสิตส่วนใหญ่มีปัญหาในการขาดทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วย

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียน จึงสมควรที่จะนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ประกอบการพิจารณาในการคัดเลือกและการแนะแนวการศึกษา

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสัยในการเรียนนั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในทางบวก และเป็นตัวพยากรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงตัวหนึ่งในการพยากรณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท ดังนั้นผู้เรียนควรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการที่จะเรียนให้ได้ผลดีนั้น ต้องมีพื้นฐานมาจากการมีความตั้งใจ ขยัน มีนิสัยในการเรียนที่ดี กล่าวคือ ต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในตนเอง ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง มีการตัดสินใจที่แน่นอนในการทำงาน มีการวางแผนการเรียน จัดระบบการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลา มีวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความเอาใจใส่ หมั่นทบทวน และค้นคว้าเป็นประจำ นอกจากนี้อาจารย์ประจำรายวิชา และหรืออาจารย์ที่ปรึกษานั้น เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่จะมีส่วนช่วยส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นิสิตมีนิสัยในการเรียนที่ดีได้ โดยอาจารย์ต้องมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนิสิตทราบถึงปัญหาหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ในการศึกษาเล่าเรียนของนิสิต เพื่อที่จะได้ช่วยแนะแนวทางให้นิสิตประสบความสำเร็จในการเรียน

3. ผลจากการสำรวจปัญหาหรืออุปสรรคขณะที่นิสิตศึกษาในระดับปริญญาโทพบว่า มีปัญหาทางด้านซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ซึ่งปัญหานั้นบางด้านสามารถจัดออกไปได้ เช่น ปัญหาด้านห้องสมุด โดยพยายามจัดบรรยากาศในห้องสมุดให้ส่งเสริมในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ จัดให้มีสถานที่ทำงานหรืออ่านหนังสือในมหาวิทยาลัยให้มากกว่านี้ ตำราหรือหนังสืออ่านประกอบที่เป็นภาษาไทยให้มากกว่านี้ ระยะเวลาในการให้ยืมหนังสือนานกว่านี้ และจำนวนหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมออกไปมีจำนวนมากกว่านี้ เพื่อช่วย

จัดปัญหาด้านห้องสมุดควรมีการสำรวจความต้องการในการใช้หนังสือของนิสิตว่ามีหนังสืออะไรบ้างที่นิสิตต้องการใช้ และยังมีในห้องสมุด หรือมีแต่ยังไม่เพียงพอ ตลอดจนจำนวนผู้ต้องการใช้เพื่อที่จะได้จัดให้เพียงพอ กับความต้องการของนิสิตตามลำดับความจำเป็น และความเป็นไปได้ในเรื่องของงบประมาณ นอกจากนี้ยังทำ บางด้านที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาเช่น ปัญหาด้านอาจารย์ ถ้าบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหานี้พยายามหาแนวทาง ที่จะปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น ในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ของ อาจารย์ ความเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนในเรื่องของเวลาในการให้คำแนะนำปรึกษาผู้เรียน ก็จะทำให้ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาวรรลุผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ปัญหาที่สำคัญอีกอันหนึ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ระดับนี้ควรให้ความสนใจคือ ปัญหาด้านหลักสูตร ซึ่งพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่รายงานว่าหลักสูตรเป็นอุปสรรค ต่อการศึกษา โดยที่ปัญหาบางเรื่องสามารถแก้ไขได้ เช่น ให้นิสิตมีโอกาสเลือกเรียนรายวิชาที่ต้องการหรือ สนใจมากขึ้น ในบางเรื่องเป็นสิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรควรรับไว้พิจารณา เช่น ในหลักสูตรมีวิชาบังคับมากเกินไป มีรายวิชาพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวข้อง กับสาขาที่ศึกษามากเกินไป เนื้อหาบางวิชาไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด รายวิชาบางอันไม่จำเป็นสำหรับสาขาที่เรียน และหลักสูตรที่เรียนไม่สนับสนุนการเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานี้เท่า ที่ควร แต่ถ้าได้มีการศึกษารายละเอียดให้ลึกซึ้งกว่านี้โดยจำแนกออกตามวิชาเอก ก็จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ นิสิต เป็นต้น ปัญหาที่พบประการสุดท้าย คือปัญหาในด้านนิสิต ทั้งในด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง และการปรับตัวในทางการเรียนนั้น ทางมหาวิทยาลัยอาจหาทางช่วยเหลือได้โดยมีบริการแนะแนวในการศึกษาเล่าเรียนในระดับปริญญาโท

สิ่งสำคัญอันหนึ่งที่มีประโยชน์มากในทางปฏิบัติคือ เมื่อนิสิตได้เข้ามาศึกษาในระยะเวลาหนึ่งแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาควรได้มีการสำรวจปัญหาของนิสิต เพื่อที่จะเป็นประโยชน์ทั้งตัวอาจารย์ในการให้คำปรึกษาช่วย นิสิตที่ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ และตัวนิสิตเองที่จะได้ทราบว่าตนเองมีปัญหาด้านใดบ้าง ที่เป็นอุปสรรคต่อ การศึกษา จะได้พยายามหาทางจัดปัญหาต่าง ๆ นั้นให้หมดไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. เพื่อให้ผลการวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรมีการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามวิชาเอกแต่ละวิชา ในระดับปริญญาโท แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิชาเอกมีขนาดเล็กมากถ้าแยกมาศึกษา จะ ไม่เหมาะสมกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้จึงไม่สามารถทำการศึกษาในลักษณะดังกล่าวได้ในบางปัญหา
2. ควรมีการศึกษาองค์ประกอบด้านอื่น ซึ่งอาจมีผลต่อการอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนิสิตปริญญาโท ถึงแม้ว่าการวิจัยครั้งนี้ได้พยายามศึกษาตัวแปรต่าง ๆ จำนวนมากที่ได้จากการ ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องและพบว่ามีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ในการวิจัยครั้งนี้พบว่าตัวแปรเหล่านี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ไม่มากเท่าที่ควร ดังนั้นจึงน่าที่จะทำการวิจัย ในเรื่องทำนองนี้อีก โดยศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการวิจัยครั้งนี้เพิ่มขึ้นอีก เช่น สภาพแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ความสนใจและความถนัดของนิสิต เป็นต้น

3. ควรขยายตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท ให้ครอบคลุมทุกภาคการศึกษา เพื่อที่จะได้ทราบว่าตัวแปรใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทในภาคการศึกษานั้น ๆ และเมื่อพิจารณาจากผลการเรียนที่ผ่านมาทุกภาคการศึกษา ตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อผลการเรียน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

4. ควรมีการทำวิจัยกับกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เช่น คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00 ให้ละเอียดลึกซึ้งกว่านี้ โดยอาจจะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ประกอบถึงสาเหตุที่ทำให้บุคคลกลุ่มนี้ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการศึกษาในอนาคตให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และไม่ให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา

5. เพื่อให้ได้ข้อมูลจากนิสิตปริญญาโทสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรใช้เทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายประเภทประกอบกัน เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ✓ กฤษณีย์ อุทุมพร องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2527, อัดสำเนา
- กานดา ณ. ถलग และคนอื่น ๆ "การอภิปรายเรื่อง บัณฑิตศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" วารสารรวม คำแห่ง 6 : 31-62 กรกฎาคม 2522
- ✓ จันทร ดิยะวงศ์ รูปแบบที่เหมาะสมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตครุศาสตร์ชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528, อัดสำเนา
- จิตรา วสุวนิช จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520
- ✓ จิตราภา กุลทลบุตร สมการที่เหมาะสมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, อัดสำเนา
- จินตนา มาพวง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, อัดสำเนา
- ชม ภูมิภาค จิตวิทยาการเรียนการสอน โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2516
- ณพิศร กฤตติกากุล ปัญหาของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยในการใช้ห้องสมุดของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, อัดสำเนา
- ทรงศรี สนิททรัพย์ การเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวระหว่างนิสิตนักศึกษาปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตรกับผู้ที่สำเร็จหลังกำหนดเวลาของหลักสูตรในมหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, อัดสำเนา
- ธัญญะ ธนธานี การศึกษาประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่ใช้คัดเลือกนิสิตเข้าเรียนในชั้นปีที่ 3 ของวิทยาลัย วิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2513 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, อัดสำเนา
- นันทนา รัตนอาภา ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาและหลังกำหนดเวลาของหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, อัดสำเนา
- บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2529 โรงพิมพ์ศรีอนันต์ 2530
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ การวิจัยทางการศึกษา : กรณีตัวอย่าง ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2528

ประคอง กรรณสูตร *Abstract of a Study on the Prediction of University Success.* ม.ป.ท. ม.ป.ป.

ประนอม สโรชมาน จิตวิทยาทั่วไป สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2524

ประพัฒน์ จำปาไทย ความพึงพอใจของนิสิตต่อกระบวนการเรียนการสอน ระดับบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, อัดสำเนา

ประมาณ ชูพิพัฒน์ ตัวประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 ถึง 2526 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529, อัด-
สำเนา

พจน์ สะเพียรชัย *The Prediction of Academic Success at Prasarnmitr.* ม.ป.ท. ม.ป.ป.

พงศ์ธร โพธิ์พลศักดิ์ ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยกับคะแนนสอบคัดเลือก
ของนิสิตคณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา 2521 และ 2522 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย 2527, อัดสำเนา

ภิญโญ สาร รายงานการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการสอบคัดเลือกของสำนักงานสภาการศึกษาแห่ง
ชาติกับคะแนนสอบไล่กลางปีและลักษณะสำคัญบางประการของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย กองวิจัยสังคมศาสตร์ สำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ ม.ป.ป.

รัฐพันธ์ กาญจนรังสรรค์ ตัวแปรที่ดีที่สุดที่ใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ของนิสิตพลศึกษาระดับปริญญาตรีของมหา-
วิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, อัดสำเนา

“รายงานการประเมินผลการสัมมนา” วารสารรวมคำแห่ง 6 : 185 กรกฎาคม 2522

ริชาร์ด เจ แครนท์ นิสิตนักศึกษากับการศึกษาในมหาวิทยาลัยฉบับที่หก ม.ป.ท. ม.ป.ป.

↓ ฤกษ์ดี จินตณสนธิ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกและคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียน
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วันที่ 2 ในวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก วิทยานิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, อัดสำเนา

วิจิตร ศรีสอาน “ลักษณะทั่วไปแนวคิดและโครงสร้างในการจัดบัณฑิตศึกษา” วารสารรวมคำแห่ง 6 :
15-30 ธันวาคม 2522

วิเชียร เกตุสิงห์ องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา วิทยานิพนธ์
กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, อัดสำเนา

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การคัดเลือกให้ได้รับการยก
เว้นการสอบวิชาเอกเพื่อเข้าเป็นนิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2529 ลงวันที่ 6
ธันวาคม 2528

ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง รับสมัครเข้าเป็นนิสิตชั้นมหาบัณฑิต ณ วิทยา
เขต ประสานมิตร บางแสน พิษณุโลก มหาสารคาม และสงขลา ประจำปีการศึกษา 2529
ลงวันที่ 6 ธันวาคม 2528

✓ ศศิธร แม้นสงวน การศึกษาเปรียบเทียบภูมิหลังของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงระหว่างกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์
ผลทางการเรียนสูงกับกลุ่มที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย 2523, อัดสำเนา

ศึกษาธิการ, กระทรวง สำนักงานวางแผนการศึกษา รายงานการวิจัยนักเรียนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในชั้น
อุดมศึกษา พ.ศ. 2505-2509 ม.ป.ท. 2510

สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานการสอบร่วมเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2509-
2510 โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2510

สมหวัง พิริยานุวัฒน์ “สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน” ใน การวิจัยเชิงบรรยาย หน้า 137-150
โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล 2524

สัมพันธ์ พันธุ์พฤกษ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับลักษณะการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามหา-
วิทยาลัยภูมิภาค : การเปรียบเทียบระหว่างมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, อัดสำเนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6
(พ.ศ. 2530-2534) ห.จ.ก. รุ่งเรืองสารสินการพิมพ์ 2529

—————เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่องการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษา ครั้งที่ 5 เล่ม 3 โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล 2530

สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสริมสมรรถภาพบัณฑิตศึกษา โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523

สุจิตร์ ศิรวิรัตน์ การสร้างแบบสำรวจเจตคติและทัศนคติในการเรียนระดับอุดมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, อัดสำเนา

สุภาภรณ์ สังข์ศรี ความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่มีต่อการบริการของห้องสมุด
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, อัดสำเนา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีทางการ
ศึกษา” ศูนย์ศึกษา 7-8 : 49-59 กรกฎาคม-สิงหาคม 2514

✓ เสาวณีย์ ดิสงวน โอภาสสำเร็จการศึกษาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีภูมิหลังต่างกัน : การเปรียบเทียบ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, อัดสำเนา

อรพินทร์ ชูชม และคนอื่น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู ความพร้อมทางการเรียนและผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รายงานการวิจัยฉบับที่ 30 สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527

- ✓ อรพินทร์ นิมิตรนิวัฒน์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาส่วนตัวและผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, อัดสำเนา
- ! อวยชัย วยสุวรรณ การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้องค์ประกอบที่อยู่นอกเหนือความสามารถทางสติปัญญา ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, อัดสำเนา
- อัญญา กรณินันท์ ความสัมพันธ์ระหว่างอันดับการเลือกและคะแนนสอบคัดเลือกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจำนวนปีที่ใช้ในการศึกษาของนิสิตสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2518-2521 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, อัดสำเนา
- อำนวย เลิศขยันดี การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสมองกับความสามารถทางด้านการคิดแก้ปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปรินิพนธ์ กศ.ด. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, อัดสำเนา
- Annis, Linda and David J. Kent. "The Effective of Study Techniques, Study Preferences and Familiarity on Later Recall," *The Journal of Experimental Education*. 47 : 92-95, Winter, 1978/1979.
- Astin, A.W. "Personal and Environment Factors Associated with College Dropout among High School Aptitude Students," *Journal of Educational Psychology*. 55 : 219-227, 1964.
- Blaug, Mark. "The State of Educational Planning in Thailand," *A Report to N.E.C.* 31 : 7, October, 1968.
- Bloom, Benjamin S. *Human Characteristics and School Learning*. New York, McGraw-Hill Co., 1976.
- ✓ Brown, William F. and Wayne H. Holtzman. *SSHA Manual Survey of Study Habits and Attitudes*. New York, Psychological Corporation, 1965.
- "Use of the Survey of Study Habits and Attitudes for Counseling Students," *The Personnel and Guidance Journal*. 35 : 214-217, December, 1956.
- Brown William, F. and others. "Effectiveness of Student to Student Counseling on the Academic Adjustment of Potential College Dropouts," *Journal of Educational Psychology*. 62 : 285-289, 1971.
- Caroll, John B. "A Model of School Learning," in *Learning Theory and Praticce*. p. 326-339. ed. by Paul E. Johnson. New York, Thomas Y. Cowell C., 1971.

- Cogan, Morris L. "Studies of Teacher Behavior," *The Journal of Experimental Education* 26 : 135-139, January, 1975.
- Cowell, M.D. and N.J. Entwistle. "The Relationship between Personality, Study Attitudes and Academic Achievement in a Technical College," *The British Journal of Educational Psychology*. 41 : 85-89, February, 1971.
- Curl, Gerald A. "A Comparison of Freshman Achievers and Non-achievers from Economically Deprived Families," *Dissertation Abstracts International*. 31 : 4455-A-4456-A, March, 1971.
- Dennis, Jeanette L. "A Study of the Contributing Factors Relating to Why American Indian Students Drop Out Of or Graduate from Educational Programs of the University of North Dakota," *Dissertation Abstracts International*. 42 : 1508-A-1509-A, October, 1981.
- Desena, Paul A. "Problem of Consistent Over-Under and Normal-Achieving College Student as Identified by Mooney Problem Check List," *The Journal of Educational Research*, 59 : 351-355, April, 1966.
- Diener, Charles L. "Similarities and Differences between Over-Achieving and Under-Achieving Students," *Personnel and Guidance Journal*. 38 : 396-400, January, 1970.
- Elseroad, John K. "The Relationship between Selected Variables Predicting the Academic Success of Junior College Transfer Students at the University of Maryland," *Dissertation Abstracts International*. 33 : 103-A, July, 1972.
- Goldman, Bert A. "Relationships between Scores on the Mooney Problem Check List and the California Test of Personality," *The Journal of Educational Research*. 61 : 307-310, March, 1968.
- Halperin, Marcia S. and Daris L. Abrams. "Sex Differences in Predicting Final Examination Grades: The Influence of Past Performance, Attribution and Achievement Motivation," *Journal of Educational Psychology*. 70 : 763-771, October, 1978.
- Keefer, Karl E. "Self-Prediction of Academic Achievement by College Students," *The Journal of Educational Research*. 63 : 53-56, October, 1969.
- Kerlinger, Fred N. and Elazar J. Pedhazur, *Multiple Regression in Behavioral Research*. New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1973.

- Klausmeir, Herbert J. *Learning of Human Abilities : Educational Psychology*. New York, Harper & Brothers, 1961.
- Long, John M. "The Prediction of College Success from a Battery of Test and from High School Achievement," *Dissertation Abstracts*. 21 : 1100-A, November, 1960.
- Lum, Mabel K.M. "A Comparison of Under and Overachieving Female College Students," *Journal of Educational Psychology*. 51 : 109-115, 1960.
- Maddox, Henry. *How to Study*. London, Cox & Wyman, 1963.
- Mehrens, William A. and Irvin J. Lehmann. *Measurement and Evaluation and Psychology*. New York, Rinehart and Winston, 1973.
- Mooney Ross L. and Leonard V. Gordon. *The Manual of the Mooney Problem Check Lists*. New York. The Psychological Corporation, 1950.
- Peterson, Ronald S. "A Longitudinal Study of Nonintellective Characteristics of College Droupouts," *Dissertation Abstracts*. 28 : 2076-A, 1967.
- Scannell, Dale P. "Prediction of School Performance," *Journal of Educational Psychology*. 51 : 130-133, June, 1960.
- Smith Samuel. *Best Method of Study*. London, Barres & Noble, 1970.
- SPSS Inc. *SPSS^x User's Guide*. New York, McGraw-Hill Book Company, 1983.
- Stick, Georgiana. and John M. Sy. "The Effectiveness of Study Skills Interaction with Students in Adult Degree Programn," *Journal of College Student Personal*. 18 : 478-481, November, 1977.
- Thumchai, Rawiwan. "The Prediction of Scholastic Success in the College of Education, Prasarnmitr, Bangkok Thailand," *Dissertation Abstracts International* 31 : 240-241, July, 1970.
- Travers, Robert M.W. *Educational Measurement*. New York, Macmillan Co., 1956.
- Wilson, Logan. "Library Roles in American Higher Education," in *University and Research Libraries in Japan and the United States*. p. 16-17, Chicago, American Library Association, 1972.
- Wright, Robert J. and Andrew G. Bean. "The Influence of Socio-economic Status on the Predictability of College Performance," *Journal of Educational Measurement*. 11 : 277-283, Winter, 1974.

ภาคผนวก ก
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะทั่วไปของนิสิตปริญญาโท

สถานภาพของนิสิต

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามลำดับที่การเกิด

ลำดับที่การเกิด	จำนวน	ร้อยละ
1	78	25.1
2	49	15.8
3	52	16.7
4	49	15.8
5	36	11.6
6	22	7.1
7	12	3.9
8	7	2.3
9	4	1.3
10	1	0.3
11	1	0.3
รวม	311	100.0

จากตาราง 1 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก คิดเป็นร้อยละ 25.1 รองลงมาเป็นบุตรคนที่สาม คิดเป็นร้อยละ 16.7 และเป็นบุตรคนที่สอง และที่มีจำนวนพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 15.8

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว

จำนวนพี่น้องในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน	62	19.9
4 – 6 คน	147	47.3
7 – 9 คน	82	26.4
ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป	20	6.4
รวม	311	100.0

จากตาราง 2 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวอยู่ระหว่าง 4–6 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาจำนวนพี่น้องอยู่ระหว่าง 7 – 9 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 และมีจำนวนพี่น้องน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 โดยกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีจำนวนพี่น้องตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.4

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่สมรสแล้ว จำแนกตามจำนวนบุตร

จำนวนบุตร (คน)	จำนวน	ร้อยละ
0	20	18.7
1	35	32.7
2	38	35.5
3	14	13.1
รวม	107	100.0

จากตาราง 3 นิสิตปริญญาโทกลุ่มที่สมรสแล้วส่วนใหญ่มีบุตร 2 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาคือมีบุตร 1 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 ไม่มีบุตรเลย คิดเป็นร้อยละ 18.7 เรียงตามลำดับ และกลุ่มที่มีจำนวนบุตรตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.1

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	60	19.3
ภาคกลาง	117	37.6
ภาคเหนือ	25	8.0
ภาคใต้	38	12.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	70	22.5
ไม่ตอบ	1	0.3
รวม	311	100.0

จากตาราง 4 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางที่ไม่ใช่กรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 37.6 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 22.5 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 8

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำ จำแนกตามที่ตั้งของสถานที่ทำงาน

ที่ตั้งของสถานที่ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	83	29.2
ภาคกลาง	83	29.2
ภาคเหนือ	20	7.0
ภาคใต้	26	9.2
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	68	23.9
ไม่ตอบ	4	1.4
รวม	284	100.0

จากตาราง 5 นิสิตปริญญาโทกลุ่มที่ม้งานทำส่วนใหญ่มีสถานที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร และภาคกลางที่ไม่ใช่กรุงเทพมหานคร จำนวนพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 29.2 รองลงมามีสถานที่ทำงานอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 23.9 และกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นนิสิตที่มีสถานที่ทำงานอยู่ในภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 7

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	136	43.7
มัธยมศึกษา	77	24.8
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	46	14.8
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	20	6.4
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	4	1.3
อื่น ๆ	28	9.0
รวม	311	100.0

จากตาราง 6 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่ บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมา บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 24.8 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นนิสิตที่บิดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.3 และในกลุ่มอื่น ๆ ส่วนใหญ่ บิดาไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	210	67.5
มัธยมศึกษา	42	13.5
อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	16	5.1
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	7	2.3
สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	—	—
อื่น ๆ	36	11.6
รวม	311	100.0

จากตาราง 7 นิสิตปริญญาโทส่วนใหญ่ มารดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 67.3 รองลงมา มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.5 ส่วนกลุ่มที่มีจำนวนน้อยที่สุด เป็นนิสิตที่มารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 2.3 และในกลุ่มอื่น ๆ ส่วนใหญ่ มารดาไม่ได้รับการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 11.6

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู	จำนวน	ร้อยละ
0 คน	182	58.5
1–2 คน	61	19.6
3–4 คน	50	16.1
ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	18	5.8
รวม	311	100.0

จากตาราง 8 นิสิตปริญญาโทไม่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 1–2 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6 และรองลงมาตามลำดับคือต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวระหว่าง 3–4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ส่วนกลุ่มที่ต้องรับผิดชอบเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.8

ปัญหาหรืออุปสรรคขณะที่นิสิตศึกษาในระดับปริญญาโท

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านสุขภาพ

ปัญหาด้านสุขภาพ	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. มีโรคประจำตัว เช่น ไซนัส ภูมิแพ้ กระเพาะ ไทรอยด์ เป็นต้น	16 (5.1)	27 (8.7)	48 (15.4)	36 (11.6)	184* (59.2)
2. เป็นลมบ่อย	2 (.6)	10 (3.2)	19 (6.1)	26 (8.4)	254* (81.7)
3. ปวดศีรษะเสมอ	17 (.5)	32 (10.3)	55 (17.7)	102 (32.8)	105* (33.8)
4. ง่วงนอนเสมอ	15 (4.8)	61 (19.6)	84 (27.0)	97* (31.2)	54 (17.4)
5. นอนไม่ค่อยหลับ	8 (2.6)	24 (7.7)	57 (18.3)	79 (25.4)	143* (46.0)
6. เบื่ออาหาร	4 (1.3)	25 (8.0)	55 (17.7)	70 (22.5)	157* (50.5)
7. ใจลอย ซึม	14 (4.5)	35 (11.3)	82 (26.4)	105* (33.8)	75 (24.1)

* = ค่าฐานนิยม (Mode) ของปัญหาแต่ละเรื่อง

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านการเงิน

ปัญหาด้านการเงิน	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. ขาดแคลนเงินที่จะใช้ประกอบ การเรียน	14 (4.5)	22 (7.1)	82 (26.4)	79 (25.4)	114 [*] (36.7)
2. ต้องทำงานนอกเวลาเพื่อ หาเงินมาใช้จ่ายในการเรียน	18 (5.8)	16 (5.1)	26 (8.4)	20 (6.4)	231 [*] (74.3)
3. ต้องอุปการะครอบครัวในด้าน การเงิน	13 (4.2)	29 (9.3)	45 (4.5)	58 (8.6)	166 [*] (53.4)
4. เป็นหนี้สินเพื่อเอาเงินมาใช้ จ่ายในการเรียน	5 (1.6)	17 (5.5)	43 (13.8)	53 (17.0)	193 [*] (62.1)
5. รู้สึกว่ามีเงินใช้น้อยกว่าเพื่อนฝูง	8 (2.6)	24 (7.7)	69 (22.2)	58 (18.6)	152 [*] (48.9)
6. ต้องใช้เงินอย่างกระหน่ำกระห่ำ	19 (6.1)	37 (11.9)	84 (27.0)	67 (21.5)	104 [*] (33.4)
7. เงินไม่พอใช้	18 (5.8)	21 (6.8)	80 (25.7)	69 (22.2)	123 [*] (39.5)

* = ค่าฐานนิยมของปัญหาแต่ละเรื่อง

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง

ปัญหาด้านอารมณ์และ ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. ประสบความล้มเหลวในสิ่งที่ทำ	6 (1.9)	15 (4.8)	63 (20.3)	128 [*] (41.2)	99 (31.8)
2. รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ในชีวิต	5 (1.6)	23 (7.4)	54 (17.4)	102 (32.8)	127 [*] (40.8)
3. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง	10 (3.2)	26 (8.4)	81 (26.0)	82 (26.4)	112 [*] (36.0)
4. มีความวิตกกังวลเสมอ เช่น เรื่อง การสอบ การทำรายงาน	35 (11.3)	89 [*] (28.6)	82 (26.4)	72 (23.2)	33 (10.6)
5. ชอบแยกตัวออกจากกลุ่ม	4 (1.3)	5 (1.6)	67 (21.5)	110 (35.4)	125 [*] (40.2)
6. เป็นคนขี้อาย ประหม่าง่าย	11 (3.5)	25 (8.0)	73 (23.5)	89 (28.6)	113 [*] (36.3)
7. มีความเกียจคร้าน	8 (2.6)	28 (9.0)	106 [*] (34.1)	78 (25.4)	91 (29.3)

* = ค่าฐานนิยมของปัญหาแต่ละเรื่อง

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านบ้านและครอบครัว

ปัญหาด้านบ้านและครอบครัว	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. คิดถึงบ้านและครอบครัว	10 (3.2)	43 (13.8)	88 (28.3)	40 (12.9)	130* (41.8)
2. ไม่มีเวลาให้ครอบครัว	17 (5.5)	43 (13.8)	70 (22.5)	38 (12.2)	143* (46.0)
3. ต้องรับภาระทางบ้านมากเกินไป	7 (2.3)	17 (5.5)	58 (18.6)	61 (19.6)	168* (54.0)
4. ขาดความรักและความเห็นใจ จากบุคคลในครอบครัว	2 (.6)	8 (2.6)	35 (11.3)	45 (14.5)	221* (71.1)
5. ต้องดูแลและทำงานบ้าน ทุกอย่างด้วยตนเอง	18 (5.8)	17 (5.5)	54 (17.4)	62 (19.9)	160* (51.4)
6. การเดินทางมาเรียนลำบาก	21 (6.8)	26 (8.4)	54 (17.4)	58 (18.6)	152* (48.9)
7. ชีวิตในบ้านไม่มีความสุข	4 (1.3)	9 (2.9)	20 (6.4)	53 (17.0)	225* (72.3)

* = ค่าฐานนิยมของปัญหานั้นแต่ละเรื่อง

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน

ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. ขาดสมาธิในการเรียน	13 (4.2)	35 (11.3)	86 (27.7)	99 [*] (31.8)	78 (25.1)
2. พื้นความรู้ทางวิชาการต่ำในบางวิชา	27 (8.7)	71 (22.8)	94 [*] (30.2)	77 (24.8)	42 (13.5)
3. ขาดทักษะในการใช้ภาษาไทย เช่น บรรยายหรือพูดไม่เก่ง อ่านหนังสือช้า	16 (5.1)	53 (17.0)	95 [*] (30.5)	79 (25.4)	68 (21.9)
4. ขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การอ่าน	74 (23.8)	96 [*] (30.9)	72 (23.2)	47 (15.1)	22 (7.1)
5. ไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้	10 (3.2)	43 (13.8)	108 [*] (34.7)	96 (30.9)	54 (17.4)
6. มีความลำบากในการทำ รายงานหรือพูดหน้าชั้น	11 (3.5)	54 (17.4)	72 (23.2)	96 [*] (30.9)	78 (25.1)
7. ไม่มีแผนการเรียนที่ดี	17 (5.5)	50 (16.1)	94 (30.2)	95 [*] (30.5)	55 (17.7)
8. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือ จากเพื่อนในด้านการเรียน	7 (2.3)	10 (3.2)	70 (22.5)	102 (32.8)	122 [*] (39.2)

^{*} = ค่าฐานนิยมของปัญหาแต่ละเรื่อง

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านห้องสมุด

ปัญหาด้านห้องสมุด	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. ขาดความรู้ในการใช้ห้องสมุด เช่น ไม่ทราบวิธีการค้นคว้า เอกสารที่ต้องการ	6 (1.9)	17 (5.5)	73 (23.5)	106 (34.1)	109* (35.0)
2. บรรณารักษ์ห้องสมุดไม่ส่งเสริม ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เช่น อากาศร้อน โต๊ะเก้าอี้ ไม่เพียงพอ เครื่องถ่ายเอกสาร มีน้อย	58 (18.6)	78* (25.1)	73 (23.5)	60 (19.3)	42 (13.5)
3. สถานที่นั่งทำงานหรืออ่าน หนังสือในมหาวิทยาลัยมี ไม่เพียงพอ	59 (18.0)	93* (29.9)	72 (23.2)	54 (17.4)	36 (11.6)
4. ระยะเวลาในการให้ยืม หนังสือสั้นเกินไป	25 (8.0)	41 (13.2)	103* (33.1)	60 (19.3)	82 (26.4)
5. จำนวนหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาต ให้ยืมออกไปมีน้อยเกินไป	24 (7.7)	56 (18.0)	85* (27.3)	64 (20.6)	82 (26.4)
6. ตำราหรือหนังสืออ่านประกอบ ที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ	47 (15.1)	110* (35.4)	78 (25.1)	46 (14.8)	30 (9.6)
7. ไม่ได้รับความสะดวกในการ ใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	10 (3.2)	21 (6.8)	86 (27.7)	101* (32.5)	93 (29.9)

* = ถ้าฐานนิยมของปัญหาแต่ละเรื่อง

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านอาจารย์

ปัญหาด้านอาจารย์	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์	5 (1.6)	46 (14.8)	119* (38.3)	87 (28.0)	54 (17.4)
2. ความเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้สอน	6 (1.9)	40 (12.9)	105* (33.8)	84 (27.0)	76 (24.4)
3. อาจารย์ไม่มีความเป็นกันเอง กับผู้เรียน	1 (.3)	20 (6.4)	82 (26.4)	112* (36.0)	96 (30.9)
4. อาจารย์ไม่มีเวลาในการ ให้คำปรึกษาแนะนำผู้เรียน	8 (2.6)	40 (12.9)	102* (32.8)	95 (30.5)	66 (21.2)
5. ผู้เรียนขาดเสรีภาพในการ แสดงความคิดเห็น	8 (2.6)	19 (6.1)	66 (21.2)	104 (33.4)	114* (36.7)
6. ความแม่นยำในเนื้อหาของ อาจารย์ผู้สอน	8 (2.6)	46 (14.6)	76 (24.4)	81 (26.0)	100* (32.2)
7. อาจารย์ไม่ค่อยได้สอนเนื้อหา วิชา ปลอ่ยกให้ผู้เรียนค้นคว้า ศึกษาหาความรู้เอง	10 (3.2)	50 (16.1)	96* (30.9)	94 (30.2)	61 (19.6)

* = ค่าฐานนิยมของปัญหาแต่ละเรื่อง

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของนิสิตปริญญาโท จำแนกตามปัญหาด้านหลักสูตร

ปัญหาด้านหลักสูตร	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
1. ในหลักสูตรมีวิชาบังคับมากเกินไป	18 (5.8)	53 (17.0)	107* (34.4)	66 (21.2)	67 (21.5)
2. วิชาที่เรียนบางวิชาไม่ทำให้ท่านมีความรู้เพิ่มขึ้นเลย	19 (6.1)	41 (13.2)	82 (26.4)	97* (31.2)	72 (23.2)
3. โอกาสเลือกเรียนรายวิชาที่ต้องการสนใจมีจำกัด	28 (9.2)	94 (30.2)	99* (31.8)	56 (18.0)	34 (10.9)
4. มีรายวิชาพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวข้อง กับสาขาที่ศึกษามากเกินไป	19 (6.1)	45 (14.5)	92* (29.6)	88 (28.3)	67 (21.5)
5. มีการสอบข้อเขียนพิสดาร	97* (31.2)	89 (28.6)	67 (21.5)	26 (8.4)	32 (10.5)
6. รายวิชาบางวิชาไม่มีความจำเป็นสำหรับสาขาที่เรียน	26 (8.4)	45 (14.5)	95* (30.5)	87 (28.0)	58 (18.6)
7. เนื้อหาบางวิชาไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้	20 (6.4)	56 (18.0)	132* (42.4)	61 (19.6)	42 (13.5)
8. หลักสูตรที่เรียนไม่สนับสนุน การเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขา ที่ท่านที่ควร	14 (4.5)	49 (15.8)	108* (34.7)	80 (25.7)	60 (19.3)

* = ค่าฐานนิยมของปัญหานั้นแต่ละเรื่อง

ผลของความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ คะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ
ปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับ
ปริญญาโท เมื่อพิจารณาตามกลุ่มวิชาเอก

ตาราง 17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการปฐมวัย จำนวน 13 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	— .09	.51	.15
ระยะเวลาทำงาน	— .19	.35	.02
ระยะทางการศึกษา	— .41	.16	— .23
รายได้	— .17	.12	— .06
ผลการเรียนเดิม	.45	.16	.40
วิชาเอก	.27	.03	.21
วิชาภาษาไทย	.56 *	.19	.50
วิชาภาษาอังกฤษ	.05	.42	.20
ปัญหาด้านสุขภาพ	— .37	.36	— .11
ปัญหาด้านการเงิน	— .01	.35	.14
ปัญหาด้านอารมณ์	.24	.24	.29
ปัญหาด้านบ้าน	.04	.18	.11
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	.15	.14	.18
ปัญหาด้านห้องสมุด	.10	.07	.11
ปัญหาด้านอาจารย์	— .22	— .09	— .20
ปัญหาด้านหลักสูตร	.05	.14	.10
การยอมรับในตัวครู	— .02	— .24	— .12
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	— .38	— .02	— .29
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	— .07	— .07	— .09
วิธีการทำงาน	— .17	— .16	— .19

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการประถมศึกษา จำนวน 16 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.03	.17	.11
ระยะเวลาทำงาน	.09	.25	.18
ระยะทางการศึกษา	.11	.15	.16
รายได้	.19	.33	.29
ผลการเรียนเดิม	.16	.31	.26
วิชาเอก	-.12	-.29	-.21
วิชาภาษาไทย	.40	.13	.32
วิชาภาษาอังกฤษ	.06	-.24	-.08
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.18	-.61*	-.40
ปัญหาด้านการเงิน	-.02	-.14	-.08
ปัญหาด้านอารมณ์	-.33	-.39	-.40
ปัญหาด้านบ้าน	-.37	-.41	-.43
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.26	-.29	-.31
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.39	-.52*	-.50*
ปัญหาด้านอาจารย์	-.38	-.78**	-.61*
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.50*	-.53*	-.57*
การยอมรับในตัวครู	.35	.64**	.53*
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.42	.67**	.58*
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.20	.18	.22
วิธีการทำงาน	.23	.15	.22

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาค
ปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา จำนวน 32 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.41 [*]	.32	.44 [*]
ระยะเวลาการทำงาน	.49 ^{**}	.42 [*]	.55 ^{**}
ระยะทางการศึกษา	.44 [*]	.31	.47 ^{**}
รายได้	.45 ^{**}	.34	.51 [*]
ผลการเรียนเดิม	.29	.43 [*]	.40 [*]
วิชาเอก	.12	-.07	.04
วิชาภาษาไทย	.12	-.06	-.19
วิชาภาษาอังกฤษ	.34	.14	.30
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.24	-.00	-.04
ปัญหาด้านการเงิน	-.19	-.02	-.17
ปัญหาด้านอารมณ์	-.41 [*]	-.07	-.31
ปัญหาด้านบ้าน	-.34	-.43 [*]	-.30
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.39 [*]	-.09	-.22
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.23	.01	-.14
ปัญหาด้านอาจารย์	-.50 ^{**}	.01	-.35 [*]
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.25	.01	-.07
การยอมรับในตัวครู	.44 ^{**}	.32	.30
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.31	-.10	.21
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.53 ^{**}	.02	.48 ^{**}
วิธีการทำงาน	.33	.02	.17

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา จำนวน 18 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.54	-.54	-.77 ^{**}
ระยะเวลาทำงาน	-.52	-.07	-.37
ระยะทางการศึกษา	-.04	.28	.27
รายได้	-.28	-.28	-.36
ผลการเรียนเดิม	.15	-.51	-.35
วิชาเอก	-.30	-.11	-.19
วิชาภาษาไทย	.53	.10	.39
วิชาภาษาอังกฤษ	.73 ^{**}	-.40	.03
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.30	-.16	-.25
ปัญหาด้านการเงิน	-.12	-.09	-.15
ปัญหาด้านอารมณ์	-.12	-.01	.09
ปัญหาด้านบ้าน	-.57 [*]	-.19	-.47
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.04	-.16	-.16
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.82 ^{**}	-.04	-.45
ปัญหาด้านอาจารย์	.04	-.03	.00
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.41	.26	.05
การยอมรับในตัวครู	-.24	-.17	-.32
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	-.37	-.31	-.52
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	-.10	-.27	-.37
วิธีการทำงาน	-.16	-.20	-.27

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา จำนวน 22 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.10	— .09	.06
ระยะเวลาการทำงาน	.18	.06	.17
ระยะทางการศึกษา	— .19	.55**	.16
รายได้	.43*	.31	.52*
ผลการเรียนเดิม	.36	— .19	.08
วิชาเอก	.54**	.44*	.65**
วิชาภาษาไทย	.09	.26	.20
วิชาภาษาอังกฤษ	.12	— .02	— .02
ปัญหาด้านสุขภาพ	— .20	— .28	— .36
ปัญหาด้านการเงิน	— .25	— .22	— .06
ปัญหาด้านอารมณ์	— .07	— .31	— .28
ปัญหาด้านบ้าน	— .18	— .29	— .40
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	— .03	— .45*	— .31
ปัญหาด้านห้องสมุด	— .11	— .25	— .22
ปัญหาด้านอาจารย์	— .08	— .46*	— .28
ปัญหาด้านหลักสูตร	— .08	— .57**	— .39
การยอมรับในตัวครู	— .05	.21	.06
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.01	.29	.15
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.18	.24	.26
วิธีการทำงาน	.29	.32	.44

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 14 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.19	-.11	-.20
ระยะเวลาทำงาน	-.18	-.29	-.29
ระยะทางการศึกษา	-.14	-.30	-.26
รายได้	-.14	-.17	-.40
ผลการเรียนเดิม	.46	.46	.58 *
วิชาเอก	.26	.55 *	.48
วิชาภาษาไทย	-.34	-.21	-.36
วิชาภาษาอังกฤษ	.27	.12	.26
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.12	.09	-.04
ปัญหาด้านการเงิน	.09	-.00	.07
ปัญหาด้านอารมณ์	-.00	.01	-.00
ปัญหาด้านบ้าน	.27	.04	.20
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.17	-.03	-.16
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.05	-.52	-.30
ปัญหาด้านอาจารย์	.51	.37	.57 *
ปัญหาด้านหลักสูตร	.78 **	.39	.78 **
การยอมรับในตัวครู	-.45	-.71 **	-.70 **
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	-.23	-.03	-.19
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	-.16	.26	.01
วิธีการทำงาน	-.01	.07	.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 24 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.14	.19	.01
ระยะเวลาทำงาน	-.24	.31	.03
ระยะทางการศึกษา	-.11	.23	.12
รายได้	-.03	.31	.20
ผลการเรียนเดิม	.00	-.13	-.05
วิชาเอก	.27	-.37	-.08
ภาษาไทย	.14	-.00	.12
ภาษาอังกฤษ	-.13	.24	.06
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.24	.09	-.06
ปัญหาด้านการเงิน	-.04	-.07	-.04
ปัญหาด้านอารมณ์	-.13	-.09	-.11
ปัญหาด้านบ้าน	-.15	.22	.05
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.24	-.00	-.09
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.15	-.04	-.21
ปัญหาด้านอาจารย์	-.24	.04	-.12
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.24	.04	-.27
การยอมรับในตัวครู	.38	-.01	.27
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.30	-.03	.19
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	-.09	.12	.03
วิธีการทำงาน	-.13	.14	.03

ตาราง 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 17 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.12	.46	.06
ระยะเวลาทำงาน	-.14	.29	-.01
ระยะทางการศึกษา	.26	.58*	.43
รายได้	-.00	.54*	.20
ผลการเรียนเดิม	.45	.15	.43
วิชาเอก	.68**	.14	.52*
วิชาภาษาไทย	-.03	.48	.20
วิชาภาษาอังกฤษ	.04	-.24	-.03
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.15	-.02	-.21
ปัญหาด้านการเงิน	.12	-.00	-.01
ปัญหาด้านอารมณ์	-.05	-.30	-.27
ปัญหาด้านบ้าน	-.00	-.17	-.21
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.29	-.44	-.40
ปัญหาด้านห้องสมุด	.16	.18	.21
ปัญหาด้านอาจารย์	.29	.18	.35
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.12	.15	-.02
การยอมรับในตัวครู	.44	-.19	.25
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.38	-.21	.03
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.21	.30	.31
วิธีการทำงาน	.12	.20	.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ หลักสูตร กศ.ม.
และ ศศ.ม. จำนวน 18 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.41	-.21	-.37
ระยะเวลาทำงาน	.04	.12	.07
ระยะทางการศึกษา	.20	-.01	.10
รายได้	.04	.13	.09
ผลการเรียนเดิม	.18	.59**	.45
วิชาเอก	.64**	.33	.56*
วิชาภาษาไทย	.34	-.04	.16
วิชาภาษาอังกฤษ	.42	.32	.42
ปัญหาด้านสุขภาพ	.07	-.04	.01
ปัญหาด้านการเงิน	.15	.02	.08
ปัญหาด้านอารมณ์	.08	.08	.10
ปัญหาด้านบ้าน	-.15	.10	-.02
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.13	.01	-.06
ปัญหาด้านห้องสมุด	.40	.42	.48*
ปัญหาด้านอาจารย์	-.06	.06	.00
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.05	.04	-.00
การยอมรับในตัวครู	.25	-.12	.06
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.20	-.09	.06
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	-.20	.12	.05
วิธีการทำงาน	.08	.00	.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกภาษาไทย จำนวน 8 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.54	.58	.66 [*]
ระยะเวลาทำงาน	.39	-.24	.01
ระยะทางการศึกษา	.57	-.13	.18
รายได้	.05	.30	.23
ผลการเรียนเดิม	.69 [*]	.46	.66 [*]
วิชาเอก	.37	.16	.29
วิชาภาษาไทย	.16	-.11	-.00
วิชาภาษาอังกฤษ	.76 [*]	.41	.65 [*]
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.16	-.19	-.21
ปัญหาด้านการเงิน	.37	-.35	-.05
ปัญหาด้านอารมณ์	-.37	-.60	-.59
ปัญหาด้านบ้าน	.20	-.24	-.06
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.51	-.40	-.52
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.18	.27	.09
ปัญหาด้านอาจารย์	.14	-.53	-.29
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.07	-.18	-.15
การยอมรับในตัวครู	-.32	.43	.13
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.03	.43	.30
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.45	.43	.51
วิธีการทำงาน	-.04	-.31	-.25

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกภาษาอังกฤษและวิชาเอกภาษาศาสตร์
การศึกษา จำนวน 11 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.46	.10	.01
ระยะเวลาทำงาน	-.65*	-.13	-.24
ระยะทางการศึกษา	-.75**	.02	-.23
รายได้	-.77**	.06	-.14
ผลการเรียนเดิม	.61*	.49	.54*
วิชาเอก	-.16	.26	.11
วิชาภาษาไทย	.09	.53	.50
วิชาภาษาอังกฤษ	-.21	.34	.22
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.22	.33	.20
ปัญหาด้านการเงิน	-.19	.21	.19
ปัญหาด้านอารมณ์	-.02	.20	.20
ปัญหาด้านบ้าน	-.35	.02	-.10
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.58	.02	-.13
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.44	.41	.20
ปัญหาด้านอาจารย์	-.36	.26	.12
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.62*	-.00	-.18
การยอมรับในตัวครู	.25	-.44	-.28
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.04	-.04	-.07
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.07	-.07	-.07
วิธีการทำงาน	.13	.12	.08

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกศิลปศึกษา จำนวน 8 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.33	— .28	.03
ระยะเวลาทำงาน	.35	— .02	.21
ระยะทางการศึกษา	.29	.18	.30
รายได้	.35	— .27	.06
ผลการเรียนเดิม	.56	— .20	.23
วิชาเอก	.20	— .41	— .11
วิชาภาษาไทย	— .10	— .22	— .18
วิชาภาษาอังกฤษ	.20	.48	.42
ปัญหาด้านสุขภาพ	— .20	— .61	— .51
ปัญหาด้านการเงิน	— .14	— .20	— .23
ปัญหาด้านอารมณ์	.44	.28	.44
ปัญหาด้านบ้าน	.21	— .12	.05
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	.09	.26	.21
ปัญหาด้านห้องสมุด	.23	— .01	.14
ปัญหาด้านอาจารย์	.26	.60	.53
ปัญหาด้านหลักสูตร	.32	.07	.26
การยอมรับในตัวครู	— .36	— .50	— .54
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.08	— .17	— .05
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.14	.13	.18
วิธีการทำงาน	.43	.00	.27

ตาราง 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ จำนวน 13 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	— .31	.15	— .04
ระยะเวลาทำงาน	— .27	.23	.03
ระยะทางการศึกษา	— .08	.32	.16
รายได้	— .28	.24	.03
ผลการเรียนเดิม	.38	.25	.33
วิชาเอก	— .13	.04	— .01
วิชาภาษาไทย	.13	.14	.17
วิชาภาษาอังกฤษ	.64 [*]	.49	.60 [*]
ปัญหาด้านสุขภาพ	— .33	— .42	— .42
ปัญหาด้านการเงิน	— .10	— .16	— .15
ปัญหาด้านอารมณ์	— .26	— .25	— .27
ปัญหาด้านบ้าน	.07	— .00	.04
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	— .46	— .38	— .46
ปัญหาด้านห้องสมุด	— .44	— .31	— .41
ปัญหาด้านอาจารย์	— .43	— .80 ^{**}	— .73 ^{**}
ปัญหาด้านหลักสูตร	— .45	— .78 ^{**}	— .73 ^{**}
การยอมรับในตัวครู	.59 [*]	.74 ^{**}	.72 ^{**}
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.33	.73 ^{**}	.66 [*]
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.50	.25	.41
วิธีการทำงาน	.14	.11	.17

^{*} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

^{**} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา และ ฟิสิกส์ จำนวน 20 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	-.03	-.13	-.09
ระยะเวลาทำงาน	-.05	-.14	-.12
ระยะทางการศึกษา	-.12	-.26	-.23
รายได้	.08	-.15	.10
ผลการเรียนเดิม	.50*	.29	.47*
วิชาเอก	.26	.02	.20
วิชาภาษาไทย	.16	.54*	.38
วิชาภาษาอังกฤษ	.28	.36	.38
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.00	.13	.07
ปัญหาด้านการเงิน	-.08	.00	-.06
ปัญหาด้านอารมณ์	-.07	.23	.06
ปัญหาด้านบ้าน	-.00	.16	.07
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.13	.19	-.00
ปัญหาด้านห้องสมุด	.15	.27	.24
ปัญหาด้านอาจารย์	.06	.04	.05
ปัญหาด้านหลักสูตร	.27	.00	.17
การยอมรับในตัวครู	.06	.10	.10
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.09	.17	.16
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.36	.20	.33
วิธีการทำงาน	.10	-.08	.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกพลศึกษา จำนวน 14 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.06	-.25	-.13
ระยะเวลาทำงาน	.09	-.23	-.11
ระยะทางการศึกษา	.10	.21	-.10
รายได้	-.42	-.49	-.52
ผลการเรียนเดิม	.01	.62 [*]	.43
วิชาเอก	.23	-.17	.00
วิชาภาษาไทย	-.45	-.01	-.22
วิชาภาษาอังกฤษ	-.06	-.17	-.14
ปัญหาด้านสุขภาพ	-.08	-.71 ^{**}	-.53 [*]
ปัญหาด้านการเงิน	.20	-.22	-.06
ปัญหาด้านอารมณ์	-.08	-.55 ^{**}	-.42
ปัญหาด้านบ้าน	.04	-.49	-.32
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	-.00	-.51	-.34
ปัญหาด้านห้องสมุด	-.05	-.63 [*]	-.43
ปัญหาด้านอาจารย์	.02	-.16	-.11
ปัญหาด้านหลักสูตร	-.21	-.14	-.19
การยอมรับในตัวครู	.42	.47	.51
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.38	.66 ^{**}	.61 [*]
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.21	.84 ^{**}	.67 ^{**}
วิธีการทำงาน	.40	.82 ^{**}	.74 ^{**}

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกสุขศึกษา จำนวน 18 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.43	— .16	— .28
ระยะเวลาทำงาน	— .16	— .23	— .23
ระยะทางการศึกษา	— .12	.03	— .00
รายได้	— .19	.00	— .08
ผลการเรียนเดิม	.39	.55*	.50*
วิชาเอก	— .11	— .15	— .16
วิชาภาษาไทย	.07	.23	.17
วิชาภาษาอังกฤษ	.35	.27	.38
ปัญหาด้านสุขภาพ	— .19	— .25	— .23
ปัญหาด้านการเงิน	.45	.03	.30
ปัญหาด้านอารมณ์	— .18	— .18	— .20
ปัญหาด้านบ้าน	— .05	.02	— .03
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	— .18	— .23	— .26
ปัญหาด้านห้องสมุด	— .26	.19	.28
ปัญหาด้านอาจารย์	.21	.15	.23
ปัญหาด้านหลักสูตร	.16	— .03	.06
การยอมรับในตัวครู	.10	.08	.08
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.23	.09	.20
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.15	.26	.24
วิธีการทำงาน	.07	.18	.13

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการวัดผลการศึกษา จำนวน 17 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	— .15	— .12	— .15
ระยะเวลาทำงาน	— .27	— .04	— .19
ระยะทางการศึกษา	.01	— .09	— .03
รายได้	— .14	.01	— .08
ผลการเรียนเดิม	.54*	.38	.52*
วิชาเอกฉบับที่ 1	.54*	.31	.48*
วิชาเอกฉบับที่ 2	— .18	— .15	— .19
วิชาภาษาไทย	.30	.27	.31
วิชาภาษาอังกฤษ	.29	.25	.30
ปัญหาด้านสุขภาพ	.47*	.12	.35
ปัญหาด้านการเงิน	.18	— .23	.01
ปัญหาด้านอารมณ์	.23	— .06	.11
ปัญหาด้านบ้าน	.09	— .30	— .08
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	.33	.02	.21
ปัญหาด้านห้องสมุด	.26	.31	.31
ปัญหาด้านอาจารย์	.40	.45	.45
ปัญหาด้านหลักสูตร	.39	— .00	.23
การยอมรับในตัวครู	— .24	— .04	— .17
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	— .16	— .05	— .12
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	— .09	.04	— .03
วิธีการทำงาน	— .29	— .16	— .25

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาพัฒนาการ จำนวน 11 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	— .11	.39	.15
ระยะเวลาทำงาน	.09	.30	.20
ระยะทางการศึกษา	.37	.10	— .17
รายได้	.44	.49	.53
ผลการเรียนเดิม	— .44	— .13	— .29
วิชาเอกฉบับที่ 1	.23	.18	.27
วิชาเอกฉบับที่ 2	.22	.04	.14
วิชาภาษาไทย	.19	.55	.49
วิชาภาษาอังกฤษ	.01	.16	.13
ปัญหาด้านสุขภาพ	— .11	.06	.02
ปัญหาด้านการเงิน	.40	.34	.46
ปัญหาด้านอารมณ์	.08	.00	.04
ปัญหาด้านบ้าน	.13	.32	.32
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	.08	— .07	— .02
ปัญหาด้านห้องสมุด	.44	— .15	.13
ปัญหาด้านอาจารย์	.75**	.29	.58
ปัญหาด้านหลักสูตร	.61*	— .15	.21
การยอมรับในตัวครู	— .27	.10	— .05
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	— .14	.58	.32
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.33	.13	— .08
วิธีการทำงาน	— .07	.10	.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 35 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโทภาคต้น
ภาคปลาย และทั้งสองภาคเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
จำนวน 8 คน

ตัวพยากรณ์	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ภาคต้น	ภาคปลาย	ทั้งสองภาค
อายุ	.29	.07	.14
ระยะเวลาทำงาน	.42	.33	.42
ระยะทางการศึกษา	.13	.10	.18
รายได้	.30	.33	.35
ผลการเรียนเดิม	— .48	— .15	— .16
วิชาเอกฉบับที่ 1	.25	.41	.45
วิชาเอกฉบับที่ 2	— .82 ^{**}	— .42	— .40
วิชาภาษาไทย	— .41	— .87 ^{**}	— .88 ^{**}
วิชาภาษาอังกฤษ	— .57	— .81	— .86 ^{**}
ปัญหาด้านสุขภาพ	.08	.21	.04
ปัญหาด้านการเงิน	— .19	.51	.43
ปัญหาด้านอารมณ์	.28	.33	.21
ปัญหาด้านบ้าน	— .00	.52	.38
ปัญหาด้านการปรับตัวในทางการเรียน	.08	.39	.30
ปัญหาด้านห้องสมุด	— .30	.04	.00
ปัญหาด้านอาจารย์	— .02	.37	.22
ปัญหาด้านหลักสูตร	— .36	.19	.10
การยอมรับในตัวครู	— .18	— .57	— .48
การยอมรับคุณค่าทางการศึกษา	.03	.21	.04
การหลีกเลี่ยงการผัดเวลา	.13	— .22	— .21
วิธีการทำงาน	.14	— .57	— .49

^{**} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามนิสิต

เรื่อง

นิสัยในการเรียน กับ ปัญหาทางการเรียน

โดย

อรพินทร์ ชุชม

อัจฉรา สุขารมณ

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2528-2530

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กันยายน 2529

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นิสิตปริญญาโท มศว ประสานมิตร

เนื่องด้วยสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มศว ประสานมิตร โดย อ. อรุณรัตน์ ชูชม และ รศ. อัจฉรา สุขารมณ์ กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาตรี ปัญหาส่วนตัว ทักษะคิดและนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตระดับปริญญาโท” โดยการวิจัยเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับนิสิตโดยตรง และท่านได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของนิสิตในการให้ข้อมูลในการวิจัยเรื่องนี้ คณะผู้วิจัยจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามฉบับนี้ โดยตอบแบบสอบถามทุกข้อลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ลักษณะนิสัยที่ท่านเคยประพฤติปฏิบัติ ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษา และตามระดับปัญหาที่เกิดขึ้นของท่านขณะศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้เลย ถ้าขาดความร่วมมือจากนิสิตทั้งหลาย

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอรับรองว่าคำตอบของท่านจะเป็นความลับอย่างยิ่งและใช้ในการวิจัยเท่านั้น จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความสบายใจและครบถ้วน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทางนิสิตปริญญาโทเอง และทางมหาวิทยาลัยในการผลิตมหาบัณฑิตต่อไป

ขอขอบคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้วิจัยจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มศว ประสานมิตร

แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อขอทราบรายละเอียดบางอย่างเกี่ยวกับตัวท่านในขณะที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะนิสัยที่ท่านเคยประพฤติปฏิบัติและความคิดเห็นในด้านการศึกษาเล่าเรียน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะที่ท่านกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ หรือเติมตัวเลขหรือข้อความในช่องว่างให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ชื่อและนามสกุล _____
2. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชา _____
คณะ _____ มหาวิทยาลัย/วิทยาลัย _____
วิทยาเขต _____
3. ท่านได้เกรดเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ระดับปริญญาตรีตลอดหลักสูตร _____
4. ขณะนี้ท่านศึกษาในระดับปริญญาโทในสาขาวิชา _____
5. เพศของท่าน
☐ ชาย ☐ หญิง
6. สถานภาพการสมรส
☐ โสด ☐ แต่งงาน
☐ หม้าย, หย่าร้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
7. จำนวนบุตร _____ คน
8. ขณะนี้ท่านอายุ _____ ปี
9. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ท่านต้องรับผิดชอบเลี้ยงดู _____ คน
10. ประสบการณ์ในการทำงานก่อนเข้ามศึกษาต่อ
☐ ยังไม่ได้ทำงานมาก่อน (โปรดข้ามไปตอบข้อ 15)
☐ ทำงานก่อนมาศึกษาต่อ

11. ประเภทของหน่วยงานที่ท่านทำก่อนมาศึกษาต่อ

- ☐ หน่วยงานของรัฐบาล
☐ หน่วยงานของเอกชน
☐ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

12. ลักษณะงานที่ท่านทำ

- ☐ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ☐ ไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

13. ลักษณะหน้าที่ของงานที่ท่านทำก่อนมาศึกษาต่อ ส่วนใหญ่ท่านทำหน้าที่

- ☐ สอน
 () สอนระดับประถมศึกษา
 () สอนระดับมัธยมศึกษา
 () สอนในวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย
☐ วิจัย
☐ บริการ
☐ ชุกรการ
☐ บริหาร
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุชื่อของหน่วยงานและตำแหน่งหน้าที่)

14. ระยะเวลาในการทำงานก่อนเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท.....ปี.....เดือน

15. ลักษณะการมาศึกษาในระดับปริญญาโทของท่าน

- ☐ ลาออกจากงานประจำที่เคยทำอยู่
☐ ลามาศึกษาจนสำเร็จการศึกษา
☐ ลามาศึกษาเฉพาะเนื้อหาวิชา (Course Work) เมื่อครบทุกวิชาแล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำปริญญานิพนธ์
☐ มาเรียนในขณะที่ทำงานอยู่โดยไม่ได้ลาศึกษาต่อโดยคาดว่าจะทำในลักษณะนี้จนสำเร็จการศึกษา
☐ เรียนในขณะที่ไม่ได้ทำงานอะไรทั้งสิ้น
☐ เรียนและทำงานพิเศษเป็นครั้งคราว
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

16. ท่านเคยสมัครสอบเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทก่อนที่จะเข้าศึกษาในสาขาวิชานี้ จำนวน.....ครั้ง

17. ระยะเวลาห่างระหว่างการสำเร็จปริญญาตรีและการเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสาขาของท่าน
.....ปี.....เดือน
18. ขณะนี้ท่านมีรายได้ประมาณเดือนละ.....บาท
19. ท่านเป็นคนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด.....และมีสถานที่ทำงานอยู่ในจังหวัด.....
20. ประเภทที่อยู่อาศัยของท่านในขณะศึกษาระดับปริญญาโท
☐ บ้านตนเอง	☐ บ้านญาติพี่น้องหรือคนรู้จัก
☐ บ้านเช่า	☐ บ้านเพื่อน
☐ หอพักหรือแฟลต	
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
21. ท่านเป็นบุตรคนที่.....
22. จำนวนพี่น้องในครอบครัวของท่าน.....คน (รวมทั้งตัวท่านด้วย)
23. จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่.....คน
24. จำนวนพี่น้องที่ได้รับการศึกษาถึงขั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (รวมทั้งตัวท่านด้วย).....คน
25. วุฒิการศึกษาสูงสุดของบิดาท่าน
☐ ประถมศึกษา	☐ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
☐ มัธยมศึกษา	☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
☐ ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า	☐ สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
26. วุฒิการศึกษาสูงสุดของมารดาท่าน
☐ ประถมศึกษา	☐ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
☐ มัธยมศึกษา	☐ ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
☐ ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า	☐ สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
27. ท่านคิดว่าการศึกษาระดับที่ 1 ปีการศึกษา 2529 นี้ ท่านคาดว่าจะได้เกรดเฉลี่ยสะสมประมาณ.....
28. ถ้าท่านมีปัญหาท่านอยากไปปรึกษาปัญหากับใครมากที่สุด เลือกเพียงข้อเดียว
-	
--
☐ ผู้ปกครอง
☐ สามีหรือภรรยา
☐ อาจารย์ที่ปรึกษา
☐ อาจารย์แนะแนวของมหาวิทยาลัย
☐ ศูนย์แนะแนวนอกมหาวิทยาลัย
29. เลขประจำตัวนิติต.....

ตอนที่ 2

ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียนที่ท่านเคยประพฤติปฏิบัติ
และความคิดเห็นต่อการศีกษา

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ถามเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียนที่ท่านเคยประพฤติปฏิบัติและความคิดเห็นที่มีต่อการศีกษาโดยทั่วไป ฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด สิ่งสำคัญที่สุดคือ ขอให้ท่านตอบตรงกับความเป็นจริงที่ท่านประพฤติปฏิบัติ และความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความบ่อยของการปฏิบัติ หรือมีความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด

- โดยที่ระดับของความบ่อยของการปฏิบัติมีความหมายดังนี้
- บ่อยครั้งที่สุด หมายความว่า ท่านได้ปฏิบัติตามข้อความนี้เป็นประจำเกือบทุกครั้ง หรือเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้
 - บ่อยมาก หมายความว่า ส่วนใหญ่ท่านได้ปฏิบัติตามข้อความนี้หรือเห็นด้วยกับข้อความนี้
 - ปานกลาง หมายความว่า ท่านได้ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามข้อความนี้พอ ๆ กัน หรือเฉย ๆ กับข้อความนี้
 - บางครั้ง หมายความว่า ท่านได้ปฏิบัติตามข้อความนี้นาน ๆ ครั้งหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้
 - ไม่เคยเลย หมายความว่า ท่านไม่เคยปฏิบัติตามข้อความนี้เลย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนี้

ข้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน หรือความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษา	ระดับของการปฏิบัติหรือความคิดเห็น				
	บ่อยครั้งที่สุด หรือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	บ่อยมาก หรือ เห็นด้วย	ปานกลาง หรือ เลข ๆ	บางครั้ง หรือ ไม่เห็นด้วย	ไม่เคยเลย หรือ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. ข้าพเจ้ามักจะวางแผนหัวข้อการเรียน รายงาน การบ้าน ฯลฯ ทั้งไว้จนใกล้จะถึงเวลาส่ง จึงจะทำ					
2. ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขในการได้ศึกษา เล่าเรียน					
3. ในบทเรียนที่ยาก ๆ นั้น ข้าพเจ้าจะอ่าน ซ้ำหลาย ๆ ครั้ง จนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป					
4. ข้าพเจ้าจะจดงานหรือขีดเส้นใต้ข้อความ สำคัญที่อาจารย์เน้น					
5. ข้าพเจ้าคิดว่า อาจารย์ทำการสอนโดย ไม่ได้เตรียมตัวล่วงหน้า					
6. ข้าพเจ้ารู้สึกยินดี เมื่อทราบว่าอาจารย์ ไม่มาสอนหรือมีการงดเรียนในบางชั่วโมง					
7. ข้าพเจ้าชอบตื่นนอนแต่เช้าและอ่านหนังสือ ก่อนไปมหาวิทยาลัย					
8. เมื่อเริ่มเรียน ข้าพเจ้ารู้สึกเหน็ดเหนื่อย เบื่อหน่ายและง่วงนอนเกินกว่าจะเรียน ให้ได้ผลดี					
9. ข้าพเจ้าคิดว่า อาจารย์ส่วนมากมีความ ลำเอียง ชอบนิสิตที่รู้จักเอาใจท่าน					
10. ข้าพเจ้าเสียเวลาไปกับการพูดคุย อ่าน หนังสือที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์หรือดูภาพยนตร์มากเกินไป					
11. เมื่อทราบกำหนดการสอบ ข้าพเจ้าจะ วางแผนดูหนังสือ เพื่อเตรียมตัวสอบทันที					
12. อาจารย์สอนเร็วจนข้าพเจ้าตามไม่ทัน ทำ ให้เกิดความเบื่อหน่ายและท้อแท้					

ข้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน หรือความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษา	ระดับของการปฏิบัติหรือความคิดเห็น				
	บ่อยครั้งที่สุด หรือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	บ่อยมาก หรือ เห็นด้วย	ปานกลาง หรือ เฉย ๆ	บางครั้ง หรือ ไม่เห็นด้วย	ไม่เคยเลย หรือ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
13. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการไม่คุ้มค่าที่ต้องเสีย เวลา เสียเงินในการเรียนสาขาวิชานี้.....					
14. ข้าพเจ้าไม่สามารถเขียนได้อย่างที่คิดไว้ในข้อสอบ การบ้าน หรือรายงานต่าง ๆ ที่อาจารย์สั่ง จนทำให้ต้องส่งงานล่าช้า					
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการโต้แย้งกับอาจารย์ทำให้ กระทบกระเทือนต่อผลการเรียนเป็น อย่างมาก.....					
16. ข้าพเจ้าคิดว่า ได้เรียนวิชาที่มีประโยชน์ ต่อตัวเองน้อย.....					
17. ข้าพเจ้าไม่ค่อยมีความพยายาม ความอดทน ที่จะใช้ความสามารถให้เต็มที่ในการทำ การบ้าน รายงาน หรือข้อสอบ.....					
18. เมื่อต้องอ่านตำรายาวมาก ข้าพเจ้าจะหยุด เป็นช่วง ๆ และทบทวนถึงตอนที่สำคัญต่างๆ ที่ได้อ่านแล้ว					
19. ข้าพเจ้าคิดว่าอาจารย์มักจะหลีกเลี่ยงการ อภิปรายถึงเรื่องราวและเหตุการณ์ที่ เข้าใจยาก.....					
20. ข้าพเจ้าพยายามปรับปรุงตนเองให้สนใจ เรียนวิชาต่าง ๆ อย่างจริงจัง.....					
21. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ขยันทำงานอย่างสม่ำเสมอ.....					
22. หลังจากที่ได้อ่านหนังสือไปหลายหน้าแล้ว ข้าพเจ้าก็ลืมและไม่สามารถจะระลึกถึง สิ่งที่อ่านผ่านไปได.....					
23. ข้าพเจ้ารู้สึกท้อใจ หดก่าลงใจ เมื่อ อาจารย์ตำหนิว่าข้าพเจ้าเป็นคนทำงาน ไม่เรียบร้อย ไม่เอาใจใส่ในการเรียน.....					

ด.กมลดา ด.กมลพร : ๖, ๖๗
ด.วาม ใจไม่ : ๔๓

ข้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน หรือความคิดเห็นต่อการศึกษา	ระดับของการปฏิบัติหรือความคิดเห็น				
	บ่อยครั้งที่สุด หรือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	บ่อยมาก หรือ เห็นด้วย	ปานกลาง หรือ เฉย ๆ	บางครั้ง หรือ ไม่เห็นด้วย	ไม่เคยเลย หรือ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
24. วิชาที่เรียนบางวิชาน่าเบื่อหน่าย ข้าพเจ้า จึงใช้เวลาที่เรียนนั้น วาดรูป เขียน จดหมาย หรือคิดถึงเรื่องต่าง ๆ แทน การฟังอาจารย์.....					
25. ข้าพเจ้าจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ไม่ค่อยได้.....					
26. ข้าพเจ้ารู้สึกที่อาจารย์ให้การบ้านหรือ รายงานมากเกินไป.....					
27. ในการทบทวนบทเรียน ข้าพเจ้าใช้วิธีตั้งคำ ถามให้ตนเองมากกว่าการใช้วิธีอ่านไปเรื่อยๆ.....					
28. ข้าพเจ้าเรียนได้ดีเฉพาะในวิชาที่ชอบ เท่านั้น.....					
29. ถ้ามีการบ้านมากหรือยากกว่าปกติ ข้าพเจ้ามักจะไม่ว่างหรือถ้าทำข้าพเจ้า จะทำเฉพาะส่วนที่ง่ายเท่านั้น					
30. ข้าพเจ้ามักจะประมาทเลินเล่อและมี ความสะเพร่าในการทำการบ้าน เขียน รายงานหรือตอบข้อสอบ					
31. อาจารย์ไม่ได้อธิบายรายละเอียดให้ พอเพียงในเรื่องที่ท่านสอนอยู่					
32. ข้าพเจ้าทำรายงาน ทำการบ้าน และอ่าน หนังสือตามที่อาจารย์สั่งหรือกำหนดไว้ เสร็จทันเวลาเสมอ.....					
33. ข้าพเจ้ามักจะใช้เวลากับการศึกษาวิชาใด วิชาหนึ่งที่ชอบมากเกินไปจนมีเวลาเหลือ น้อยสำหรับวิชาอื่น ๆ					
34. การไม่ชอบอาจารย์บางคนทำให้ข้าพเจ้า ละเลยการเรียน					

ข้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน หรือความคิดเห็นต่อการศึกษา	ระดับของการปฏิบัติหรือความคิดเห็น				
	บ่อยครั้งที่สุด หรือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	บ่อยมาก หรือ เห็นด้วย	ปานกลาง หรือ เฉย ๆ	บางครั้ง หรือ ไม่เห็นด้วย	ไม่เคยเลย หรือ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
35. เมื่ออาจารย์ตำหนิหรือวิจารณ์การบ้าน และรายงานที่ข้าพเจ้าส่ง บ่อย ๆ ทำให้ ข้าพเจ้ารู้สึกไม่อยากทำงานส่ง					
36. ข้าพเจ้าคิดว่านิสิตนักศึกษาที่ถามคำถามหรือ เข้าร่วมในการอภิปรายเป็นพวกที่พยายาม จะเอาใจอาจารย์					
37. ข้าพเจ้าสามารถเข้าเรียนทันเวลาทุกครั้ง					
38. การที่อาจารย์ใช้ภาษาถ้อยคำที่ข้าพเจ้า ไม่เข้าใจมาอธิบาย ยกตัวอย่างและใช้ เทคนิคมากเกินไป ทำให้ข้าพเจ้าเพิ่ม ความไม่เข้าใจยิ่งขึ้น					
39. ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนที่มีการศึกษาจะสามารถ แก้ปัญหาได้ดีกว่าคนที่ไม่มีการศึกษา					
40. ข้าพเจ้าจะเก็บรวบรวมงานทุกชิ้นในแต่ละ วิชาไว้ด้วยกัน แล้วนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ ให้เรียบร้อย					
41. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์ไม่ใคร่จะเชื่อ ความสามารถของนิสิต					
42. เหตุที่ข้าพเจ้าไม่ยอมมาเรียนเพราะ ข้าพเจ้าเรียนไม่ทันเพื่อน					
43. ข้าพเจ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านบทความ ต่าง ๆ เช่น เข้าใจเรื่องที่อ่านไม่ตรงกับ ความจริงหรือเข้าใจเรื่องเพียงบางส่วน					
44. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าอาจารย์พยายามทำให้วิชาที่ง่าย กลายเป็นวิชาที่ยากสำหรับนิสิตนักศึกษา					
45. ถึงแม้ว่างานที่อาจารย์มอบหมายให้ทำ จะไม่น่าสนใจและน่าเบื่อหน่าย ข้าพเจ้า ก็ตั้งใจทำงานเสร็จเรียบร้อย					

ข้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน หรือความคิดเห็นต่อการศึกษา	ระดับของการปฏิบัติหรือความคิดเห็น				
	บ่อยครั้งที่สุด หรือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	บ่อยมาก หรือ เห็นด้วย	ปานกลาง หรือ เฉย ๆ	บางครั้ง หรือ ไม่เห็นด้วย	ไม่เคยเลย หรือ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
46. ข้าพเจ้ารู้สึกเครียดและสับสนในขณะที่ทำ ข้อสอบและไม่สามารถตอบคำถามให้ได้ดี ตามความสามารถของข้าพเจ้า					
47. ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนโดยสม่ำเสมอขณะที่ อาจารย์สอน					
48. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการชอบหรือไม่ชอบนิสิต นักศึกษาของอาจารย์มีอิทธิพลต่อการให้ เกรด					
49. ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่มีโอกาสได้เข้าศึกษา ในสาขาวิชานี้					
50. ถ้าการบ้านหรืองานที่อาจารย์มอบหมาย ให้ทำนั้นยากข้าพเจ้าจะเพิ่มความพยายาม ให้มากขึ้น					
51. เมื่อข้าพเจ้าจำเป็นต้องขาดเรียน ข้าพเจ้า จะพยายามเรียนให้ทันโดยเร็ว โดยที่ อาจารย์ไม่ต้องเตือน					
52. เมื่ออาจารย์มอบหมายให้ค้นคว้าหรืออ่าน หนังสือเพิ่มเติม ข้าพเจ้าจะรีบเข้าห้องสมุด ทันทีที่มีเวลาว่างจากการเรียน					
53. ข้าพเจ้าชอบคุยหรือถกเถียงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน ๆ					
54. ข้าพเจ้าคิดว่าอาจารย์มอบหมายงานให้นิสิต นักศึกษาไปค้นคว้านอกห้องเรียนมาก เกินไป					
55. ข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียนหรืออ่าน หนังสือล่วงหน้าเพื่อเตรียมตัวที่จะเรียน ในวันต่อไป					

ข้อความเกี่ยวกับลักษณะนิสัยในการเรียน หรือความคิดเห็นต่อการศึกษา	ระดับของการปฏิบัติหรือความคิดเห็น				
	บ่อยครั้งที่สุด หรือ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	บ่อยมาก หรือ เห็นด้วย	ปานกลาง หรือ เฉย ๆ	บางครั้ง หรือ ไม่เห็นด้วย	ไม่เคยเลย หรือ ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
56. ข้าพเจ้ารู้สึกที่อาจารย์บางคนใช้อารมณ์ มากเกินไป พูดจาไม่สุภาพ บ่นจู้จี้ และ ดุดมเกินไป ทำให้มนิสิตนักศึกษาไม่ยอ เรียน					
57. แม้ว่าข้าพเจ้าจะชอบวิชาหนึ่งวิชาใดจริง ๆ ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะทำคะแนนได้เพียงแค่มาน เท่านั้น					
58. ข้าพเจ้าใช้เวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอก ห้องเรียนวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมาก กว่านี้					
59. ข้าพเจ้าทำบ้านที่ก่ยอไว้ทุกวิชาเพื่อช่วย ความจำและสะดวกในการทบทวน บทเรียน					
60. หลังจากเปิดภาคเรียนได้เพียง 1 สัปดาห์ ข้าพเจ้าก็หมดความสนใจวิชาที่เรียน					

ตอนที่ 3

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคขณะที่ท่านศึกษาในระดับปริญญาโท

- คำชี้แจง** ข้อความต่อไปนี้อาจเป็นปัญหา (หรืออุปสรรค) ที่เกิดขึ้นกับตัวท่านในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความมากน้อยของปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวท่าน ในขณะที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท โดยที่ระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นมีความหมายดังนี้
- ระดับ 5 มีปัญหามาก หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเสมอจนเป็นอุปสรรคต่อการศึกษามาก
 - ระดับ 4 มีปัญหาค่อนข้างมาก หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาค่อนข้างมาก
 - ระดับ 3 มีปัญหาปานกลาง หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาพอสมควร
 - ระดับ 2 มีปัญหาค่อนข้างน้อย หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นแทบจะไม่เกิดขึ้น และเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาน้อยมาก
 - ระดับ 1 ไม่มีปัญหา หมายความว่า ข้อความตามที่ระบุนั้นไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

ข้อความเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรค	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
	5	4	3	2	1
1. มีโรคประจำตัว เช่น ไชนัส ภูมิแพ้ กระเพาะ ไทรอยด์ เป็นต้น					
2. เป็นลมบ่อย					
3. ปวดศีรษะเสมอ					
4. ง่วงนอนเสมอ					
5. นอนไม่ค่อยหลับ					
6. เบื่ออาหาร					
7. ใจลอย ขี้ลืม					
8. ขาดแคลนเงินที่จะใช้ประกอบ การเรียน					
9. ต้องทำงานนอกเวลาเพื่อหาเงิน มาใช้จ่ายในการเรียน					
10. ต้องอุปการะครอบครัวในด้าน การเงิน					
11. เป็นหนี้สินเพื่อเอาเงินมาใช้จ่าย ในการเรียน					
12. รู้สึกว่ามีเงินใช้น้อยกว่าเพื่อนฝูง					
13. ต้องใช้เงินอย่างกระหนมิต- กระหนม					
14. เงินไม่พอใช้					
15. ประสบความล้มเหลวในสิ่งที่ทำ					
16. รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ในชีวิต					
17. ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง					
18. มีความวิตกกังวลเสมอ เช่น เรื่อง การสอบ การทำรายงาน					
19. ชอบแยกตัวออกจากกลุ่ม					
20. เป็นคนขี้อาย ประหม่าง่าย					
21. มีความเกียจคร้าน					
22. คิดถึงบ้านและครอบครัว					
23. ไม่มีเวลาให้ครอบครัว					

ข้อความเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรค	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
	5	4	3	2	1
24. ต้องรับภาระทางบ้านมากเกินไป					
25. ขาดความรักและความเห็นใจจากบุคคลในครอบครัว					
26. ต้องดูแลและทำงานบ้านทุกอย่างด้วยตนเอง					
27. การเดินทางมาเรียนลำบาก					
28. ชีวิตในบ้านไม่มีความสุข					
29. ขาดสมาธิในการเรียน					
30. พื้นความรู้ทางวิชาการต่ำในบางวิชา					
31. ขาดทักษะในการใช้ภาษาไทย เช่น บรรยายหรือพูดไม่เก่ง อ่านหนังสือช้า					
32. ขาดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เช่น การอ่าน					
33. ไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้					
34. มีความลำบากในการทำรายงานหรือพูดหน้าชั้น					
35. ไม่มีแผนการเรียนที่ดี					
36. ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนในด้านการเรียน					
37. ขาดความรู้ในการใช้ห้องสมุด เช่น ไม่ทราบวิธีการค้นคว้าเอกสารที่ต้องการ					
38. บรรณาคัดห้องสมุดไม่ส่งเสริมในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เช่น อักษรอื่น ใต้โต๊ะ เก้าอี้ไม่เพียงพอ เครื่องถ่ายเอกสารมีน้อย					
39. สถานที่นั่งทำงานหรืออ่านหนังสือในมหาวิทยาลัยมีไม่เพียงพอ					
40. ระยะเวลาที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมหนังสือออกสั้นเกินไป					

ข้อความเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรค	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
	5	4	3	2	1
41. จำนวนหนังสือที่ห้องสมุดอนุญาตให้ยืมออกไปมีน้อยเกินไป _____					
42. ตำราหรือหนังสืออ่านประกอบที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ _____					
43. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ห้องสมุด _____					
44. การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ _____					
45. ความเอาใจใส่ของอาจารย์ผู้สอน _____					
46. อาจารย์ไม่มีความเป็นกันเองกับนักเรียน _____					
47. อาจารย์ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษาแนะนำผู้เรียน _____					
48. ผู้เรียนขาดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น _____					
49. ความแม่นยำในเนื้อหาของอาจารย์ผู้สอน _____					
50. อาจารย์ไม่ค่อยได้สอนเนื้อหาวิชาปล่อยให้ผู้เรียนค้นคว้าศึกษาหาความรู้เอง _____					
51. ในหลักสูตรมีวิชาบังคับมากเกินไป _____					
52. วิชาที่เรียนบางวิชาไม่ทำให้ท่านมีความรู้เพิ่มขึ้นเลย _____					
53. โอกาสเลือกเรียนรายวิชาที่ต้องการ/สนใจมีจำกัด _____					
54. มีรายวิชาพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวข้องกัสาขาที่ศึกษามากเกินไป _____					
55. มีการสอบข้อเขียนพิสดาร (Comprehensive) _____					

ข้อความเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรค	ระดับปัญหาที่เกิดขึ้น				
	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	ไม่เป็นปัญหา
	5	4	3	2	1
56. รายวิชาบางวิชาไม่มีความจำเป็น สำหรับสาขาที่เรียน					
57. เนื้อหาบางวิชาไม่เหมาะสมกับเวลา ที่กำหนดไว้					
58. หลักสูตรที่เรียนไม่สนับสนุนการ เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานี้เท่าที่ควร					